debreceni

független Ujság

politikai napilap

VASÁRNAP, 1933 ÁPRILIS 23. XXXI. ÉVFOLYAM 91. SZÁM. 20 FILLÉR

előfizetési ár: egész évre 26.– félévre 14.– negyedévre 7.– egy hóra 2·40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

felelős szerkesztő: farkas lajos
felelős kiadó: Thury Levente

a debreceni független Ujság: független politikai napilap — Szerkesztőség és kiadóhivatal Ferenc József út 49 — Telefonszám 32–12

Közbeszólás

Odakint zöldel a tavaszi vetés, idebent ujra felmerül a tavaly és a két esztendő előtti nagy probléma: mi lesz a buzával és mi lesz a mezőgazdasági terményekértékesitésével? A kormány azt igéri, hogy nem lesz boletta és julius elsején a terményértékesitésnek uj rendje következik. — Szeretnénk azonban tudni, hogy mi lesz ez az uj rend és szeretnénk, ha az érdekelt gazdák, malmok és terménykereskedők még idejében meg tudnák mondani a véleményüket, nehogy ugy járjunk, mint tavaly.

Hogy a bolettával mindenki elégedetlen, az kétségtelen. A mezőgazdaság az elmult évben mintegy 70 millió pengő támogatást kapott a boletta révén, mégis elégedetlenkedik, mert a rendszert nagyon vexatóriusnak tartja és mert a 70 milliós támogatás mellett sem találja meg a számitását. De keservesen panaszkodnak a terménykereskedők is, a malmok is és végezetül teljes joggal panaszkodik a fogyasztó, mert a boletta 17 fillérrel drágitja meg a liszt kilogramját.

De mit állitsunk a boletta helyébe? Az állami monopóliumtól mindenki irtózik, mert óriási, drága adminisztráció kell hozzá és mert egy efajta állami szerv mindig nehézkesen, sokszor ügyefogyottan dolgozik, nem is szólva arról, hogy temérdek pénz kellene hozzá. Magánmonopólium? Erre is vannak tervek, de pénz ehez sincs, pedig százmilliók kellenének, nem pedig rongyos néhány milliócska. És van még terv más is, százával, ezrével, csak épen a legszebb terveknek is az a hibájuk, hogy majdnem mind végrehajthatatlanok. Közben pedig az idő telik, az idő mulik és sem a gazda, sem a gabonakereskedő, sem a malom, sem a fogyasztó nem tudja, hogy mi történik vele julius 1-e után. Az a két és fél hónap, amely bennünket az aratástól és a terméséértékesitéstől elválaszt, nagyon rövid. Észre sem vesszük jóformán és már dől a kasza alatt a sárga gabona. Idejekorán kell intézkedni, ha a magyar gazdasági életet nem akarjuk meglepetéseknek és károsodásoknak kitenni, mert — sajnos — a magyar mezőgazdaság az elmult évek nyomorusága után ma már annyira gyenge lábon áll, hogy aligha birna ki ujabb kinos meglepetéseket és ujabb sulyos károsodásokat.

Követelni kell a békét a végletekig, de ami a mienk, azt mindenkivel szemben megvédjük

A mai generáció, amely átélte a világháboru borzalmait, nem szánja el magát egyhamar a háborura — mondta Gömbös miniszterelnök

Budapest, április 22. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délelőtt ülést tartott és a honvédelmi tárca költségvetését tárgyalta.

Farkas Elemér előadó beszéde elején a militárizmus és a pacifizmus kérdéséről beszélt. A magyar álláspont ezekben a kérdésekben az:

követelni kell a békét és a végletekig olyan politikát kell folytatni, amely mindenféle háborus kalandot kerül, de bele kell vinni a köztudatba azt is, hogy ami a miénk, amit a békeszerződések nekünk biztositottak, azt mindenkivel szemben minden körülmények között megvédjük.

Ez az álláspont tökéletesen egyezik a miniszterelnök legutóbbi nyilatkozatával. A miniszterelnök a magyar nemzet legteljesebb békekészségéről tett bizonyságot és élesen elitélt mindenféle háborus gondolatot.

Kifejtette, hogy a honvédelmi költségvetést 8 és félmillió pengővel csökkentették. A honvédség a nemzet önvédelmét szolgálja. Ez a költségvetés olyan alacsony, hogy ennél mélyebbre már nem mehetünk a nemzet jövő érdekeinek a sérelme nélkül.

Megállapitotta, hogy a kiadások főösszege 87,689.000 pengő.

Farkas Tibor, Fenyő Miksa és Ivády Béla felszólalása után

Gömbös miniszterelnök emelkedett szólásra. Vázolta a leszerelési konferencia tárgyalásainak főbb mozzanatait és részletesen ismertette a francia és angol leszerelési javaslatokat.

— A magam részéről — mondotta a miniszterelnök —

hiszek abban, hogy a leszerelési konferencia eredményre fog vezetni és a háborus veszedelem az elkövetkező időkben nem fenyegeti a népek békés munkájának és együttmüködésének lehetőségét.

Egyébként is az a felfogásom, hogy a mai generációban, amely átélte a háboru összes borzalmait, jóval élénkebben élnek a világháboru emlékei, semhogy egyhamar háborura szánná el magát.

Gömbös miniszterelnök ezután hangoztatta, hogy a béke biztositásának egyik legfontosabb eszköze éppen azoknak a méltánytalan különbségeknek megszüntetése, amelyek a felfegyverzett és leszerelt államok között jelenleg fennállanak, mert — amint már erre sok beszédében rámutatott — egy lefegyverzett állam mindig nagyobb veszélye a békének, mint egy olyan állam, amelynek önvédelmi eszközök rendelkezésére állanak.

Hangoztatta ezután a miniszterelnök a hadsereg és a polgári társadalom teljes harmóniájának szükségességét, amely harmónia a honvédség és a magyar társadalom között ma olyan örvendetesen tapasztalható.

Az egész honvédség tiszti és altiszti karának s a legénységnek szelleme olyan magas erkölcsi nivón áll, amely példaképül szolgálhat minden állam hadseregе számára.

Befejezésképpen még hangoztatta, hogy a főcél: a honvédségben fenntartani azt a szellemet, amely a magyar történelmi szellemmel egyenlő. Ez a szellem biztositja a magyar honvédség számára az egész nemzet közvéleménye részéről a tiszteletet és a megbecsülést.

A honvédelmi tárca költségvetését ezután a bizottság általánosságban és részleteiben is elfogadta.

Amerika célja: olyan árviszonyok teremtése, amelyeknél a világ ujból általános jólétnek örvendhet

London, április 22. A washingtoni külügyi hivatalból kiadott nyilatkozat annak hangoztatásával, hogy az aranyalap elhagyásának célja kizárólag az árszinvonal javitása volt, kifejezi az Egyesült Államoknak azt a reményét, hogy a többi ország megfelelő pénzügyi intézkedések tételével szintén hozzá fog járulni az árszinvonal emeléséhez. A végcél olyan árviszonyok előidézése, amelyeknél a világ ujból általános jólétnek örvendhet.

Ünnepélyesen fogadták a Debrecenbe érkezett kultuszminisztert

Hómann Bálint kultuszminiszter, aki sorra látogatja a nagyobb magyar kulturközpontokat s aki legutóbb Szegeden volt, szombaton este a hatórás gyorsvonattal Debrecenbe érkezett Szily Kálmán államtitkár kiséretében. Dr. Petry Pál államtitkár már szombaton délelőtt Debrecenbe érkezett. A vasuti állomáson báró Vay László főispán, dr. Vásáry István polgármester, dr. Baltazár Dezső püspök, dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, prépost, dr. Rugonfalvi Kiss István rektorral az egyetemi tanárok, Ruffi Vargha Kálmán gazdasági akadémiai igazgató, Ságy Lajos rendőrfőtanácsos és igen sok előkelőség várta és fogadta a minisztert.

A perronra lelépő Hómann Bálint kultuszminisztert dr. Vásáry István polgármester üdvözölte. Tudja nagyon jól — mondta a polgármester —, hogy a szellemi élet érvényesülésének nehézsége az, hogy anyagi korlátok közé akarjuk szoritani. Meg vagyok győződve, hogy a debreceni szellemi élettel kapcsolatban Nagyméltóságod megtalálja a módot, amellyel az igazság, méltányosság és a tradiciók tiszteletbentartását fogja figyelembe venni.

Hómann Bálint kultuszminiszter megköszönve a fogadtatást, válaszában ezeket mondta:

Mágnás keverék
középamerikai és columbiai kávéfajtákból összeállított erőteljes izü
kávé
1/4 kg. P 3·70
MEINL GYULA R. T.
Debrecen, Ferenc József ut 59. sz.

— A mai nehéz időkben a magyar kultura szolgálatában álló embernek az életképes intézmények fentartására kell törekednie. Az egész magyar kultura életét kell nézni, de tájékozódni kell a részletekről is. Amikor személyesen jöttem ide Debrecenbe, kifejezést kivántam adni annak, hogy Debrecenben látom azt az egyik nagy magyar szellemi központot, amelyből a magyar kultura a jövő felé kisugárzik.

Dr. Rugonfalvi Kiss István egyetemi rektor üdvözölte még a minisztert, akinél azután dr. Tóth Tibor, a Turul bajtársi szövetség elnöke jelentkezett. A miniszter ellépett a bajtársi díszszázad előtt, azután kocsira ült és báró Vay László főispánhoz hajtatott, ahol szükebbkörü vacsora volt.

Holnap a miniszter az egyetemet s a kulturintézményeket tekinti meg.

Dr. Szende Péter Pál az állam beavatkozásáról a gazdasági életbe

Értékes előadást tartott szombaton este a Kereskedő Társulat dísztermében dr. Szende Péter Pál budapesti ügyvéd, a Magyar Általános Ingatlanbank jogtanácsosa. Az előadáson megjelentek a Kereskedő Társulat vezető tagjai, kereskedők, iparosok, közgazdászok és mindenki, akit a legaktuálisabb kérdés: „Az állam beavatkozása a gazdasági életbe" érdekel.

Szende Péter Pál dr. közvetlen modorban fejtegette a kereskedelem mai bajait. A szabadkereskedelem cégére alatt müködnek a kartellek és trösztök, melyek tulajdonképpen a szabadkereskedelem ellenségei. — Oroszországban nem szocializmus, hanem állami despotikus kapitalizmus uralkodik. Az olasz fascizmus az oroszok tévedéseiből okulva érte el sikerét. Magyarországon az adóprés minél erősebben müködik, annál jobban zsugorodik össze a magángazdaság. A behozatal és kivitel teljesen körül van bástyázva, a közüzemek az adózók filléreiből csinálnak konkurrenciát az adózó kereskedőknek és iparosoknak. Kötszerüzemtől temetkezési intézetig mindenféle közüzem van már. A budapesti kereskedelmi és iparkamara emlékiratot adott ki a közüzemek ellen. Ez az emlékirat, sajnos, nem torzkép, hanem tükörkép.

A hallgatóság nagy figyelemmel kisérte az előadást, melyet többször szakitott meg tapsaival. Szende Péter Pálnak sokan gratuláltak és az előadásért meleg köszönetet mondott a Társulat elnöksége.

Nem akarok a közös nemzeti munkából senkit kizárni,

mondta Gömbös miniszterelnök a Tesz gyülésén

Budapest, április 22. A TESz ma választmányi ülést tartott, amelyen Gömbös Gyula, az ujonnan választott vezérelnök is nagy beszédet mondott. Rámutatott a helyzet nehézségére s bizonyitotta, hogy helyesen járt el, amikor a reviziót kormányprogrammá tette. A nagy célok mellett csökönyösen ki kell tartani. A magyarnak a Duna-medencében nagy történelmi hivatása van. Hangsulyozza, hogy Magyarországot csak a nemzeti keresztyén világnézetben lehet szolgálni még azoknak is, akik eddig nem e világnézeten voltak. Nem akar kizárni a közös nemzeti munkából senkit, sőt testvérünkké kell fogadni mindenkit, aki együtt akar munkálkodni a haza boldogabb jövendőjéért. Mindent alá kell rendelni a nemzeti céloknak.

Magyar est lesz a Máv. Filharmonikusok jubiláris ünnepi hangversenye

A Máv. filharmónikusok zenekari együttese 10 évi fennállását megünneplő jubiláris hangversenyesttel zárja le mélyen szántó sikerekben gazdag ezidei szezonját. A hangverseny-esten *kizárólag magyar szerzők művei szólalnak meg.* A mindenképpen magas szinvonalunak igérkező „Magyar Est" egyszersmind ünnepkerete lesz annak a *kegyeletes megemlékezésnek* is, amellyel a zenekari együttes nagynevü volt társelnöke: *P. Nagy* Zoltán mély szeretettel őrzött emlékének áldoz. A hangverseny-est vendégmüvésze: *dr. Székelyhidy* Ferenc, a m. kir. operaház büszkesége lesz. A nagy gonddal összeválogatott és rendkivül szingazdag programot teljes egészében itt adjuk:

1. Ábrányi: „Himnusz az Urhoz" — szövegét irta: dr. Gyökössy Endre. 2. Dohnányi: „Rurália Hungarica" 3. tétele. 3. a) Erkel:Ária a „Bánk bán" operából. b) Kacsóh: „Rákóczi megtérése", a filharmónikusok zenekari kisérete mellett énekli: Székelyhidy Ferenc dr. 4. a) P. Nagy Zoltán: „Rákóczi katonái" — dalmü nyitány. b) Weiner: „Katonásdi". c) Kodály: Intermezzo a „Háry János" c. operából. 5. a) Szigethy Gyula: Intermezzo. b) dr. Tatay Zoltán: Nyitány. 7. a) Szabados: Fohász. b) Ábrányi: Ária a „Paulo és Francesca" c. operából. c) Hubay: Balalajka dal a „Karenin Anna" c. operából. 8. Liszt: Les preludes. Szimfónikus költemény.

Kétségtelennek látszik, hogy a mindenképpen zenei ünnepnek igérkező jubiláris hangversenyest Debrecen egész intelligenciáját magába ölelő nagy közönség jelenlétében fog lefolyni és mélyen járó emléket visszahagyó müvészi eseménye lesz Debrecennek.

Előkelő közönség előtt tartotta meg a Cobden Szövetségben dr. Hüttl Tivadar professzor kitünő előadását Semmelweissről

A Cobden Szövetség debreceni csoportjának előadás sorozatában szombaton este dr. Hüttl Tivadar egyetemi tanár tartott nagyértékü előadást „Semmelweiss hatása a sebészetre" cimen.

Debrecen előkelő társadalmának reprezentánsai előtt dr. Baltazár Dezső püspök tartotta a megnyitó beszédet. Gyönyörü szavakkal ecsetelte Semmelweiss Ignác dr. halhatatlan érdemeit és azt a dicsőséget, amelyet a magyar orvostudománynak szerzett.

Hüttl Tivadar rámutatott arra, hogy a nagy embereknek végzete az, hogy életükben sohasem szereznek maguknak elismerést s csak a haláluk után becsülik meg őket és emelik a halhatatlanság piedesztáljára. Lebilincselően érdekes előadásban vázolta dr. Semmelweiss Ignác Fülöp élettörténetét a maga dicsőséges és mégis megrázó valójában. A nagy magyar tudós, aki 1818-ban született Budán, egy akadályokkal telitett életpálya után 1865-ben halt meg, 47 éves korában az egyik Bécs melletti tébolydában. Az orvostudománynak ezt a lángelméjét annyira megviselte az emberek gyarlósága, hogy elméje elborult és nem tudta már megérni azt az elismerést, ami az emberiséget megmentő felfedezésének kijárt volna. Semmelweiss dr. a Rókus-kórház igazgató-főorvosa és egyetemi tanár volt s ő volt az, akinek a zseniális tudása rájött a fertőzés veszedelmére és igazi okára s elsősorban véget vetett a gyermekágyi láz nagy veszedelmének. Egész életében mindig csak akadályokkal állt szemben, ellenségei elállták előle az utat s ez a nagy elme nem tudta elviselni azt, hogy az ő világraszóló felfedezésén nem ujjonganak az emberek, hanem komolytalannak nyilvánitják. Felfedezése egyébként alappillére a mai orvostudománynak, amely Semmelweiss Ignác Fülöp nélkül még csak messze tartana a mai uttól.

Hüttl Tivadar dr. alapos és a tudós kiváló felkészültségét tanusitó előadása nagy hatást keltett a közönség körében. Baltazár Dezső dr. püspök zárószavai után véget ért a sikerült előadó-est.

— **Karját törte egy kisgyermek.** Szabó László 12 éves gyermek, Veres ucca 19. szám alatti lakos játék közben karját törte. A mentők első segélynyujtás után kiszállitották a klinikára.

— **Számos női bajnál** a természetes „Ferenc József" keserüviz használata végtelen nagy megkönnyebbülést szerez. A nőorvosi klinikák bizonyitványai tanusitják, hogy a rendkivül enyhe hatásu **Ferenc József** vizet különösen a szülészeti osztályon a legjobb sikerrel alkalmazzák. A Ferenc József keserüviz gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben kapható.

Kedden van az Izraelita Nőegylet teaestélye

Hirt adtunk már arról, hogy a debreceni Izraelita Nőegylet a téli szezon bezárásaképpen e hó 25-én, kedden este 9 órai kezdettel teaestélyt rendez a Bika-szálló üvegtermében. A tánccal egybekötött társas összejövetelen a zenét a Bika-jazz fogja szolgáltatni. Záróra éjjel 1 órakor. Belépő dij ezuttal sem lesz. Az előjelekből itélve a teaestély fényesen fog sikerülni és méltó záróköve lesz a téli szezonban olyan közkedveltségnek örvendő teadélutánoknak. Az estélyre az egylet tagjait, ezeknek hozzátartozóit és barátait ezuton hivja meg és elvárja az elnökség.

A Tisza-emlékünnep

Budapest, április 22. A Tisza István Társaskör az Országos Tisza István emlékbizottsággal egyetemben elhatározta, hogy a mostani nehéz időkben nem serlegvacsora keretében, hanem ünnepéllyel áldoz gróf Tisza István emlékének. Az emlékünnepély szombat délután volt a Társaskör disztermében, nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében. Az ünnepélyen a debreceni Tisza István Egyetem képviseletében megjelent *Sz. Kun* Béla egyetemi ny. r. tanár, ott voltak továbbá Almássy László, Almássy Sándor és még sokan.

Magántanári próbaelőadás a bölcsészettudományi karon

Dr. örösi Pál Zoltán egyetemi tanársegéd e hó 25-én, kedden déli 12 órakor tartja magántanári próbaelőadását a XIII. sz. tanteremben. (Egyetemi központi épület III. emelet 340. sz.) Dr. örösi Pál Zoltán a méhek specialistája. A házi méh bonctanára, élettanára és betegségeire vonatkozó tudományos dolgozatai magyar, német és angol nyelven jelentek meg. A petéző munkásméhekről és a méhkirálynő fulánkjának müködéséről végzett kutatásai alapvetők. Méhbetegségek fölismerésére való kitünő festőmódszereit külföldön is jól ismerik. Tudományos munkássága mellett kiváló szakértő a gyakorlati méhészetben is. Erről tanuskodnak méhészeti szakkönyvei, előadásai és a szerkesztésében megjelenő „Méhészet" cimü szaklap magas szinvonala. Ma a házi méhre vonatkozó elméleti és gyakorlati kérdésekben örösi Pál Zoltánt tekinthetjük Magyarország egyik legképzettebb és legeredetibb szakértőjének.

Az előadás cime: „Munkafelosztás a méhcsaládban". Az előadás azokat a titkos rugókat tárja a hallgatók elé, amelyek a méhek társadalmának bámulatos müködésében rendet teremtenek. Az érdeklődőket szivesen látja a bölcsészettudományi kar tanári testülete.

A rendőrt sértő és káromkodó hitlerista azt követelte: Röntgen felvételt készitsenek róla, nehogy baja történhessek a rendőrségen

A baj mégis megtörtént: Öt napi elzárásra itélték

A debreceni rendőrségre igen érdekes embert állitott elő a Csapó uccai rendőrőrszem. Botrányos viselkedés miatt kisérte a központi ügyeletre és jelentésében előadta a rendőr, hogy az ismeretlen férfi, akiben volt egy kis ital is, megszólitotta a Csapó uccán és nagy hangon beszélgetni kezdett vele. Hangoztatta, hogy ő horogkersztes, neki sok minden szabad. A rendőr figyelmeztette, hogy hagyjon neki békét, menjen aludni, mert szolgálatban ő nem vitázhat senkivel. A figyelmeztetésre még kötekedőbb lett a férfi s *harsogva követelte a rendőrtől, hogy menjen ő aludni, majd vigyáz helyette a rendre.* Ismételt figyelmeztetésre sem volt hajlandó a lármázást, kötekedést abba hagyni, mire a rendőr kénytelen volt, csakhogy megszabaduljon tőle, előállitani a rendőrségre. Utközben alaposan szidta a rendőrt és káromkodott.

A központi ügyeleten igazolta magát a lármás ember és elmondta, hogy ő *Imre* Bálint 31 éves bányász, Debrecenbe április 18-án érkezett Ausztriából, ahol bányaüzemben dolgozott. Az ügyeletes rendőrtisztviselő őrizetbe vette Imre Bálintot, aki hevesen tiltakozott az intézkedés ellen és követelte, hogy őt Röntgennel vizsgálják át és testének minden részéről orvosi látlelet készüljön, hogy ugyanugy hagyja el a rendőrséget, mint ahogy bevitték. Ne történhessék vele semmi baj a rendőrségi palotában.

— Szükségesnek tartom a Röntgen felvételt is belső részeimről, hogy bajom ne lehessen, se ételtől, se mástól — mondotta harsány hangon. — A rendőrség nincs felszerelve Röntgen készülékkel, rendelkezésre sem áll azonnal hatósági orvos, tehát a furcsa kéréssel előhozakodó, aggodalmaskodó Imre Bálint kénytelen volt nélkülözni a kivánt óvatossági intézkedéseket testi épségével kapcsolatban.

A rendőrbiró előtt Imre Bálint nagy szaporasággal mesélte el, hogy sokáig volt Franciaországban bányász, de mint idegen munkást elbocsátották, volt Németországban, ahol Hitler érdekében agitált. Ausztriában is volt, de ott már nem végzett politikai tevékenységet, csak dolgozott.

— Volt maga már büntetve? — kérdezte a rendőrbiró.

— Nem voltam.

— Maga ellen *körözést adott ki a szolnoki törvényszék erőszakos nemi közösülés miatt.* A körözési iv személyadataiban ugy van feltüntetve, hogy *maga áttért a zsidó vallásra.*

— *Az az erőszak ügye már el van intézve, egyébként ugy van.*

— Káromkodott és szidta a rendőrt, beismeri?

— Nem ismerem be. Nem voltam részeg, először azért, nem, mert csak két deci bort ittam, másodszor azért, mert én nem is lehetek részeg. Hatósági ellenőrzés mellett bizonyitom be, ha kell, hogy 8 liter bort megiszom egymagam és mégsem leszek részeg. Káromkodni nem káromkodtam, a rendőrt sem szidtam, csupán a bekisérés miatti *méltatlankodásban emlegettem a rendőrök Istenét, de minden sértő szándék és durva jelző használatata nélkül.*

A rendőr, Imre Bálint vallomásával ellentétben hangsulyozta, hogy ő igen alapos szidásban részesült és nyomdafestéket nem türő káromkodást is hallott a vádlottól.

A rendőrbiró a kihallgatások után Imre Bálintot káromkodás és hatósági közeg megsértése miatt 5 napi elzárásra itélte. Az itélet jogerős.

CSEPEL, OPEL, STEYR-WAFFENRAD
kerékpárok
alkatrészek, gumik,
rádiók
nagy raktára, legolcsóbban
SOLTÉSZ, Kálvin-tér 2.

A textilipar hatalmas demonstrációja az idei Budapesti Nemzetközi Vásáron

MÉG A JUBILÁRIS VÁSÁR KERETEIT IS MEGHALADJÁK AZ IDEI BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR MÉRETEI. — 200 MANNEQUINNAL ÁLLANDÓ RUHABEMUTATÓT IS RENDEZNEK A BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁRON.

(Budapesti tudósitónktól)

Közgazdasági körökben szinte meglepetés erejével hatott az a hir, hogy a május 6-án megnyiló idei Budapesti Nemzetközi Vásár mintegy szembe helyezkedik a még mindig depressziót mutató általános gazdasági helyzettel. Mig ugyanis a lipcsei, prágai és bécsi vásárok még tavalyhoz képest is ujból visszaesést mutattak, addig a két hét mulva megnyiló Budapesti Nemzetközi Vásár meglepő fejlődésről tesz tanuságot. A kiállitók száma lényegesen meghaladja a tavalyiakat, az általuk bérbevett terület pedig nagyobb még az 1930-ban rendezett jubiláris Budapesti Nemzetközi Vásár területénél is. Szakértők szerint ez a magyar gazdasági életben mutatkozó lassu, de konstáns általános javulással függ össze, amelyet viszont az utóbbi időben létrejött kereskedelmi szerződésekre vezetnek vissza..

Tégy az, hogy a most megnyiló Budapesti Nemzetközi Vásáron ezuttal a magyar gyáriparnak szinte kivétel nélkül mindenegyes szakmája hatalmas keretekben vesz részt, nagy tömegekben vonul fel a kisipar és termelésének szinte egész skálájával jelenik meg a vásáron a magyar mezőgazdaság is.

A gyáripari résztvevők között kimagaslik a textilipar felvonulása. Ez a szakma ezuttal megduplázta tavalyi kereteit, felvonultatja a magyar posztót, gyapju és gyapotárukat, a müselyemipart, a valódi selymeket, a paszományárukat, a kötöttárut — egy szóval mindazt, ami a textilipar ma már igen tág fogalma alá tartozik. Érdekes ujitás, hogy ez a szakma ezuttal nem elégszik meg pusztán az árunak bemutatásával. Igazolni kivánja azt, hogy mindezek a textiliák nemcsak, hogy alkalmasak, hanem a legmegfelelőbbek a legválogatottabb izlésü divatkreációk készitésére is.

A magyar textilipar e célból a vásár területén külön hatalmas szinpadot emelt, amelyen több mint 200 mannequin reggeltől estig állandóan viseletben is be fogja mutatni az ezekből az árukból készitett ruhákat. A ruha-bemutatót természetesen gazdag programm kiséri. Hires konferansziék magyarázzák az egyes anyagok és kreációk előnyeit. Az előadást zene kiséri. A ruhákon kivül pedig természetesen bemutatásra kerülnek a női öltözködéshez tartozó összes egyéb divatcikkek, a cipő, a retikül, a kesztyü, az ernyő, a különböző ékszerek, övek, kalapok és egyéb a nő megjelenésének diszitéséhez szükséges cikkek is. A ruhabemutatón a gyáriparon kivül Magyarország legnagyobb konfekció-áruházai is részt fognak venni. A ruhabemutató a vásár egész ideje alatt üzemben marad a vásár területén.

A debreceni pályaudvaron hátgerincét törte egy ceglédi cipészmester

Sulyos szerencsétlenség történt egy ceglédi cipészmesterrel a debreceni pályaudvaron. Sinyler Gyula 34 éves cipészmester rokoni látogatásra jött Debrecenbe és tegnap éjszaka akart visszautazni. A bucsuzkodások következtében azonban megkésve érkezett a pályaudvarra és a váróterem ajtaja már bezárult, mert a vonat elindult. A cipészmester sehogyan sem akart lekésni a vonatról és ezért kirohant a váróteremből azzal a számitással, hogy a posta feladó melletti vaskeritésen át bemászik a pályaudvarra és felugrik a mozgásban lévő vonatra. A rácsos vaskeritésen felkapaszkodott, de a sietés izgalmában tulkorán engedte el a rácsot és lezuhant a kövezetre. Eszméletlenül terült el és csak akkor nyerte vissza eszméletét, amikor a mentőket hivták ki, hogy segélyben részesitsék. A mentők első segélynyujtás után kiszállitották a klinikára, ahol ápolás alá vették. Megállapitották, hogy a zuhanás következtében a csípőcsontján és hátgerincén szenvedett sérüléseket. Állapota sulyos.

Rimanóczy Béla ünneplése

Szombaton Béla napja volt. Ez alkalommal a világitási vállalat tisztikara és egész személyzete meleg névnapi ünneplésben részesitette Rimanóczy Béla kormányfőtanácsos, igazgatót. Az egész ünnepséget áthatotta az a szeretettel, tisztelettel és megbecsüléssel telitett levegő, amely családiassá és a sablonos gratulációkon messze felülemelkedetté tette az üdvözlést. A családtagok bizalmas szeretetével vették körül az alkalmazottak valamennyien az igazán szeretett igazgatót, aki minden cselekedetével rá is szolgált arra a nagy szeretetre, amely minden adandó alkalommal és igy most is megnyilatkozott. Rimanóczy Bélát Aberle Rajmund igazgató üdvözölte meleg szavakkal, jó egészséget kivánva az ünnepeltnek. Rimanóczy Béla meghatottan válaszolt az üdvözlésre és kérte az alkalmazottakat, hogy mint eddig, ezután is szorgalmasan és szeretettel végezzék munkájukat a nehéz időkben. Ezután rövid tizóraira látta vendégül a tisztviselőket és az alkalmazottakat, akiknek dalárdája is szerepelt. A nap folyamán igen sokan keresték föl szerencsekivánataikkal Rimanóczy Bélát.

Tisztikar választás a vásári kereskedők szakosztályában

A debreceni Vásári Kereskedők és Piaci Árusok Társulatában tömörült vásári kereskedők most tartották meg szakosztály-tisztikar alakitó gyülésüket a társulat Csapó ucca 19. sz. a. helyiségében.

A szép számban megjelent vásári kereskedőket Ujlaky Sándor társulati elnök üdvözölte, aki hosszasan fejtegette azokat a bajokat, amelyek a nehéz gazdasági viszonyok mellett hova-tovább teljesen lecsökkentik a vásári kereskedők megélhetési lehetőségét.

Majd Thuránszky Zoltán társulati titkár tartott beszámolót a társulat tevékenységéről. Utána megkezdődött a szakosztály-elnökség választása, amelynek végeredményeként a következő tisztikar alakult meg: Szakosztály-elnök: Friedman Mihály, alelnökök: Tariska Dániel és Szabolcsi Grósz József, jegyző: Schwarcz Ernő.

Friedmann Mihály elnök megköszöni a tagok bizalmát, megigéri a legmesszebbmenő munkásságot és felhivja összes tagtársai egyöntetü tömörülését és támogatását abbeli törekvéséhez, hogy a vásári kereskedők megélhetését gátló körülményeket a legrövidebb időn belül kiküszörüljék.

KÁVÉHÁZBAN
ÉTTEREMBEN
CUKRÁSZDÁBAN
BORBÉLYNÁL
kérje
a FÜGGETLEN UJSÁGOT.

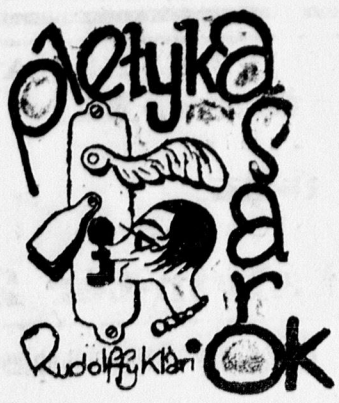

Drága Fincikém! Ujra ránkszakadt a hétköznapok szürkesége. Ami ugyan nem jelenti azt, hogy az elmult héten nem történt olyasmi, ami ne lenne feljegyzésre méltó. Mig emberek vannak, addig történik is mindig valami. Az esős napok ugyan fedél alá kergették az embereket, igy a szabad természet nem szerepel mai müsoromban. Szerepel azonban egy karcsu feleség, ki hirtelen rabja lett a bridgenek. Sőt az utóbbi időben valóságos fanatikusa lett. A béketürő férj eleinte csodálkozott, azután bosszankodott a magányosan elköltött vacsorák miatt, mig végül a mult csütörtökön, neje hazaérkezése után, szó nélkül földhöz vágott fentemlitett neje kedvenc teáscsészéi közül egyet. Több tettlegesség az est folyamán nem történt, a heves szóharc ellenben azzal végződött, hogy önagysága megigérte, hogy ezentul csak — háromszor fog bridgezni egy héten. A férj ebbe bele is nyugodott és belátta, hogy nincs abban semmi, ha felesége néha barátnői társaságában bridgezik. Szegény feje, pedig ha tudná . . .

Dehát a férfiak sok mindent nem tudnak, Fincikém! Nem tudja az ideális lelkü fiatalember sem, hogy az ideális nő, kit ő ideálisan szeret, ugyanugy szereti-e őt. Ilyen kétségek emésztették a jó fiut, fogyott napról-napra és nem tudott bizonyságot szerezni. Most aztán közbejött a megváltó fizetéscsökkentés, ugy hogy elsején a fiatalember dagadó szivére már lapos pénztárca fog simulni. Akkor aztán eldől a nagy kérdés is, mely vagy az egekig fogja emelni az ifjut, vagy, mint inkább hihető, a legsötétebb kétségbeesésbe fogja sodorni.

Eljegyzésem nincs. De ezen a héten nem is ért volna rá erre senki. Mostanában ugyanis a még számbajöhető lányok reggeltől estig próbálnak a csütörtöki és pénteki szinházi előadásra. És mivel a mai fiatalok mindent oly komolyan vesznek, elképzelheted, hogy itt is milyen lelkiismeretesen folyik a munka. A szereplőkről és a pantomimról legközelebb, nem akarom elkiabálni a sikert.

Igen, a sikert nem jó elkiabálni! Reméljük, az a szegény fiatalember se teszi ezt többet, aki pedig olyan gyakran és szivesen dicsekedett el nem létező sikereivel. A sors legutóbb egy kisportolt hölggyel hozta össze. De vesztére! A fiatalember barátai harmadnap már a teljes behódolásról értesültek. Hála a férfiui diszkréciónak és az abszolute gyors hirszolgálatnak, másnap már az illető hölgy is megtudta. Pedig köztudomásu, hogy erről mindig az érdekelt fél értesül utoljára. Nem sokáig mérlegelte a dolgot, hanem anélkül, hogy valakinek a segitségét kérte volna, maga intézte el, még pedig radikálisan, a kényes ügyet. A fiatalembert — reméljük — a pár napi önkéntes szobafogság a jövőben egy kicsit elővigyázatosabbá fogja tenni.

Na és végül Fincikém, pár szót még a husvéti locsolásokról, jobbanmondva ennek utókövetkezményeiről. Az idén kevés, de lelkes kis társaság látott a lányok és saját kis gyomruk öntözéséhez. Különösen ez utóbbit kultiválta egész délelőtt a nem tulmagas, barna fiatalember. Mikor az utolsó helyre befutott, barátja állitása szerint, már nem volt teljesen józan. Ez állitás mellett szól az is, hogy a ház leányát éppen a papa jelenlétében csókolta meg. A zord papa, ki azt gondolta, hogy családjában először fordul elő ez a szörnyüség és mivel a fiatalembert tulzsenge kora meggátolta, hogy tettéért helyt is álljon, fentemlitett zord apa szó nélkül, de örökre eltávolitotta a könnyelmü ifjut házából.

Adott helyzetekben több óvatosságot, Fincikém. Csókol szerető barátnőd

Pletykássy Klarissz.

ISMÉT ÉRKEZETT üzletünkbe
világhirü KARLSBADI PORCELLÁN EDÉNY!
Siessen bevásárolni, mig készletünk tart!
Nagy áldozatok árán sz reztük be ezt az árút, hogy a közönség szükségletét kielégithessük!
Debreceni Üvegkereskedelmi r. t.
Telefon 11-75. Rózsa ucca 2. Telefon 16-03.

Huszonöt, husz és tiz év előtt

Ebben a rovatban huszonöt, husz és tiz év előtti eseményekre vetünk egy sugarat. Azok, akik átélték azokat az időket, amelyekből kiragadtuk ezeket a képeket, talán szivesen fogadják ezeket a visszaemlékezéseket, amelyek régi, régi emlékeket idéznek emlékezetükbe. A rovatot állandósitjuk s az napról-napra visszatér. Kezdjük hát el!

1908. ÁPRILIS 23. CSÜTÖRTÖK.

Az a szenzációs hir terjedt el, hogy *Kovács* József polgrámester helyett az év végén *Domahidy* Elemér volt főispánt választják meg polgármesterré. (A jóslás nem vált be: Domahidy Elemér nem lett polgármester, hanem ujra főispán lett.)

Apáthy István egyetemi tanár éles kirohanást intéz a koalició ellen.

A Kuria a pozsonyi törvényszéket delegálja abban a perben, amelyet *Tisza* István inditott *Weltner* Jakab ellen becsületsértő és rágalmazó röpirata miatt.

Pavlyovits Lyubomir volt képviselő, nagy szerb agitátor, akit azért, mert egy kisfiut, aki a Szózatot énekelte, véresre vert, ki akartak dobni a képviselőházból s aki később a belgrádi nagyszerb propagandáért dolgozott és vagyonát áldozta fel, a tükör előtt főbelőtte magát, mialatt vendégei a másik szobában mulattak.

Budapesten a vármegye székházának nagytermében megkezdte a budapesti törvényszék a dánosi szörnyü rablógyilkosság cigányainak tárgyalását, 18 cigány férfi és nő állott a törvényszék előtt. A cigányok 1907 május 19. és 20. közötti éjszaka megtámadták az Alberti határában fekvő Alsó-Dános pusztán levő csárdát és annak tulajdonosát, *Szarvast*, ennek feleségét és leányát és a szomszéd tanya véletlenül odavetődött egyik kocsisát állati kegyetlenséggel legyilkolták. A korcsmáros leányát előbb hárman is megbecstelenitették. A csárdát azután kirabolták és hogy a nyomokat eltüntessék, fel is gyujtották. A csendőrök egyenként fogdosták össze a cigányokat, akik közül a 19 éves *Kolompár Balog* Tuta a hölgyek között alig felháboritó érdeklődéssel tolongtak a tárgyalásra, nagy nevezetességre tett szert.

Nyiregyházán meghalt *bodoki Henter* Antal, a vármegye volt várnagya, aki a tiszaeszlári vérvádban szereplő *Scharf* Móricot attól kezdve, hogy szüleit vizsgálati fogságba helyezték, nevelte. Tudvalevően ez a fiu vallott a szülei ellen, hogy igen is vérét vette a kis keresztény cselédnek. Henter nevelte ki tanuvá a kis Scharf Móricot, hogy megtegye borzalmas vallomását a szülei ellen.

A közönség nagyon meleg ünneplésben részesitette *Polgár* Sándor szinmüvészt, aki a Drótostót Pfefferkorn szerepében, amely igen hires, kabinetalakitása volt Polgárnak, bucsuzott. Percekig tapsolták és egész előadás alatt folyt az ováció. Az ajándékok tömegét kapta a kiváló müvész. A virágok és kisebb ajándéktárgyak között volt egy boriték öt darab százkoronással, nagy ezüst serleg, egy nagyszerü kulacs tele tokaji aszuval, ezüst teáskészlet. (Nos, mit szólnak mai müvész uraink ehez?)

Manuel portugál király ellen tervezett merényletet lepleztek le. A király zárt páncélos kocsiban ment a parlament megnyitására egy lovasezred kiséretében.

A főiskola két bölcseleti tanszékére kiirt pályázat lejárt s azokra tiz pályázat érkezett. A pályázók között volt: A classica philologiai tanszékre dr. *Darkó* Jenő, a magyar-finn-ugor összehasonlitó nyelvészeti tanszékre dr. *Pápay* József.

1913 ÁPRILIS 23. SZERDA.

A városi tanács sürgős tárgyalásokat folytat a Debrecen—Nyirbátori Helyiérdekü Vasuttal, hogy a nagyerdei állomását telepitse ki, az a nagyerdei park és az egyetem miatt nem maradhat ott. (Ma is ott van.)

Lukács László miniszterelnök Bécsben tárgyal. Létszámemelésről beszélnek, de hivatalosan cáfolják, hogy az ujoncjutalékot felemelik. De beismerik, hogy a külpolitikai válság miatt rendkivüli katonai költségekre 600 millió koronát forditottak.

A debreceni szinház körül nagy bajok vannak. Igazgató nincs, mert *Zilahy* Gyulát már elüldözték, a szinházat *Irmay* Béla vezeti. A szezon vége felé járnak, a szinház nem jövedelmez, a szinészek nem kapják a fizetésüket, Nyiregyházára kellene menni, de nincs pénz. Zilahy visszamaradt 20.000 pengős kauciója fogytán van, de azért ákontóra még kiutal a városi tanács 2800 pengőt. A városi tanács mitsem akar arról tudni, hogy gondoskodjék a szinészek nyári lehetőségéről, ezzel szemben a szinészek arra hivatkozva, hogy a város Zilahy jogutódaként lépett Zilahy jogaiba, perrel fenyegetőznek.

A kereskedelmi és iparkamarában nagy értekezlet volt, amelynek előadója dr. *Rácz* Lajos aki azóta a mezőgazdasági kamara (hol volt még az akkor) igazgatója lett és később tragikus véget ért, ismertette a nagy tervet, hogy Debrecenben önálló tőzsde legyen. Dr. *Löfkovits* Márton, *Frigyessy* Jenő, *Geiger* Simon, *Verzár* Kálmán, *Reich* Viktor, *Ungár* Jenő, *Szávay* Gyula, *Szent-Királyi* Tivadar, *Szántó* Győző. *Landau* Henrik és az értekezlet elnöke *Falk* Lajos szólaltak fel. A legtöbben a tőzsde és ezzel a választott biróság megvalósitása mellett, csak Verzár Kálmán nem tartotta szükségesnek. Az értekezlet nagy többséggel ki is mondta, hogy Debrecenben fel kell állitani a tőzsdét és a választott biróságot.

Megjelent a Vilmos huszárok sportünnepélyének programja. Az ünnepség Nagyváradon volt.

A balkáni háboru dolgában csendről számol be az ujság. A szerbek a katonai ruhanemüek szállitásából kizárt a bojkott alá helyezett osztrák-magyar ajánlatokat.

A külpolitikai feszültség miatt bentartott katonáknak azt a kedvezményt álapitotta meg a hadvezetőség, hogy szolgálatuk három fegyvergyakorlatnak számit be.

Nagy megdöbbenést keltett *Kiss* Bertalan mátészalkai református esperes öngyilkossága.

A szinház délutáni ifjusági előadásként Romeo és Juliát adja *Halassy* Mariskával és készül *Lengyel* Menyhért „Róza néni" cimü darabjának bemutatójára.

A kormánypárti lapok okiratokkal támogatva leleplező cikkeket közölnek *Désy* Zoltánról, hogy a kormány támogatásával lett Marosvásárhelyen képviselő.

A város megköti az Auguszta szanatóriumra vonatkozóan a szerződést *Lukács* György vbtt szanatóriumegyesületi elnökkel.

A szinház tervezett kibővitésére szolgáló előkészületek megtételére Debrecenbe érkeztek a Jámbor és Bálint müépitészek mérnökei.

A törvényszék kisorsolta a májusi esküdteket.

1923 ÁPRILIS 23. VASÁRNAP.

A nemzetgyülésen *nagyatádi Szabó* István bejelentette, hogy elkészült a földreform tervezete. *Walkó* Lajos kereskedelemügyi miniszter tárgyalásokat folytat az uj vámtarifa ügyében. *Haller* István inditványt terjeszt elő, hogy a háboru alatt szerzett vagyonokat a Földbirtokrendező biróság visszaválthatja, annak egyrészét az előző tulajdonosoknak, vagy örököseiknek visszaadják, vagy a származott vagyoni előnyt meg kell osztani velük. A népjóléti miniszter uj magyarázó pótrendeletet ad ki a lakásrendelethez. A hivatalos lap közli a rendeletet a közalkalmazottak rend-

Szabványos
lőlapok
olcsón beszerezhetők
Nagy Károly és Társai
könyvnyomdájában
Ferenc József ut 49.
Telefon 20-18.

kivüli segélyéről. A kormány meg akarja vonni a felekezeti iskoláktól az államsegélyt. A pozsonyi egyetemet a debreceni vagy szegedi egyetembe akarják beolvasztani.

A Déri-muzeum palotája elhelyezésének ügye eldőlt. A muzeum a Füvészkert telkén épül fel.

A hajduszoboszlói nemzetgyülési képviselőválasztásból egész sereg sajtó per keletkezett. *Dánér* Béla megbukott és *Barabás* Samu lett a képviselő. Dánér egy sereg cikket irt, amelyben többek között igy irt: „... és jött Barabás Samu és az ő feketearcu és románvérü Sanchó Panzája..." (dr. Papp Ernő). Dánér egy beadványában ezeket mondta: „Vizsgáltassék meg, hogy Papp Ernő szőke-e, vagy barna, egyben kérem, hogy Papp Ernőt küldjék fel a budapesti biologiai intézetbe, ahol vizsgáltassék meg, hogy mennyi benne a román és mennyi a magyar vér".

Az időprognozis ez volt: Enyhe idő várható sok helyütt esővel.

A népjóléti miniszter ama rendeletével kapcsolatosan, hogy a gyógyfürdők és nyaralótelepek egészségügyi berendezéseit mindenhol hozzák rendbe, a lapok ezt irják: „Ez a rendelet — sajnos — legkevésbbé Debrecen városát érinti, mert nincs gyógyfürdő, vagy nyaralótelep Debrecenben". (Ma már!)

A futballprogramban a DKASE—DMTK és a DVSC—KSE bajnoki meccse szerepel.

1908 ÁPRILIS 24. PÉNTEK.

A városi tanács bizottsági tagokkal megszemléli a vizvezetéki kutak folyamatban lévő furását és ugy találja, hogy a kutak elegendő vizet adnak.

Egy bécsi képes folyóirat képek kiséretében beszámol a Debrecenben rendezett gyermeknapról, amelyen 23.000 darab kétfilléres, 8000 darab egyfilléres, többszáz 10 és 20 filléres gyült be.

A szinházban nagy sikerrel mutatkozott be Gerő Ida énekeskomika az „Alfonz ur"-ban. Havi Rózsi szinművésznő Oroszországba váltott utlevelet, ahova szerződést kapott.

A nagyerdei fürdőbe 1290 korona költséggel bevezették a villamos világitást.

1913 ÁPRILIS 24. CSÜTÖRTÖK.

A város gazdasági bizottsága azt követeli, hogy a vásárteret a vágóhid mellett helyezzék el. A Máv. igazgatósága két uj gyorsvonatpárt állitott be Budapest és Debrecen között. A köztisztasági vállalat felügyelő-bizottsága megállapitotta, hogy a vállalat 18.900 korona deficittel dolgozik és a város uccái mégis piszkosak. Debrecent pékesztrájk fenyegeti. A pék munkaadók kartellbe akarják szoritani valamennyi debreceni péket. Az Árpád-téren kipróbálták a vizcsapokat és megengedték a vizet. Mivel a csatornaszemek igen kicsiknek bizonyultak és a csatornák szükeknek, a vizet nem tudták elvezetni és befogadni, az egész teret elöntötte a viz és nem lehetett közlekedni, mig csak a föld be nem itta a vizet. — A szinház bemutatta Lengyel Menyhért „Róza néni" cimü darabját. A kritika a darabot levágta. A szereplők azonban kitünőek voltak: H. Serfőzy Etel, Vajda Ilonka, Bérczi Ernő, Uti Giza, Vámos Gizi, L. Farkas Pál. Csak Keményy Lajos nem tetszett a kritikusoknak. — Az Apolló-mozi zsufolt házak mellett nagy sikerrel adta elő a Quo vadis-t.

1923 ÁPRILIS 24. KEDD.

A kereskedelmi és iparkamara követeli az épitkezések, a közmunkák megindítását. — A Városi Dalegylet nagy ünnepségek között tartotta meg hatvanadik közgyülését. — A [illegible] nagy bá[illegible] kompániát leplezett le a Bikában, ahol éppen makaót játszottak és 20.000 korona volt a bankban. — A püspöki palotában egy cselédleány, nem tudván kezelni a kötélre járó liftet, lezuhant, a lift alá került, a lift rázuhant és agyonnyomta. — Az időjárási jelentés ez volt: Egyelőre enyhe idő várható, sok helyütt esővel, zivatarral, később megélénkülő nyugati szelekkel.

Szénné égett a bezárt lakásban egy hat éves kislány

A gyermek hiába sikoltozott segitség után, nem volt senki a közelben, a gyermek pedig nem tudott kiszabadulni és igy testéről teljesen leégett a ruha s halálos sérüléseket szenvedett.

A debreceni ügyészségnek jelentették, hogy Téglás községben halálos égési sebeket szenvedett Sipos Róza 6 éves gyermek. A csendőri nyomozás megállapitotta, hogy a gyermeket szülei bezárták a szobába és eltávoztak a háztól. A tüzhelyen égett a tüz, amikor a gyermek szülei eltávoztak. A kis Sipos Róza a tüzhely mellett játszadozott és valószinüleg játék közben gyulladt meg a ruhája.

A borzalmas kínok között, eszméletlenül vergődő gyermek még élt, amikor szülei hazatértek, de nem sokkal azután meghalt. A szülők ellen megindult az eljárás.

Zsuzsi adott-e 376 pengőt Sándornak, vagy Sándor adott-e 722 pengőt Zsuzsinak?

A meleg, örökösnek igérkező szerelemtől a birói tárgyalóterme n át uccai botránnyal a bünvádi és kártérítési perekig

Rendkivül érdekes ügy foglalkoztatja most a debreceni bíróságokat. Az ügy szereplői debreceniek, egy házvezetőnő és egy timársegéd. Két birósági keresetet inditottak már meg, az egyiket a házvezetőnő, a másikat a timársegéd, azonkivül egy feljelentés is történt, amelyet sulyos testisértés vétsége cimen tett meg a férfi.

Bordás Sándor timársegéd 1931. januárjában összeismerkedett *Kiss* Zsuzsánna házvezetőnővel. Mind a ketten rokonszenveztek egymással és ennek a rokonszenvnek az lett az eredménye, hogy a férfi és a nő összeköltöztek. A férj és a feleség életét élték, de sokkal rendesebben és sokkal csendesebben, mint sokan a valódi férjek és valódi feleségek közül. Bordás Sándor szerette Kiss Zsuzsánnát, Kiss -Zzsuzsánna pedig szerette Bordás Sándort, mint ahogy az elő van irva.

Szabály szerint a történetnek itt már be is kellene fejeződni. A szabályt azonban a kivételek erősitik és ez az eset is a kivételek közé tartozik. Nem ért véget a történet, mert Bordás Sándor a tavasz legszebb hónapjában, virágos májusban ismét szerelemre lobbant. Szerelemre lobbant, de most már nem Kiss Zsuzsánna iránt. Valaki másba szeretett bele, aki szintén házvezetőnő volt és aki épp olyan szeliden tudott mosolyogni, mint Kiss Zsuzsánna. Bordás Sándor nem tudott ellenállni uj szerelmének, egy szép napon felpakolta holmiját és csak ennyit mondott:

— Isten veled, Zsuzsika . . .

És elhagyta a barátságos kis fészket, ahol öt hónapig éltek virágzó szerelemben.

Vőlegény lett Bordás Sándorból, eljegyezte azt a kislányt, aki miatt elhagyta a szerelmes Kiss Zsuzsánnát. A női szive azonban nem tud oly hamar feledni, mint a férfié. Ennek tulajdonitható az, hogy Kiss Zsuzsánna pert inditott Bordás ellen azon a cimen, hogy a férfi házasságot igért neki és ezzel az ürüggyel pénzt csalt ki tőle. Azt kérte a bíróságtól, hogy 376 pengőt itéljen meg a számára.

Még akkoriban tárgyalta az ügyet *Mellán* József dr. járásbiró s mind [illegible] a tárgyalásra. — Kiss Zsuzsánna, akinek a szerelme még mindig teljes lánggal lobogott, fékezhetetlenül harcias szopránban adta elő a történetet és a földi igazságszolgáltatás nevében követelte a timársegédtől a 376 pengőjét.

Bordás Sándor azonban egészen más véleményen volt. Kijelentette, hogy ő egy fillért sem fizet, még pedig azon okból, mert egy fillérrel sem tartozik. Ellenben Kiss Zsuzsánna tartozik neki. Először is valótlan az, hogy ő házassági igéreteket tett. Soha életében nem volt könnyelmü és meggondolatlan ember. Pénzt sem kapott sohasem Kiss Zsuzsánnától, csak néha, de azt is a háztartásra forditották. Ellenben igaz az, hogy ő vásárolta meg a lakás berendezését, ő vett a nőnek ruhákat, ő tartotta el és éppen ezért viszontkövetelést támaszt és arra kéri a bíróságot, hogy számára 722 pengő megfizetésére kötelezzék Kiss Zsuzsánnát.

Minthogy ilyen váratlan fordulat következett be, a bíróság a bizonyitás kiegészitése végett elnapolta a tárgyalást. Nem történt tehát döntés, de engesztelhetetlen gyülölettel egymás iránt távozott a bíróság épületéből a nő és a férfi.

Néhány hónapra rá, 1932-ben, rövid idővel Bordás Sándor esküvője előtt, a Péterfia és az Ajtó ucca kereszteződésénél váratlanul találkozott egymással a timársegéd és régi szerelme. Bordás Sándor számára nem volt örömteli ez a találkozás, szerette volna meg nem történtté tenni és ugy csinált, mintha nem vette volna észre Kiss Zsuzsánnát. Felemelt és félrefordított fővel próbált ellépni mellette, de a sors, illetve Kiss Zsuzsánna másképpen határozott.

A házvezetőnő ugyanis határozott „állj!"-t parancsolt a férfinek. A timársegéd eleget tett a felszólitásnak, megállt, mire a nő erélyesen és ellentmondást nem türően felelősségre vonta cselekedetéért. Bordás tiltakozni akart, de jóformán szóhoz sem tudott jutni, Kiss Zsuzsánna tovább pattogott, majd hirtelen lehajolt és beleharapott a timársegéd balkezének hüvelykujjába.

— Ereszd el az ujjamat! — ordított fel fájdalmában Bordás Sándor és beleragadt Zsuzsánna göndör hajába.

A házvezetőnő azonban nem tett eleget a felszólitásnak és tovább harapta a timársegéd hüvelykujját. Hiába volt a hajcibálás, az ököllel való védekezés, Kiss Zsuzsánna rendületlenül fogvatartotta szájában Bordás hüvelykujját.

Végre is Bordás Sándor elszánta magát és irtó fájdalmában egy nagyot rántott a balkezével. És kijött a hüvelykujj, de vele együtt kirepült Kiss Zsuzsánna szájából alulról és felülről is egy-egy fog. Most meg Kiss Zsuzsánna kezdett el sikoltozni:

— Gyilkos!... Meg öl!... — kiabálta, ugy hogy egész csődület támadt körülöttük. A hüvelykujj harapásnak csak egy bádogosinas volt a tanuja, aki jóizüeket röhögött a jeleneten, de az összesereglett tömeg sem vette komolyan a dolgot, amikor látta, hogy Bordás Sándor vérző ujját szopogatja, Kiss Zsuzsánna pedig a földön keresi a fogait.

Pedig a timársegéd sérülése egészen sulyos volt és husz napon tul gyógyult. Bordás nem is hagyta annyiban a dolgot és sulyos testisértés vétsége cimén feljelentést tett Kiss Zsuzsánna ellen és a büntető feljelentéssel egyidejüleg magas összegü kártéritést is követel a nőtől, mert hónapokon keresztül nem dolgozhatott. Előadta, hogy öneki, mint timárnak, maró folyadékok segitségével kell dolgoznia és valahányszor megpróbálta a munkát, a maró folyadék mindig felmarta a sebet. Hónapokon keresztül volt tehát kereset nélkül és követeli, hogy az igy okozott kárt is téritse meg a házvezetőnő. Hangsulyozta egyébként, hogy az eset miatt visszament a partija is, a menyasszonya nem mert hozzámen-

Tekintse meg csillárjainkat mert ha majd sajátjának tudja és otthonában felszerelheti sok öröme lesz belőle.
Közismert olcsó árainkat költözködési idényre leszállitottuk.
1. lg. ampolna csiszolt üveggel P 7·30
4. lg. modern csillár „ 11·—
Részletre is árusitunk.
METEOR Csillárgyár R- T.
Ferenc József ut 9. Bika mellett

VENNI AKAR VALAMIT?
A Független Ujság hirdetése biztosan hozzájuttatja a kivánt tárgyhoz.

Festék és háztartási cikkekért forduljon bizalommal a
Krayer E. és Társa
festékgyár
fióküzletéhez
CSAPÓ UCCA 5. SZ.

ni feleségül, mert Kiss Zsuzsánna állitólag azt hangoztatta, hogy ha hozzámegy feleségül, akkor vele is ugy fog tenni, mint Bordással, megtámadja az uccán és leharapja a hüvelykujját. Ettől aztán megijedt a menyasszony és inkább felbontotta az eljegyzést.

Az ügy tehát egyre komplikáltabb és egyre szélesebb lesz. A Kiss Zsuzsánna által inditott perben most tartott tárgyalást a közben megbetegedett Mellán biró helyett *Tóth* Géza dr. járásbiró, mig Bordás Sándor feljelentéseit *Unger* József dr. járásbiró tárgyalja a közeli napokban. Akkor fog eldőlni, mennyivel olcsóbb lett volna, ha akármelyik előkelő vendéglőben rendelt volna ebédet Kiss Zsuzsánna a Bordás Sándor ujjába való harapás helyett.

Reményi György.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetései mindig eredményesek!

Vitézi előadó est

Debrecen város vitézei Vitéz Nagy Pál ny. áll. alezredes, vitézi székkapitány védnöksége alatt április hó 24-én, hétfőn délután 6 órakor a Déri-muzeum disztermében vitézi előadó estet rendeznek, amelynek müsora a következő: 1. Szabados: „Nemzeti Hiszekegy...” Előadja a Vitézi Énekkar. 2. Megnyitó: Dr. Vitéz Kovách Elemér kir. törvényszéki biró, Debrecen sz. kir. város vitézi hadnagya. 3. A vitézség, mint nemzetfentartó erény és a vitézi rend. Vitéz Sepsibaczoni Tookos Gyula huszárezredes, a 6. számu vitézi törzsszék törzskapitányának előadása. 4. Farkas Dezső: „Vitézek! Legények!” Előadja a Vitézi Énekkar. 5. Vitéz Gyula diák: „Az ősi juss”, „Hajóvontatás”. Szavalja: Vitéz Agárdy Zoltán vitézi városnagyos. 6. Ammer: „Nem, Nem, Soha!” Előadja a Vitézi Énekkar Szücs Gergely zenetanár karnagy vezényletével. Belépő dij nincs.

Téli álom

Csendes éjszakákon kinézek az éjbe,
Jégvirág csipkézi kicsi ablakom
És néma csendben a lehulló hónak
Suttogó meséjét félve hallgatom.

Muzsikaszól lágy akkordja halkan csendül,
Kisértő emléke hozzám visszarepül
Talán a szél halk sóhaja regél...
Fagyos lehelete könnyes arcomra ül.

Mig tekintetem a vak homályba bágyad,
Lelkem fázva, gyötrődve a multba kutat
S a hólepel fehér selyemes fátyolával
Betakarja lágyan könnyes álmaimat.

KARDOSNÉ FRIDA

MELÁK *(leül a törzsasztalhoz).*

PINCÉR: Mit parancsol, Melák ur?

MELÁK: Pfüh, nagyon meleg van ebben a kávéházban! Van valami jó olcsó hüsitőjük?

PINCÉR: Talán egy pohár sört?

MELÁK: Drága.

PINCÉR: Fröccsöt, limonádét?

MELÁK: Drága.

PINCÉR: Jeges szódát?

MELÁK: Az is drága. Hozzon egy ujságot, amely Hitler legujabb beszédét közli. Az biztosan alaposan le fog hüteni.

PINCÉR *(dohogva):* No, ez csakugyan olcsó hüsitő.

MELÁK: De csak nekem. Vannak, akik keservesen fizetnek érte.

PINCÉR: Kicsodák?

MELÁK: A német zsidók.

PINCÉR *(el).*

GERŐ *(bejön a kávéházba):* Jónapot Melák! Mitől olyan mosolygós az orcája?

MELÁK: No hallja, még jókedvem se legyen, hisz' nincs egyetlen dollárom sem.

GERŐ *(megrökönyödve):* Ezért olyan boldog?

MELÁK: Persze.

GERŐ: Mondja Melák, nem járt maga mostanában Kairóban?

MELÁK: Miből gondolja, Gerőkém?

GERŐ: Mert ugy látom, napszurást kapott. Hát az egy öröm, ha nincs dollár?

MELÁK: De még milyen! Ha most lenne egy millió dollárom, én lennek Debrecenben a legszerencsétlenebb flótás.

GERŐ: Megőrült, Melák?

MELÁK: De Gerőkém, az ég szerelmére, képzelje el, hogy örjöngenek most elkeseredésemben. A dollár óráról-órára esik és nekem pont dollárban lenne a vagyonom. Nem volna egy nyugodt percem.

GERŐ: Most nyugodt?

MELÁK: Tökéletesen. Nincs egyetlen centem sem, fütyölök az egész dollár-heccre! Hadd facsarodjon most Rockefellerék, Morganék és Vanderbilték szive. Ha sokáig tart ez a móka, jövőre áthajózom az Ujvilágba és száz pengőért megvásárolhatom fél Amerikát. Képzelje, mit fizetnének most az amerikaiak nekünk, ha Imrédyt legalább egy hónapra kölcsönkaphatnák.

GERŐ: Miért éppen Imrédyt?

MELÁK: Még kérdi, Gerőkém? Imrédy egy zseni.

GERŐ: No-no.

MELÁK: Mi az, hogy no-no? Imredy egy táltos, egy félisten, egy csoda, egy tünemény!

GERŐ: Nem értem ezt a nagy elragadtatást.

MELÁK: Nem érti? Nézze meg a pengőt. Ugy áll, mint Sionhegye. Szilárd és kimagasló pénz. Tartja az árfolyamot. Amig a büszke dolár gurul lefelé, a pengő gőgösen ül trónusán. S mindez azért, mert Imrédy nem csinál inflációt.

GERŐ: Mondja, Melák, hány pengője van magának?

MELÁK: Egy sincs.

GERŐ: Hát kinek van pénze nálunk?

MELÁK: (kis szünet) Senkinek.

GERŐ: Tehát?

MELÁK: Tehát mégis Imrédyéknek van igazuk.

GERŐ: Miféle nyakatekert okoskodás ez?

MELÁK: Nézze, Gerőkém, mondok valamit. Csakazértis Imrédy a zseni.

GERŐ: De hát miért?

MELÁK: Mert ha már nincs pénzünk, akkor legalább szilárd legyen az, ami nincs. És ezt megcsinálta a kormányunk.

GERŐ: Blödiáner!

MELÁK: Csak sértegessen. A helyzet mégis az, hogy most az amerikai rokonaim hencegnek velem. — Biztosan dicsekednek a yenkik előtt: „nekünk van ám egy nagybácsink Magyarországon, ahol a pengő a pénzegység, nem pedig a pimf dollár”.

GERŐ: Slusz-passz, ezt a témát befejeztük. Mondja, mit szól hozzá, hogy betiltották a magyar zsidók hetilapját, az Egyenlőséget, mert csunyán mert irni Hitlerékről? Nincs emiatt felháborodva?

MELÁK: Miért lennék?

GERŐ: De hát ez a betiltás sérti a sajtószabadságot.

MELÁK: Ez tévedés. A betiltás éppen azt bizonyitja, hogy a Gömbös-kormány milyen liberálisan kezeli a baloldali magyar sajtót.

GERŐ: Hogy-hogy?

MELÁK: Ugy, hogy az Egyenlőség betiltása után a baloldali lapok most már csakugyan láthatják kormányunk toleranciáját.

GERŐ: De hát akkor miért tiltották be az Egyenlőséget?

MELÁK: Maga naiv! Azért, hogy Gömbösék bizonyitani tudjanak. Ez egy példa volt.

GERŐ *(a fejét fogja):* Nem értem! Nem értem!

MELÁK: Pedig világos. A kormány betiltotta az Egyenlőséget, mintha azt mondaná: „látjátok, destruktiv magyar lapok, igy bánik el Hitler Németországban a liberális lapokkal, mint ahogy most én bántam el az Egyenlőséggel, ám miután én nem követem Hitlert, veletek szelid és megértő álláspontra helyezkedem”. Szóval Gömbös az Egyenlőség betiltásával illusztrálta, hogy nálunk igenis virul a sajtószabadság.

GERŐ: Még mindig nem egészen értem az ügyet. Maga szerint tehát a magyar baloldali lapoknak hogyan kell kezelni Hitlert?

MELÁK: Csak ugy kezelhetik, mint egy halottat.

GERŐ: Hogy-hogy?

MELÁK: Ugy, hogy halottakról vagy jót, vagy semmit.

GERŐ: Én a magam részéről inkább semmit. No adjonisten, sietek haza, mert elkések.

MELÁK: Hova rohan ugy?

GERŐ: Vacsorázni.

MELÁK: Ráér, hiszen maga bicsérdista, nyers növényeken él, az nem hül ki.

GERŐ: Kihülni ugyan nem hül ki, de elhervad.

(FÜGGÖNY.)

Erélyes akciót kezd a rendőrség a lemezjátékosok ártalmatlanná tételére

Jól szervezett szerencsejátékosok fosztogatják a hetivásárok közönségét

A debreceni rendőrkapitányságon nagy munkára készülnek. Ártalmatlanná akarják tenni a lemezjátékosokat, akik régóta fosztogatják már a hetivásárok népét, sőt az utóbbi időben a külsőségi területeken naponta tanyát vernek, hogy elcsalják a hiszékeny emberek pénzét. Nem könnyü feladat elfogni a lemezjátékosokat, különösen az „itt a piros, hol a piros” játék művészeit, akik jól szervezett bandával dolgoznak és ha egy környéket megszállnak, azonnal elállják a „fülelők” az utakat és gyorsan adják a riasztó jelt, ha rendőrt látnak közeledni. Nagyon óvatosan dolgoznak, mert tudják, hogy a rendőrbiró a szegény nép csalóit szigoruan bünteti s néhány napi elzárás a legenyhébb büntetés. A szigoruság azonban nem riasztja el a jól jövedelmező lemezjátéktól őket, legfeljebb nagyobb óvatosságra kényszerülnek.

A rendőrségnek van néhány olyan lemezjátékos „vendége”, hogy szinte rendszeres lakóknak számitanak már a fogdában, de mégsem hagyják abba a tiltott szerencsejátékot, mert teljesen abból élnek, még pedig jól élnek. A nyomozóhatóság most nagy akciót kezd a lemezesek ellen és razziákkal igyekeznek kipusztitani őket a városból. Különösen a hetivásárok népének nagy veszedelmei a lemezesek, akik a hiszékeny vidéki embereket utolsó pénzüktől is kifosztják. A trükkjük az, hogy csalogató játékokat rendeznek, egy társuk beugrik a játékba és az odacsődült emberek szemeláttára igen eredményesen, sokkal több nyereséggel, mint veszteséggel kezeli a csalfa lemezeket. A naiv emberek lépremennek és természetes, hogy ők odavesztik a pénzüket.

Reméljük, hogy a rendőrség razziái megtisztitják a várost a munkakerülő csavargóktól és nem fogják tovább fosztogatni a szerencsejátékkal mindig léprecsalható hiszékeny balekokat.

— **Evangélikus lelkészi gyülés.** A tiszai evangélikus egyházkerület lelkészegyesülete április 27-én Abaujszántón évi rendes gyülést tart, amelyen az elnökség megbizása alapján Pass László debreceni evangélikus lelkész „a belmisszió feladatai és irányelvei”-ről tart vitaelőadást.

PAAL JÓB RIPORTREGÉNYE:

A Habsburgok trón nélkül

Habsburgok az emigrációban...

HOGYAN ÉLNEK KÜLFÖLDI EMIGRÁCIÓJUKBAN AZOK A HABSBURGOK, AKIK NEM TETTEK LE A HÜSÉGESKÜT AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG ALKOTMÁNYÁRA? — TIZENNÉGY ESZTENDŐVEL A HABSBURG-TÖRVÉNY MEGHOZATALA UTÁN AZ OSZTRÁK KORMÁNY HALLGATÓLAG MEGENGEDTE, HOGY A HABSBURGOK VISSZATÉRJENEK AUSZTRIÁBA. KÁROLY CSALADJÁN KIVÜL MINDÖSSZE JENŐ FŐHERCEG ÉS PÉTER FERDINÁND KÉNYTELENEK KÜLFÖLDÖN ÉLNI, HOLOTT HIVATALOSAN HARMINC HABSBURG ÉL AZ EMIGRÁCIÓBAN.

COPYRIGHT. Minden jog fenntartva. Utánnyomás tilos.

Az összeomlás után bizonytalanná vált azoknak a Habsburgoknak a sorsa, akik nem rendelkeztek magánvagyonnal Ausztria, Magyarország, vagy Lengyelország területén. Magyarország kezdettől fogva emberi megértést tanusitott a családdal szemben és eltekintve a kommunizmus szomoru emlékü hónapjaitól, Magyarországon senkinek sem jutott eszébe hozzányulni a mangántulajdonhoz. Lengyelországban átmenetileg elkobozták ugyan Károly István hatalmas zaybuschi birtokát, de aztán a spanyol király intervenciójára ujra visszaadták azt. Ausztria a családi alapokat és a koronauradalmakat nyomban birtokába vette, de meghagyta az egykori királyi család tagjainak magánvagyonát, azonban törvényt hozott, amelyben a köztársaság területéről örökre számüzte a Habsburgokat, ha azok nem tették le a hüségesküt az osztrák köztársaság alkotmányára és ezzel egyidőben nem mondottak le a rangjukról. Csehszlovákia, a békeszerződésben biztositott jogánál fogva, minden Habsburg-vagyont állami birtoknak deklarált és területéről kitiltotta a Habsburgokat.

József és Frigyes főhercegek családja Magyarországon maradt, Károly Istvánék nem mozdultak el Lengyelországból, a család ausztriai tagjai — ha csak le nem tették az esküt — menekülni voltak kénytelenek. És elmenekült családjával Károly király is.

1919 elején, amikor legnagyobb volt a zürzavar, az volt a helyzet, hogy Károly családja Svájcban lakott, Lipót Szalvatorék Barcellonában kerestek menedéket, a főhercegnő közeli rokonságban állott a trónjáról közben elüldözött Alfonzóval, Jenő, a Német Lovagrend nagymestere Baselben telepedett meg, Károly anyja München melletti szerény villájában huzódott meg akkor huszonnégy esztendős Miksa fiával, Peter Ferdinand a luzerni tó partján bérelt villát, a többiek pedig letették a hüségesküt az osztrák alkotmányra és visszavonulva minden szerepléstől várták az idők változását. Ausztriában a szocialisták voltak uralmon, de jelentős befolyásuk volt a kereszényszocalistáknak, akiknek egy árnyalata sohasem tagadta le legitimista érzelmeit.

Évek teltek el, amig a számüzetésben élő főhercegek közül Lipót Szalvator megkisérelte, hogy „ideiglenes beutazási engedélyt" kérjen az osztrák kormánytól. A jogcim: üzleti ügyeit kell elintéznie Bécsben. Az engedélyt megkapta. Az osztrák kormány mindössze azt kötötte ki, hogy Bécsben és Ausztriában politikával foglalkoznia nem szabad és tartózkodnia kell minden közszerepléstől. Lipót Szalvátor után aztán a Habsburg-családnak egyre több tagja kapott ilyen ideiglenes, bármikor visszavonható tartózkodási engedélyt és e pillanatban az a helyzet, hogy

ma már semmi akadálya sincsen annak, hogy Ausztriába visszatérjenek azok a Habsburgok is, akik rangjukról soha le nem mondottak és lemondani a jövőben sem fognak.

A steenockerzeeli számüzetésben élő egykori királyi család tagjain kivül az utolsó esztendőkben ugyszólván minden külföldön élő Habsburg járt Ausztriában és egyedül Jenő főherceg és Peter Ferdinand azok, akik a visszatérésnek ezt a módját nem akarják igénybe venni.

Azok közül, akik a rangjukról nem mondottak le, állandóan Ausztriában élnek:

Mária Terézia, Ottó mostoha dédanyja, leányával, Mária Annunciatával, Lipót Szalvator özvegye, Blanka főhercegnő, Antal, Ferenc József és Károly Pius főhercegek, aztán Vilmos főherceg, Károly Istvánnak Lengyelországból számüzött fia, aki Bademben szokott találkozni a familiájával, de néha Frigyes is eljön badeni kastélyába és Miksa főherceg, Károly öccse se ritka vendég sógora bécsi palotájában.

Ottó nagyanyja, Mária Jozefa, születésére szász főhercegnő, még mindig bajorországi villájában él igen szük viszonyok között, a hetvennyolc esztendős Mária Terézia, Károly Lajos főhercegnek, Ferenc József öccsének özvegye leányával, Mária Annunciatával Bécsben él a Favoritenstrasse 7. számu palotájában. Jártam nála. Az idős hölgynek négy szobás lakása van, mindössze egy komornája. Valamikor nagy szerepet játszott. Prágában élt, a Hrandsinban, apátnője volt a nemeshölgyek alapitványának. Ma teljesen visszavonult életet él, palotájának helyiségeit bérbe adta, szerencséjére a francia misszió bérelte ki a pazar pompával berendezett termeket és igy a bérösszeget legalább pontosan megkapja. A hatalmas palotát a férje épittette és

a hetven teremből ma hatvanhat bérbe van adva.

A főhercegnő, aki dédnagyanyja Ottónak és nagynénje Zitának — mert a nővére Zita anyja — csak nagyritkán látható a bécsi boulevardokon... Palotájának kőből épült vártája néma, a kétfejü sasok lassankint megkopnak...

Miksa főhercegnek München mellett van kis birtoka, de ez bérbe van adva, az utolsó király öccse üzleti ügyekkel foglalkozik és állandóan Párisban él. Hivatása azonban gyakran szólitja Bécsbe.

Bécsi palotájában él Blanka főhercegnő és gyermekei közül többen laknak nála. Teljes cimét és rangját használja és a környék lakói, ha találkoznak vele, hódoló tisztelettel köszöntik. Bécs nem tudja sohasem elfelejteni a Habsburgokat.

Jóllehet közjogilag semmi akadálya sincs annak, hogy a Habsburgok Magyarországra utazzanak, az összeomlás óta Magyarországon alig fordult meg Habsburg. Csak Antal főherceg szokott néha Pest felett átrepülni. Akadály nélkül megkapja erre az engedélyt, mindössze Székesfehérvár felett nem szabad elrepülnie, de csak azért, mert itt katonai lövölde van és a a pilótákat a saját épségük miatt nem engedik erre a helyre.

Megkérdeztem egy alkalommal Miksa főhercegtől:

— Mikor járt fenséged Pesten?

— Még szerencsétlen bátyám életében — hangzott a válasz, — gyerek voltam még és a gyönyörü királyi várban laktam...

— És azóta?

— Nem voltam ott.

— Van ennek valami különös oka?

— Nincs. Semmi akadálya sincs annak, hogy ha akarok, el ne utazhassam Pestre, meg vagyok győződve, hogy minden nehézség nélkül megkapom a szükséges beutazási engedélyt. De hát nekem semmi dolgom nincs Pesten. Mit keresnék ott? Az embernek ma nincsen ideje arra, hogy „Vergnügungsreiset" csináljon...

A Habsburgok közül egyedül az agg Mária Terézia főhercegnő szokott Csehszlovákiába utazni. A nővére, Ullersdorf hercegnő Morvaországban él, őt szokta meglátogatni. Akadály nélkül megkapja a beutazási engedélyt. Elvégre: egy fiatal állam nem félhet egy öreg főhercegnőtől...

A közönség nagyrésze általában azt hiszi, hogy a Habsburgok nagyrésze még ma is kénytelen emigrációban élni, ezzel szemben tény az,

hogy mindössze Károly családja eszi a számüzetés kenyerét, a többi Habsburg azok is, akik külföldön élnek akkor térhet vissza Ferenc József egykori rezidenciájába, amikor akar. Csak éppen, hogy politizálniok nem szabad...

És ennél a pontnál a riporter kénytelen objektive megállapitani azt is, hogy a Habsburg-család közel kilencven tagja közül mindössze kettő foglalkozik politikával... A Habsburgokat általában a politika nem érdekli...

1 kg parkettbeeresztővíasz japonika	—·52
rendü parkettpaszta	—·78
1 doboz ¼ kg-os „Crystal" első-	
1 doboz ¼ kg-os „Crystal" folyékony parkett-tisztitó és fényesitő szer kiváló min.	—·90
1 darab „Crystal" különleges finom parkettkocka	— 40
1 drb. ¼₀ kg-os parkettfényesitő kocka	—·22
1 lit. nehéz benzin	—·52
1 drb parkettkefe elsőrendü minőség, 11 soros	1·48
1 doboz ¼ kg-os kádpaszta	—·50
1 üveg kályhaezüstöző hőálló 50 gr-os	—·68
1 drb 00-ás surolókefe magyar gyökér	—·18
1 drb. szőnyegkefe	—·82
1 drb. toilettekefe	—·82
1 drb bartwisch 0-as, gar. tiszta lószőr	1·68
1 drb. lábtörlő 00-as (japán)	1·26
1 kg olajfesték prima fehér v. szürke	1·20
1 kg olajfesték (nem különleges szinek)	1·—
(az olajfestékek doboz nélkül értendők)	
1 kg zománclakk (email) középminőségü	2·—
1 kg borostyánlakk közép minőségü	2·—
1 kg brunolin prima	1·20
1 kg butorlakk elsőrendü	2·—

IZSÁK JÓZSEF R·T·
DEBRECEN, CSAPÓ UCCA 17.

A románok elfogtak Nagyvaradon egy csendőrőrmestert, aki a debreceni hadbiróság államellenes tevékenység miatt börtönbüntetésre itélt

Az elitélt csendőr nagy vakmerőséggel szökött meg a debreceni fogházból

A debreceni katonai fogházból páratlan vakmerőséggel szökött meg nemrég az egyik fogoly; akit államellenes tevékenység miatt itéltek el három és félévre. A szökevény Szabó János volt csendőrőrmester, üldözőit kijátszva átszökött a magyar határon, román megszállt területre.

A csendőrőrmester ügye tavaly igen nagy meglepetést keltett a hadbiróságnál, mert egészen szokatlan és még elő nem fordult eset történt azzal, hogy a csendőrügyészség a tényleges szolgálatban lévő csendőrőrmestert államellenes tevékenységgel vádolta meg. Az eljárás, mely a csendőrőrmester ellen indult,

igazolta a vádat és a házkutatásnál talált könyvek elégségesek voltak arra, hogy a csendőr hazafias magatartásában kételkedjenek és államellenes tevékenységét igazolják.

A tanukihallgatások terhelőek voltak és elégségesek, hogy marasztaló ítéletet hozzanak a csendőrőrmester ellen.

Az itélet után a csendőrt átszállitották a katonai fogházba, ahol szigoruan vigyáztak rá. Az ügyes őröket is kijátszotta azonban az elitélt csendőr és páratlan vakmerőséggel megszökött a fogházból. Szökését hamarosan észrevették és riasztották az egész várost, hogy

kézrekeritsék, de minden kutatás eredménytelen maradt. Mintha a föld nyelte volna el, a csendőr ugy eltünt az üldözők elől. A szökés után hetekkel értesültek a nyomozók román megszállt területről, hogy a szökevény csendőrnek sikerült átjutni a határon és Nagyváradon tartózkodik. A szökvényről érkezett legujabb hir szerint nem sokáig örülhetett nehezen visszaszerzett szabadságának, mert a román csendőrök elfogták és csavargás, tiltott határátlépés miatt bíróság elé állitották. Hosszabb fogházbüntetésre itélték el a románok a szökevény volt magyar csendőrt és büntetésének kitöltése után átadják a magyar hatóságoknak. A románok által kiszabott büntetése hamarosan letelik és a szökevényt visszaszállitják a debreceni katonai fogházba.

A debreceni postaigazgatóság meleg ünnepség keretében bucsuzott a nyugalomba vonuló dr. Szabó Domokos főigazgatótól

A debreceni pistaigazgatóság tisztviselői kara április hó 22-én, szombaton délelőtt a postaigazgatóság tanácstermében bensőséges ünnepség keretében bucsuzott el nagyrabecsült és általános szeretetnek örvendett kartársától, dr. *Szabó* Domokos postafőigazgatótól, a postaigazgatóság évek hosszu során át volt vezetőhelyettesétől, akit a kereskedelemügyi miniszter április hó végével, saját kérelmére nyugalomba helyezett.

Dr. Szabó Domokos postafőigazgató négy évtizedes szolgálatának nagyobbik részét a volt kolozsvári postaigazgatóságnál töltötte, mindenkor elismerésre méltó tevékenységben. Erdély megszállásakor sok viszontagság után Debrecenbe menekült, ahol azóta mint a postaigazgatóság vezető helyettese fejtett ki értékes munkásságot. Dr. Szabó Domokos posta főigazgató megnyerő, rokonszenves egyéniségével, jó szivével és a pártatlan igazságszeretet jegyében végzett munkásságával a felsőbbség részéről mindenkori elismerést, a posta személyzete részéről pedig igaz megbecsülést és szeretetet vivott ki magának. Távozása a posta személyzete körében általános őszinte sajnálatot vált ki.

A postaigazgatóság vezetője, dr. *Nagy* Endre postafőigazgató meleg szavakkal méltatta a tényleges szolgálatból távozó főigazgató négy évtizeden át teljesitett kiváló és érdemes müködését s a személyzet megemlékezése jeléül értékes emléktárgyat és a tisztviselői kar ez alkalomra készült diszes csoportképét nyujtotta át az ünnepeltnek, aki meghatott szavakkal köszönte meg a kartársi szeretet e megnyilatkozását s fájó szivvel vett bucsut tisztviselőtársaitól.

Szombaton este a Gambrinus-étteremben a távozó főigazgató tiszteletére bankett volt, amelyen igen sokan vettek részt.

A banketten dr. Nagy Endre postafőigazgató pohárköszöntőjében szivből jövő szavakkal mondott bucsuüdvözletet a távozónak, aki válaszában érzékeny szavakkal bucsuzott a szeretett kartársaktól.

— **Kezdődő érelmeszesedésnél** a természetes **„Ferenc József"** keserüviz ugy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a magas vérnyomást leszállitja.

Rablótámadásról tett jelentést a csendőröknél egy debreceni ny. pénzügyőr

A nyirmihálydi csendőrörsön jelentést tett ismeretlen tettesek ellen Ujhelyi István ny. pénzügyőr, aki Debrecenben a Szent Anna ucca 36. szám alatt lakik. Ujhelyi elpanaszolta, hogy Nyirmihálydi határában

három ismeretlen férfi megtámadta, földre teperte és elvette a pénztárcájából 600 pengő készpénzét.

A tulerővel szemben nem tudott védekezni és kénytelen volt türni, hogy pénzét elvegyék. A rablók közül egy magas szőke férfi tette zsebébe a 600 pengőt. Az igazolványt és az üres pénztárcát visszaadta.

A csendőrség nyomozást inditott a rablótámadás ügyében.

A tavasz, ez a vidám kamasz, ismét divatba hozta a Nagyerdőt,

amely rügyfakadással, langyos napsugárral, madárcsicsergéssel, zöld pázsittal várja leghübb rajongói: a játékos gyermeksereget és a magányt kereső szerelmespárokat

A tavasz ugyan még nem öltötte fel tarka, virágos ruháját, de ragyogó, napsütéses igéretét már elhozta a friss áprilisi szél. A fekete földből elsőnek dugták ki fejüket a smaragdzöld füszálak, mint megannyi kis ládzsa meredezik elő a tavasz fegyveres őrsége. Lila drágakövekként itt-ott egy kis ibolya tarkitja a zöld pázsitot, a rügyező fákon pedig a tavasz első hirnökei zengik himnuszukat. Ébred a Nagyerdő...

És ébrednek az emberek is. Boldogan zarándokolnak villamoson, gyalog és autón az ébredő erdőbe a vakációs diák szabadságos mámorával. És mennek, menekülnek százával, hogy a napsugárral elfelejtessék a hosszu tél gondját, baját.

A tavasz hivó szavát elsőnek a gyerekek értették meg. Ők voltak az elsők, kik megszállták az erdőt, hogy remek csatákat vivjanak és eljátszhassák végre a télen olvasott nagyszerü indián történeteket. Vig kacajuktól hangos nap-nap után az erdő, ijjal felfegyverzett kis alakok bukkannak elő a fák mögül s csendben surrannak fától fáig, mint valami kis erdei manók.

Ez a kedves kis gyerekhad különben már régi barátom. Arrafelé jártamban sokszor töltöttem be köztük az igazságos biró szerepét, ha például nem tudták eldönteni, ki legyen a Bőrharisnya. Most azonban olyan komolyan folyik a játék, hogy rám se hederitenek és az interjuval várnom kell a csata befejezéséig, melyet vad lárma jelez. Végre észreveszik becses személyemet és kezdetét veszi az interju a Nagy Főnökkel, a rézbőrüek vezérével.

— A Pista — legyint lemondóan és egy maszatos arcu kis szőkére mutat — az egy nyavalyás, folyton bőg. Pedig csak egy kicsit vertem el, mert mindig rézbőrü akar lenni, pedig ő szőke és igy csak fehér ember lehet. Tessék megmondani nincs igazam?

És feleletet sem várva büszkén teszi hozzá:

— Én vagyok a főnök, én parancsolok! Akinek nem tetszik — mehet!

A kis szőke inkább vállalja a fehér ember alantas szerepét, minthogy elmenjen és igy aránylag békességben hagyom el őket.

* * *

A gyerekekkel majdnem egyidőben jelentek meg a szerelmes párok az erdőn, csak egy kicsit beljebb, az elhagyatottabb részeken. Csodálatos, mennyire kedveli a szerelem a magányt! Megjelenésem különböző érzelmeket váltott ki: a vékony kis szőke, hosszu partnerével határozottan elpirult, a következő pár láthatólag mélyen megvetett, amiért egyedül mászkálok tavasszal az erdőn, a harmadik pár viszont egyáltalán nem zavartatta magát és mintha ott sem lettem volna — folytatták az ádáz veszekedést. Ezek után talán természetes, hogy a helyszinen nem csinálhattam interjut. Mégis kiváncsi voltam az érdekeltek véleményére. A sors segitségemre is sietett egy régi ismerősöm személyében, ki ugyanarra a villamosra szállt fel, melyen én utaztam. Egy pillantás kissé poros külsejére — és kész volt a diagnózis: a fiu az erdőben járt, még pedig nem egyedül. Mintha láttam volna már ma ezt a szürke kabátot... Mint egy héjja csaptam le szegény áldozatra; először zavarba jött, aztán tagadott, végül megadta magát és beszélni kezdett:

— Hát mondja, talán lát abban valamit, ha az ember kiszökik ide egy kicsit, hogy zavartalanul beszélgessen?

Gyorsan biztositottam, hogy nem találok semmi kivetnivalót a „beszélgetésben", ő pedig továbbfolytatta:

— A szivnek levegőre van szüksége, az élet lehelletére — ne nevessen rajtam, még az erdő beszél belőlem, kicserélt ember vagyok egy ilyen séta után. És mondja hova menjünk az emberek szeme elől? A Nagyerdőre. De hát maga már itt is megtalált bennünket — fejezte be lemondóan.

* * *

Az erdő egy része olyan, mint egy óriási kozmetikai intézet. Itt szépitik az erdőt: virágot ültetnek, utat vágnak, fákat nyesnek a munkások százai. A föld már nem ellenség, békésen türi, hogy az ásók és lapátok sebeket üssenek rajta. Olyan, mint a hiu nő, a későbbi szépség reményében mindent elszenved. A soksok munkás uj hittel, uj reménnyel köszönti a tavaszi erdőt, a melegitő napsugarat, mely annyi szenvedéstől váltja meg őket.

— A naccsága nem is tudja elgondolni, mit jelent az nekünk, hogy legalább nem fázunk — mondja egy őszbajuszu, jóarcu ember. Szivesen dógozom én télen is, de ilyenkor már passzió a munka.

És ahogy szemével végigsimogtja a friss fekete földet, abban a pillantásban ott ég a magyar paraszt rajongó földszeretete.

* * *

Ki várta volna legjobban a tavaszt, ha nem az autósok. Leállitott kocsijuk teteme fölött ábrándoztak a tél folyamán a tavaszról és beadott rendszámtáblájukról, mely nélkül olyanok voltak, mint a béna emberek. A kocsik átestek a generáljavitáson és most ujralakkozva türelmetlenkednek benzinszagu istállóikban. Csak az a kis rendszámtábla hiányzik még róla, mely hiány miatt a tulajdonosok egyelőre még gyalogosan tartanak szemét a zöldben.

* * *

A padok karfái is üresen meredeznek még, mint kinyujtott karok az ég felé, de a tavasz már bevonult az erdőbe. Ezt kétségtelenül igazolja a hivatottak hirtelen felbukkanása, kik elsőnek siettek köszönteni a tavaszi Nagyerdőt.

Rudolffy Klára.

Amatőrfényképezők!
Jó képet készit, ha legjobb márkáju friss LEMEZEKET és FILMET nálam vásárol
Ungár József játszerész és **SZÉCHENYI UCCA 1.** fotoszaküzlete
Amatőr felvételek kidolgozása!

Magyar Általános Hitelbank
debreceni fiókja
foglalkozik az összes bankügyletekkel.
Az intézet alapittatott 1867-ben, a debreceni fiók alapitási éve: 1908.
Saját tőke: 67 millió pengő.
Fiókok és affiliált intézetek a nagyobb városokban.

Vásárlásainál hivatkozzon lapunkra.

URI MELLÉKFOGLALKOZÁS. Állandó képviselőt keres Debrecen és vidékére jutalékrészesedés mellett fuvarlevélfelülvizsgáló iroda. A képviselő teendője az ottani kereskedők vasuti fuvarleveleit havonta összegyüjteni és irodámhoz abból a célból beküldeni, hogy a kifizetett fuvardijak helyessége a kereskedők érdekében felülvizsgáltassanak és a tévesen beszedett fuvardijtöbblet nekik visszafizettessék. Háromszáz pengőig terjedhető havi mellékjövedelem. Levélbeli ajánlat **SCHÄFER M. cég BUDAPEST, Népszinház ucca harmincegy alá küldendő**

Istentiszteleti rend

— **Vasárnapi istentiszteletek a református templomokban.** Istentiszteleti rend vasárnap, április 23-án. Nagytemplom délelőtt 10 óra és délután 5 óra: dr. Farkas Pál. Kistemplom délelőtt 9 óra: Baja Mihály, 11 óra: Kovács József, délután 5 óra: vallásos ünnepély, Nagy István. Kossuth ucca délelőtt 10 óra: Magyar Bertalan, délután 5 óra: dr. Módis László. Árpádtér délelőtt 10 óra: Molnár Ferenc, 3 óra: Nagy Sándor. Ispotály délelőtt 10 óra: Nagy Sándor, délután 5 óra: dr. Soós Béla. Homokkert délelőtt 10 óra: Kovács Pál, 3 óra: Görömbey Zoltán th. Nyilastelep délután 3 óra: Kovács Pál. Csapókert délelőtt 10 óra és délután 3 óra: Halász András. Alvinczy tér délután 3 óra: Tóth Sándor. Nyulas 10 óra: Murányi Árpád th. Sámsoni uti iskola délután 4 óra: Bárdi Ferenc th. Kerekestelep délután 3 óra: Farkas Miklós th. Tégláskert délután 3 óra: Hotorán Emil. Wolaffka-telep délután 3 óra: Széchenyi Endre.

— **Vasárnapi rend a róm. kath. templomban és az iskolakápolnákban.** Husvét utáni első vasárnap. Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor csendes szentmisék, fél 10 órakor ünnepélyes nagymise, utána prédikál Mellau Ferenc káplán. Délután 6 órakor litánia. Csapókertben 10 órakor szentmisét mond Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. Nyilastelepen 10 órakor Szabó Imre káplán. Homokkertben 10 órakor Szilassy Ferenc kegyesrendi tanár. Auguszta-szanatóriumban 9 órakor Somogyi Ferenc káplán. Nagyszepesen 9 órakor dr. Rassovszky Kálmán kegyesrendi tanár.

— **Evangélikus istentisztelet.** Az evangélikus templomban (Miklós ucca 3. sz.) április 23-án, vasárnap délelőtt 9 órakor ifjusági istentisztelet. Prédikál: Labossa Lajos önálló hitoktató. Délelőtt 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet. Prédikál mindkét istentiszteleten Pass László lelkész.

— **Vasárnapi rend a gör. szert. róm. kath. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diák-mise, 9 órakor katona-mise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Fodor Antal s.-lelkész tartja. Délután 3 órakor vecsernye szentségimádással, utána rózsafüzér ájtatosság. Délután 5 órakor müsoros estély.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23. szám alatt lévő imaházban vasárnap délelőtt 9—10-ig imaáhitat, 10—11-ig bibliamagyarázat, 11—12-ig prédikáció, fél 8—9-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9-ig prédikáció. Péntek este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra szabadhozzászólással.

— **Szakosztályi ülések.** A férfiszabó szakosztály vasárnap délelőtt 10 órakor, az ácsmesterek szakosztálya 25-én, kedden délután 5 órakor az ipartestületben szakosztályi ülést tart, amelyre a tagok feltétlen és pontos megjelenését ezuton kérik a szakosztályok elnökségei.

Nagy erővel indult meg és folyik Debrecenben a fertőtlenités és tisztasági óvintézkedések megtétele

Azzal a hirrel kapcsolatban, hogy Hajduböszörményből egy kiütéses tifuszos beteget hoztak a debreceni klinikára, megirtuk, hogy dr. Láng Sándor tiszti főorvos a legerélyesebben hozzálátott, hogy a szükséges óvóintézkedéseket megtegye. A kóbor cigányok között és a tömeglakásokon megkezdődtek a tetvetlenitések és tisztogatási munkálatok. A Salétrom-laktanyai helyiségekben kezdte meg először a hatóság ezt a munkát, amelyhez rendőri karhatalmat is igénybe kellett vennie. Most a Ghillányi-laktanyabeli helyiségek és lakók, azután pedig a téglavetőbeliek kerülnek sorra. A főorvos, illetve az elsőfoku közigazgatási hatóság már több hiányzó eszközt be is szerzett a fertőtlenitési és tisztogatási munkákra. A polgármester megkereste a rendőrséget és a csendőrséget, hogy a kóbor cigánycsapatokat vigye a kijelölt helyre, hogy a szükséges tisztogatási és fertőtlenitési müveleteket rajtuk is elvégezhesse a hatóság. A belügyminiszter egyébként most igen szigoru rendeletet bocsátott ki, melyben erélyes intézkedések megtételére hivja fel a törvényhatóságot.

Hétfőn befejezik a Ipari és Kereskedelmi Rt. bünpörének debreceni tárgyalását

Itéletet Budapesten pénteken mond a törvényszék

Az Ipar és Kereskedelmi RT. összeomlásával kapcsolatos bünügy tárgyalásának egyik legérdekesebb és legfontosabb periódusa zajlott le szombaton, amikor az ügy tulajdonképpeni koronatanuit hallgatta ki a Debrecenbe kiszállott budapesti *Horváth*-tanács.

Elsőnek özvegy *Kis* Istvánné biharnagybajomi községi főjegyző özvegye lépett a birói emelvény elé. Az özvegy elmondja, hogy férje mellett volt *Lázár* Adolf másodjegyző. Lázár mondta férjének, hogy határidőüzleteket kell kötni, mert ezzel sokat lehet keresni. *Férje megfogadta a jótanácsot és a határidőüzleteken 180 milliója uszott el.* 1919. év elején Lázár Adolf ökörmanipulációban vett részt és ebből kifolyólag Lázárt csendőrök hozták Debrecenbe. A határidőüzleteket Fülöp Sándorral közösen csinálták és a Felsőtiszai RT. mérlegét Fülöp javitgatta, fel is jelentették csalás miatt. A tanu vallomására Lázár Adolf megjegyzi, hogy minden állitása valótlan, mert az elhunyt községi főjegyző vitte őt bele a spekulációba. Dr. *Gábor* Jenő védő hiteles végzésekkel bizonyitja, hogy a hatóságok és a tőzsdetanács is jogerősen megszüntette az eljárást Lázár ellen.

Nagy József, a Fővárosi Takarékpénztár főkönyvelője a következő tanu. *Sok tételt nem látott igazoltnak* és megtagadta a könyvelést. Szólt is Fülöpnek és figyelmeztette a következményekre. Nagy József vallomásában azonban sok az ellentétes körülmény. Ő csak számlák alapján könyveltetett és jelentést tett tapasztalatairól igazgatójának. *Az áruosztály müködését nem látta rentabilisnak.*

A vádlottak és védők intéznek több kérdést a tauhoz, de ez lényegeset nem tud mondani. Az elnök kérdésére Nagy József megjegyzi, hogy félt a letartóztatástól és azért beszélt sokat a nyomozás során.

— Hát a rendőrségen megmondták, hogy mit valljon? — kérdezte az elnök.

— Nem! — válaszolt határozottan a tanu.

Felbermann Zsigmond bankigazgató, *Szathmáry* József derecskei bankigazgató, *Kaposi* Géza biztositási vezértitkár, *Sándor* Ármin ékszerész és *Bernáth* Sándor butorkereskedő rövid vallomásai következnek. Lázár Adolf életmódjára vonatkozóan mondanak kedvező adatokat.

Végh Béla, a Budapesti Székesfővárosi Községi Takarékpénztár debreceni fiókjának igazgatója már nem emlékszik az eseményekre. Felolvassák a vizsgálóbiró előtt tett vallomását, hogy ehez füzzön megjegyzéseket, de Végh Béla nem tud lényegeset mondani, csak általános véleményét fejti ki.

Horváth elnök ezután Lázár Adolfot és Fülöp Gyulát kiküldi a teremből és Fülöp Sándort szólitja maga elé. Figyelmezteti, hogy minden szavára vigyázzon, mert amit mond, szószerint foglalják jegyzőkönyvbe. A bíróság egy 180 milliós tételt kiván tisztázni, de olyan bonyodalmas ez a határidőüzlet, hogy hosszu vita árán sem sikerült fényt deriteni rá.

Ezzel a szombati tárgyalás befejeződött és folytatását Horváth elnök hétfő délelőtt 9 órára tüzi ki. Ez lesz különben a debreceni tárgyalás utolsó napja, mert a tanács visszautazik Budapestre és itt folytatja a tanukihallgatásokat, melyek után valószinüen pénteken kerül sor a perbeszédekre.

MALOMJÁTÉK UTÁN POLITIKA, POLITIKA UTÁN POFON, POFON UTÁN BICSKA

Gyilkosság kisérletével vádolva állt szombaton *Jeney* Sándor dr. büntetőtanácsa előtt *Moskovszky* Lajos cipőtisztitó.

1932 junius 9-én történt, hogy a József kir. herceg uccán Frenkel bőrkereskedő házának udvarán Moskovszky Lajos cipőtisztitó, aki az Arany Bika előtt végzi munkáját, több cimborájával, hordárokkal együtt iszogatott, miközben malomjátékkal szórakoztak. Délután 6 órakor hagyták abba a játékot és játék helyett politizálni kezdtek. Mindenféléről vitatkoztak és közben *Farkas Miklós napszámos ugy vágta arcon Moskovszkyt, hogy ezt elöntötte a vér.* Moskovszky visszament az Arany Bika elé, de nemsokára egy gyereket küldtek utána. Moskovszky visszament, utközben találkozott Farkassal, akitől megkérdezte, hogy mit akar töle. Farkas valamit válaszolt, mire *Moskovszky kést rántott elő és hasbaszurta Farkast.* A sulyosan vérző embert a mentők szállitották ki a sebészeti klinikára, ahol azonnal megoperálták és csak a gyors segitség mentette meg az életnek.

Az ügyészség szándékos emberölés kisérletéért emelt vádat Moskovszky ellen. A szurkálás után Moskovszky azonnal a rendőrségre ment és önként jelentkezett, *Radó* dr. tisztiorvos azonnal megvizsgálta és beszámithatatlan részegnek találta. A törvényszéki orvosszakértő azonban részegségét nem találta nagyfokunk, ellenben korlátolt beszámithatóságot állapitott meg nála.

A tanuk szintén ugy vallottak, hogy Moskovszky igen részeg volt és ebben az állapotban érte Farkas inzultusa. A törvényszék csak sulyos testisértés vétségében mondta ki bünösnek Moskovszkyt, akit két hónapi fogházbüntetéssel sujtott. A vádlott és védője, *Szemere* Miklós dr. megnyugodtak az itéletben, az ügyész ellenben fellebbezett.

Szombaton tartotta a debreceni idegenforgalmi bizottság első ülését,

amelyen egész sereg életre való terv és ötlet merült fel

Tudvalevően Debrecen város törvényhatósági bizottságának legutóbb tartott közgyülésén megalakitotta az idegenforgalom helybeli szervét, az idegenforgalmi bizottságot, amely egyben az országos központi Idegenforgalmi Tanácsnak is vidéki szerve. Ez a bizottság szombaton délben tartotta meg első ülését dr. *Vargha* Elemér h. polgármester elnöklete alatt.

A bizottság ügyvezető-elnöke és a debreceni idegenforgalom ügyének lelke, dr. *Kuthi* Sándor tb. főügyész igen érdekes adatokat tartalmazó jelentést terjesztett elő. Ismertette az eddig megtett intézkedéseket, majd magyarországi példákat hozott fel, hogyan kezelik az idegenforgalmat. Sopron az idegenforgalom emelése érdekében 50.000 pengő alaptőkével részvénytársaságot alapitott, az eredmény az lett, hogy 1932-ben 90.000 idegen fordult meg Sopronban, Budapest költségvetésében 800.000 pengő szerepel idegenforgalmi célokra. A kormány és az idegenforgalmi tényezők, a vasut és az Ibusz is tisztában vannak azzal, hogy a Horto-

bágy is nagy vonzóerőt képvisel az idegenforgalomban. Rendkivül fontosnak tartja, hogy propagandafüzetek, képek kerüljenek a külföldi városokba. Nagy gondot kell fordítani arra, hogy az idejövő idegenek jó és olcsó ellátásban, szives fogadtatásban részesüljenek. Ő ugyan teljesen dijtalanul vállalta és teljesiti az idegenforgalmi ügyvezetői tisztséget, de azzal számolni kell, hogy az idegenforgalomért áldozni is kell. Beszámolt arról, hogy a kereskedelmi miniszter ezerpengős adományán kivül a most készülő prospektusokra még négyezer pengő kell. Fedezet pedig nincs. Előterjesztette a forgalmi iroda költségvetését és bejelentette, hogy a Tébe az idegenforgalom céljaira 500 pengőt adott és felajánlotta az irodafelszerelést. Ismertetett több tervet és ezeknek kiviteléhez, nehéz munkájához kérte a bizottság lelkes támogatását.

Balás Károly Máv. üzletigazgató a Debrecen—Miskolc között létesitendő jobb összeköttetés érdekében teendő lépéseket ismertette a bizottsággal. *Gál* Samu e cél elérésére jónak tartja, hogy Debrecen és Miskolc között motoros vonatokkel lehetne közvetlen összeköttetést teremteni. *Milleker* Rezső pontos térkép kiadását tartja szükségesnek, amelyen nemcsak Debrecen, de a Kárpátvidék és Tokaj is fel van tüntetve. Igen fontos a diákok és turisták forgalma, azonban e célból olcsó elszállásolási lehetőségekről kell gondoskodni. Nem helyes cifraságokat mutatni, mert az idegen az eredeti dolgokat akarja látni. *Kardoss* Gyula a prospektusban annak feltüntetését kivánja, hogy Debrecenben repülőtér is van. *Ady* Lajos is nagyfontosságunak tartja a diákok tömegellátásának megoldását. Az idegenforgalom finanszirozását az államnak és a városnak kell vállalni.

Singer József, a Menetjegyiroda főnöke azt a javaslatot teszi, hogy őszre csináljanak Debrecenben ipari és mezőgazdasági kiállitást és vásárt.

A bizottság nagy figyelemmel hallgatta az előterjesztéseket, magáévá tette a terveket és felvetett ötleteket és jegyzőkönyvi köszönetet mondott a Tébe-nek és a Vidoni szalámigyárnak adományaikért.

180 szereplő ötven táncot mutat be a Svetits intézet nagyszabásu előadásán

A Svetits Szövetség április hó 27-én és 28-án, mindkét napon esti 7 órai kezdettel nagyszabásu balettet rendez a Csokonai szinházban. A háromfelvonásos pantomimnak 180 szereplője van, akik több mint 50 féle táncot mutatnak be. A főszerepeket *Ghyczy* Tubi, *Tüdös* Zoltán és *Nagy* Sándor táncolják, akiknek tudása előre biztositja a sikert. A nagyszerü táncprodukciók betanitását a zseniális Ch. Perczel Karola végzi. A felvonások előtti prológusokat *Tuster* Joli, dr. *Schlammandinger* Józsefné és dr. *Piacsekné* mondják.

Az előadást óriási érdeklődés előzi meg, ugy hogy az első napra már az összes jegyek elkeltek. A pénteki előadásra jegyek még korlátolt számban válthatók a szinház pénztáránál.

A FÜGGETLEN UJSÁG
hirdetései mindig eredményesek!

hirek

Mindentudó

Ma: 1933 április 23. Protestáns: Béla. Róm. kath.: Quasimodo. Izr.: Nizan 27. 5693.

Holnap: 1933 április 24. Protestáns: György. Róm. kath.: György. Izr.: Nizan 28. 5693.

Hivatali fogadások. Dr. Baltazár Dezső püspök fogad péntek, szombat és vasárnap kivételével: 10—12. Lindenberger János apostoli helynök fogad: 9—12, 3—5. Báró Vay László főispán fogad: d. e. 10-től, dr. Vásáry István polgármester fogad: szerda és szombat kivételével d. e. 10—1.

A rendőrség telefonszáma: 20-45.

Mentők, tüzoltók, telefon: 04.

Ügyeletes gyógytárak: Kigyó, Piac u. 33. Muraközy, Piac u. 72. Sas, Hatvan u. 70. Csillag, Árpádtér 1. Nádor, Szent Anna 64. Szentháromság, Homokkert. Hungária, Vargakert, K. Tóth u.

IDŐJÓSLÁS:

Változó felhőzet, legfeljebb jelentéktelen esők, némi enyhülés. Éjjel egyes helyeken gyenge talajmenti fagy.

A BUDAPESTI RÁDIÓ MÜSORA

VASÁRNAP, április 23.

9.00: Hirek. — 10.00: Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond dr. Tóth Tihamér. — 11.15: Unitárius istentisztelet a Koháry ucai templomból. Prédikál Bartók Géza. — Utána: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. — Majd: A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel dr. Dohnányi Ernő. — Szünetben: Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő. — 2.00: Gramofonlemezek. — 3.00: Dr. Rádai Gyula: Gazdaságos-e a védekezés a gyümölcsösben? — 3.15: Az iskolánkivüli népmüvelés rádióelőadása. — 4.30: Időjelzés, időjárásjelentés. — Majd: Budapesti Koncert Szalónzenekar. — 5.30: Vadnai László vidám estje a Zeneművészeti Főiskola nagyteréből. — 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése. — 7.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetitése. — AIDA. Dalmü 4 felvonásban. — A II. felv. után: Időjelzés, hirek, sport- és lóversenyeredmények. — Az előadás után, körülbelül 11.00: Bodrics Béla és cigányzenekara a Pátria-kávéházból. — *Budapest II.* 3.00—3.45-ig: Gramofonlemezek.

HÉTFŐ, április 24.

9.15: Losonczi-Schweitzer Oszkár szalonzenekara. — 12.05: Fenyves Alice hegedül és Ligeti Dezső énekel, zongorán kiséri Polgár Tibor. — 1.30: Testnevelési előadás. Misángyi Ottó: Leányok atlétikai foglalkoztatása. — 3.30: A rádió diákfélórája. A magyar ifjuság barátai (Pósa, Sebők, Benedek). — 4.00: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). — 5.00: Toll Jancsi és cigányzenekara. — 5.50: Szent György napján a magyar Szent György-szoborról. Mesterházy Jenő előadása. — 6.15: Az 1. honvédgyalogezred zenekara. — 7.15: Német nyelvoktatás (dr. Szentgyörgyi Ede). — 7.45: A Krisztus-oratórium ismertetése. — 8.00: Liszt Ferenc: Krisztus oratóriumának közvetitése a székesfővárosi Vigadó nagyteréből. Előadja a Székesfővárosi Zenekar, a Budapesti Hangverseny Zenekar, a Palesztrina Kórus, a Szent István Bazilika Énekkara és az Egyetemi Énekkarok női kara. Vezényel Weingartner Feliz. Az ünnepi beszédet Serédi Jusztiniián, Magyarország hercegprimása mondja. — Utána, körülbelül 10.30: Időjelzés, időjárásjelentés, hirek. — Majd: Gramofonlemezek. — 11.15: Astri Kalseth és Szterényi József énekel, zongorán kiséri Polgár Tibor.

Társadalmi események naptára

ÁPRILIS 23.

— **Vallásos ünnepély a Kistemplomban.** Ma, vasárnap délután öt órakor a Kistemplomban vallásos estélyt rendez a Piac uccai egyházrész, a rendes istentisztelet idejében. A szószéki szolgálatot Nagy István, diakonissza intézeti lelkész látja el. Szavalni fog egy alkalmi költeményt Krisztina testvér, a Piac uccai egyházrész diakonisszája. Énekelni fog a Csapó uccai egyházrész vegyeskara Musza Ferenc kántor vezénylésével.

— **A homokkerti református Nőegylet közgyülése.** Az ujjászervezett homokkerti Nőegylet április 23-án, vasárnap délután 4 órakor a leánykör otthonában gyülést tart. E gyülésre az összes homokkerti nőtagokat szeretettel hivja és várja az elnökség.

— **Vallásos ünnepély az Ispotályi templomban.** Vasárnap, e hó 23-án délután 5 órakor az Ispotályi templomban a Keresztyén Ifjusági Egyesület vallásos ünnepélyt rendez, amelyen az igét dr. Soós Béla Dóczi-intézeti tanár fogja hirdetni. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Fennálló ének: 4. dics. 2. Főének: 88. dics. 1., 5. v. 3. Bibliát olvas és imádkozik: Kulcsár Dezső segédlelkész. 4. Közének: 7. d. 6. v. 5. Prédikál dr. Soós Béla Dóczi-intézeti tanár. 6. Szólóéneket ad elő: Bakó József KIE-tag. 7. Szaval: Ambrus Sándor KIE-tag. 8. Záróimát mond: Felker János lelkész. 9. Záróének: 88. d. 8. v.

— **Evangelizáló-est a Csapó uccai egyházrészben.** A Csapó uccai egyházrész Szappanos ucca 16. szám alatti gyülekezeti otthonában minden vasárnap este fél 8 órakor evangelizáló-estét tart változatos müsorral. A mai estén dr. Dancsházy Sándor helyettes vezető-lelkész tart előadást „Emmaus felé" cimmel. Az egyházrész vegyeskara két énekszámot ad elő. Szaval Papp Margit. Belépő dij nincs, szives adományok az egyházrész szegényei javára fogadtatnak. Mindenkit szeretettel hiv és vár az egyházrész.

— **Térzene.** A m. kir. „Bocskay István" 11. hajduezred zenekara Nőth Antal katonai főkarmester vezényletével f. hó 23-án, vasárnap déli 12 órától 1 óráig kedvező idő esetén a városháza előtt a következő müsorral térzenét tart: 1. Magyar népdal induló: Nőth A. 2. Operanyitány „Boszorkányvár" c. operából: Zajtz I. 3. Egyveleg: Farkas D. 4. Egyveleg „Rigoletto" c. operából: Verdi. 5. Magyar ábránd: Borsay S. 6. Jönnek a huszárok, induló: Nőth A.

— **Vita-est a KIE-ben ma este 8 órakor** „Az élet mesterfogásai" cimmel, csak fiatalemberek részére. Belépő dij nincs. Mindenkit szivesen látnak. Helye a KIE nagyterme, Piac ucca 7. szám.

— **HONSz-közgyülés.** A Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetségének debreceni csoportja április hó 23-án délután 3 órakor a városháza közgyülési termében rendes évi folytatólagos közgyülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Beszámoló a csoport mult évi müködéséről. 3. Tisztujitás. 4. Esetleges inditványok. Az inditványok a közgyülést megelőzően 8 nappal nyujtandók be a választmányhoz.

— **A KIE kerekestelepi csoportja** saját helyiségében (Mikepércsi ut 7. szám) ma délután 6 órai kezdettel müsoros és vetitettképes előadást tart. Szinre kerül: két egyfelvonásos szinjáték, énekszámok, hegedü- és gitárkisérettel, hegedütrió, dialóg, irredenta nóták, végül vetitettképes előadás lesz Napoleon kora Magyarországon cimmel. Belépő dij nincs. Müsor ára 20 fillér. Kezdete pontosan 6 órakor.

— **A Levente-Otthon kulturestjét** vasárnap este ismét kitünő müsorral tartja. A müsor a következő: 1. Parasztfurfang. Előadják: ifj. Czellárné, Vékony, Tarr, Varga leventék. 2. Bál az utkaparónál. Előadják: Péntek Jucika és Csillag Ernő. 3. Tánctrió. Előadják: Péntek Jucika, Csillag és Schwarcz leventék. 4. Háziaszszonyok iskolája. Előadják: Hencz Bözsike, Végh Jucika, Schwarcz Ernő.

— **Dr. Soós Béla,** a kiváló tanár-előadó „Az eszmények és a valóság harca az ifjuság életében" cimmel beszél a KIE ma, vasárnap délutáni vallásos ünnepélyén, délután 5 órakor az Ispotályi templomban. Bibliát olvas és imádkozik Kulcsár Dezső s. lelkész, müvészi énekszámot ad elő Bakó József KIE tag, Bartha Emma urleány orgonakisérete mellett. Szaval Ambrus Sándor KIE tag, végül záró imát és áldást mond Felker János lelkész. Felhivjuk tagjaink és pártfogóink figyelmét erre az ünnepélyre, amelyen az ifjuság egyik égető problémája nyer helyes megvilágitást.

ÁPRILIS 24.

— **A Déri-muzeum felügyelő-bizottsága** április 24-én, hétfőn délután 5 órakor a Déri-muzeumban bizottsági ülést tart, a következő tárgysorozattal: Elnöki megnyitó. Jelentés a Déri-muzeum 1932. évi müködéséről. Jelentés gr. Degenfeld Pál háborus plakett adományáról. Jelentés a fancsikai aranyleletről. Inditványok.

ÁPRILIS 25.

— **Közegészségügyi előadás.** Ez évi április hó 25-én, kedden délután 6 órakor a Déri-muzeum előadó termében Neuber Ede „A debreceni I. oszt. elemi iskolás tanulók egészségügyi átvizsgálása különös tekintettel a fertőző betegségekre és azok megelőzésére" és Vásáry István „Az utóbbi évtized városi intéz-

Szomoru szivvel tudatjuk, hogy

Kovács János

női szabó

szeretett férj, gyermek, testvér, vő és sógor munkás életének 34-ik évében e hó 18-án elhunyt.

Temetése 22-én délelőtt volt a budapesti ujköztemetőben.

Emléke örökké szivünkben él!

Gyászolják:

Neje: **Kovács Jánosné**
Loós Sárika
Édesanyja:
özv. Kovács Józsefné
Anyósa:
özv. **Loós Jánosné**
Testvérei:
Erzsébet férjével
Titoneli Zoltánnal
Margit
József.
Sógora és sógornői
Loós Lajos
Kovács Sándorné
és fia: **Gabi m.** az elhunyt keresztfia.
Juliska
Erzsébet

Ugyszintén a kiterjedt rokonság, barátai és ismerősei.

Budapest, 1933 április hó.

mények a közegészségügy szolgálatára" cimmel tartanak előadást.

ÁPRILIS 29.

— **Növendékhangverseny a zeneiskolában.** A városi zeneiskola haladottabb intézeti növendékeivel magasszinvonalu kamarazene-estet rendez a zeneiskola disztermében e hó 29-én, szombaton este 8 órakor. Müsorra kerülnek: Mozart g-moll zongoranégyese, Schubert Es-dur zongoratriója és Dohnányi c-moll zongoraötöse.

MÁJUS 6.

— **A frontharcosok müsoros estélye.** A debreceni frontharcosok vigalmi bizottsága a frontharcos eszme és a bajtársi szeretet ápolása és továbbfejlesztése céljából május 6-án a Frontharcos Otthon nagytermében kellemes müsoros estéllyel akar a bajtársaknak és azok felnőtt családtagjainak, valamint a frontharcos eszme iránt érdeklődőknek kedveskedni. A müsor egyes számai közé a dalos csoport is méltóképen akar belehelyezkedni és azon igyekeznek, hogy az estélyen megjelent hallgatóság kellemesen eltöltött estély emlékét vihesse magával, a dalos csoport pedig méltó elismerést vívjon ki. A müsor keretében még magánszámok is lesznek.

MÁJUS 18.

— **A Kollégiumi Diák Szövetség** május hó 18-án délután fél 1 órakor leplezi le a hősihalált halt kollégiumi tanárok és diákok emlékművét, ugyanaznap délután 6 órakor tartja rendes évi közgyülését a kollégiumi oratóriumában alapszabályszerü tárgysorozattal. Amidőn a közgyülés idejét közhirré tesszük, kérjük, hogy ugy a leleplezési ünnepélyen és a szövetségi közgyülésen a tagok a legteljesebb számban jelenjenek meg. Elnökség.

MÁJUS 10.

— **A Dóczi tanitónőképző templomi hangversenye.** Május 10-én az intézet kitünő, 120 tagu énekkara Debrecenben egészen uj müsor keretében a prot. egyházi zene remekművét (Corelli, Lotti, Bach, Schütz, Schubert, Mendelssohn, Wagner) óhajtja bemutatni a komoly nevelés és zene hiveinek. Az ünnepély védnöke dr. Baltazár Dezső, aki záróbeszédet is mond.

— **Dr vitéz Roncsik Jenő a dunántuli tüzoltótiszti tanfolyam előadója.** Zala vármegye alispánja felkérte dr. vitéz Roncsik Jenőt, a debreceni tüzoltóság főparancsnokát, aki a tüzrendészet és tüzoltóság terén országosan elismert nagy tekintély, hogy a Zalaegerszegen megtartandó tüzoltótiszti tanfolyamon az előadói tisztet vállalja el. A főparancsnok a felkérésnek eleget tett és a polgármester is hozzájárult, hogy dr. vitéz Roncsik Jenő Zalaegerszegre utazzék és az előadói tisztet ellássa.

— **Gyermekét szépen, olcsón öltözteti, ha ruháit Horovitznál veszi.** Püspöki palota. Nagytemplommal szemben.

— **Horogkeresztes a rendőrségen.** Megirtuk, hogy a rendőrségre felkisértek egy horogkeresztes fiatalembert, aki egyenruhában tetszelgett az uccán. Az illető Varga János lakatos volt. Miután félreértésekre adott alkalmat a név, Varga János bronzmüves és szerelőmester annak megállapitását kérte, hogy a horogkeresztes Varga Jánossal nem azonos.

— **Divatszalon,** József kir. herceg ucca 14. **Modern,** olcsó, izléses. Czeisler Ernőné.

Dr. Széll László előadása az Egyetemi Luther Szövetségben

Az Egyetemi Luther Szövetség e tanévi munkaprogramjának befejezője lesz az a müsoros est, amelyet április 29-én rendez este háromnegyed 8 órakor az Angol Királynő fehértermében. A müsor középpontjában dr. Széll László gazdasági akadémiai tanár előadása áll, aki „Modern gazdasági kultura és gazdaképzés" cimen fog előadást tartani. Ezenkivül müvészi számok, szavalatok egészitik ki a müsort. Az Egyetemi Luther Szövetség záró közgyülése május 7-én, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az egyház tanácstermében (Miklós u. 3. szám).

— **Felhivás a cserkészekhez! A IX.** kerület, tekintettel a jamboreeval kapcsolatosan nagy mértékben felszaporodott munkára, a kerület hivatalos helyiségébe telefont szereltetett be. A telefonszám 29-03. Kérjük az ügykezelés gyorsabb lebonyolitása végett a telefont használni. A kerületi elnökség.

— **Eljegyzés.** Lichtmann Irén és Krausz Gábor, az Egyesült Magyar Malomipari Rt. Budapest szolnoki képviselője jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

— **Táncvizsga a Koronában** ma este. Leckedij 50 fillér, az uj tanfolyam megkezdődött, beiratások még elfogadtatnak.

— **Ecsedi István: „Utazásom a Szentföldön"** könyvalakban megjelent. A mindvégig érdekes, közvetlen elbeszélő modoru 272 oldalas, csinos külsejü utleirás rendkivül olcsó, 1.50 filléres áron kapható minden könyvkereskedésben.

— **Jó kávé** — Meinl-kávé egy fogalom. Ez a jelszava a háziasszonynak. Tegyen próbavásárlást Meinl fióküzletben, Ferenc József ut 59.

— **Cserépkályhák** nagy választékban, Harthmuth és más rendszerre átrakásokat, tisztitásokat vállal Krisch Károly, Piac ucca 89. Telefon 12-18.

— **Tartós gépondolálás** Raminger hölgyfodrászatban, Szent Anna ucca 10.

— **Fogmüterem,** Hatvan ucca 27., foghuzás, fogtömés, aranyhidalások, szájpadlásnélküli müfogak. Olcsó árak.

— **LEGJOBB HIRDETÉSI ORGÁNUM A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG.**

— **Jó ellátás, kényelem, gondosság Budapesten a Park Nagyszállodában** a keleti pályaudvarral szemben. Leszállitott árak. E lap előfizetőinek 20% engedmény.

Bármilyen
könyvkötészeti
munkát
igen jutányos áron, elsőrangu kivitelben készitünk.
Nagy Károly és Társai
könyvkötészete
Ferenc József ut 49.
Telefon 20-18.

ANYAKÖNYVI HIREK

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 22-én, szombaton a következő bejelentések történtek:

Születések: Nagy József földmunkás, leány: Eszter. Farkas János földmunkás, fiu: János. Bihari Mihály földmunkás, leány: Erzsébet és Ilonka (iker). Klafter Kálmán cipőfelsőrész készitő, fiu: Sándor. Villás Ferenc korcsmáros, fiu: Géza. Horváth István hentes mester, fiu: József. Nagy István földmunkás, leány: Katalin. Kiss Kálmán földmunkás, fiu: Gyula. Egy halvaszületés és egy törvénytelen ujszülött.

Házasságok: Kacsari Rezső—Lajos Anna. Marozsán János—Szabó Julia. Thun Gyula—Lénárt Erzsébet. Tóth Imre—Szabó Anna.

Halálozások: Özv. Horváth Istvánné Szigeti Zsuzsánna ref. 89 éves, Csapó u. 64. Török Erzsébet ref. 3 hónapos, Arany János u. 48.

•SZINHÁZ•MOZI•HANGVERSENY•

SZINHÁZI MÜSOR:

VASÁRNAP délután 3-kor: *Kadétszerelem.* (Zóna.) — Délután 6-kor: *Három a kislány.* (Zóna.) — Este 9-kor: *Zsákbamacska.* (Zóna.)

HÉTFŐ este 8-kor: *Carramba.* (Premier.) (A 30. bérlet.)

KEDD este 8-kor: *Carramba.* (B 30. bérlet.)

ANNA ROSELLE — GYENGE ANNA

Világhirü vendége volt szombaton este a Csokonai-szinháznak: Gyenge Anna, a newyorki Metropolitan operaénekesnője. Nagy áldozatkészség nyilvánul meg ebben a fellépésben, — áldozatkészség a szinház igazgatója részéről, aki jutalmul zsufolt házat kapott, — áldozatkészség a világhirü müvésznő részéről, akinek meg kellett alkudnia a magyar vidék zeneszegény környezetével és egy olyan operai ensembleval, amely hevenyészettnek látszik, ha valójában nagy erőfeszitések huzódnak is meg e hevenyészettség mögött. Hogy az ilyen alkalmak miért nem hivják életre a debreceni zenei élet annyit emlegetett egységesitését és miért nem egészithető ki a vézna szinházi zenekar a filharmónikusok és városi zeneiskola zenekaraival, ez talán nem is a jószándékon mulik, mint inkább azon, hogy nincs senki, aki e jószándékat tettre serkentse. Komor Vilmos, a Pillangókisasszony vendégdirigense tehát karmesteri szuggeráló energiával pótolta azt, ami anyagi erőben hiányzott és az iły körülmények között elképzelhető legjobb zenekari előadást produkálta. Persze, a Puccini-zene csodálatos hangszineinek még a reminiszcenciái sem ébredhettek fel mégannyi igyekezet nyomán, de voltak nem-sértő zenekari részletek s néhány taktus jó „aláfestés", a többit elvégezte a hallgatók zenei fantáziája, amely alapos leckét kapott.

Gyenge Anna megragadó zenei és szinészi alakitást nyujtott. Cocsoszánja megható gyengédséggel és tragikus szenvedéllyel telitett, eleven alak volt. Hangja teljes erővel szárnyalt a felső regiszterekben, előadása tökéletes példája volt a szövegmondás és éneklés pompás harmóniájának. Mellette kitünő alakja volt az együttesnek K. Voith Ilonka, második felvonásbeli duettjük megérdemelt „nagy" tapsot kapott. Szórád Ferenc memóriazavarokkal küzdött, Érdy, Apor, Kormos, Károlyi jók voltak. A közönség egész este zajosan ünnepelte a vendégművésznőt s szereplőtársait.

F. Á.

MA VASÁRNAP
3
előadást tart a szinház.
Mind a három előadás
zóna
helyárakkal. Legdrágább földszinti jegy 80 fillér!
Délután 3-kor zóna helyárakkal
Kadétszerelem
Este 6-kor zóna helyárakkal
TIMÁR ILA és SZÓRÁD FERI felléptével
Három a kislány
Este 9-kor zóna helyárakkal
Közkivánatra! Közkivánatra!
Zsákbamacska
HÉTFŐ, KEDD és SZERDÁN A LEGKACAGTATÓBB UJDONSÁG! OPERETT AKADÁLYOKKAL!
CARAMBA

A mozik müsora:

VIGSZINHÁZ. Vasárnap, hétfő. **Őnagysága nem akar gyereket.** (Liane Haid és Georg Alexander.)

APOLLÓ. Hárman egy ellen, kalandortört. **Szerelmes vakáció,** vidám kaland 6 felv.

URÁNIA. Vasárnap. **Miszter X.** Titokzatos tört. 10 felv.
Hétfőn: **Két szív — egy dobbanás.** Filmoperett 10 felv. (Lilián Harvey, Halmay Tibor.) Előadások: Hétköznap: 5—7—9, vasárnap: 3—5—7—9. Az első előadások félhelyárakkal.

VIGSZINHÁZBAN: Keddtől a legujabb magyar flim:
„KISÉRTETEK VONATA",
Rökk Marika, Törzs Jenő.

Vasárnap:
„GYILKOS NYOMÁBAN", — O' Brien izgalmas kalandorfilmje. Partnere: Sally Eilers. — Megelőzi: **„HOLLYWOODI ÉJSZAKÁK",** vigjáték 7 felvonásban. Főszerepben: Lola Lane. Előadások: 3, 5, 7, 9 órakor.

A Somogy a kiesés ellen, a Bocskay a negyedik helyért küzd ma Debrecenben

A Bocskay győzelem esetén beéri a III. kerületet.

Három heti szünet után ismét Debrecenben áll ki küzdelemre a Bocskay. Az Ujpest felett aratott diadala emléke még ott él a közönség tudatában, az idegfeszitő küzdelem s a pompás játék egyformán feledhetetlen élmény maradt. Azóta három hét telt el, a Bocskay a Boszporusztól Lüttich váráig fél Európát barangolta be és a vándorlás közben bizony sokat kiadott erejéből. Ez a körülmény a mai Somogy elleni mérkőzésen fontos szerepet játszik. A Somogy elleni találkozó fontos két pontot jelent bármelyik csapat számára. A nagyobb tét a Somogyé, mert

kiesése, vagy az első osztályban való bennmaradása függ az eredménytől, a Bocskay viszont a negyedik helyre tör

és sikerült máris megcsinálnia azt a bravurt, hogy beérte a III. ker. pontszámát, igaz, hogy csak a vesztett pontok figyelembevételével. Jelenleg a III. ker.-nek 21 pontja van, a Bocskaynak, ha a Somogy és a soron következő Soroksár-mérkőzést megnyeri, szintén ennyi pontja lehet. Akkor kezdődnék aztán az igazi harc, amelyet az egymás elleni küzdelem eredménye dönthetne el.

A Somogy pihent, a Bocskay fáradt, tehát ez a körülmény az erők egalizálását jelentheti. Azonban, ha a Bocskay a turán is hagyta erejét, tudása megmaradt és ennek révén

reálisan győznie is kell.

A küzdelem mindenesetre nivós és izgalmas lesz.

A mérkőzést északi kerületi biró vezeti. Előjáték: DVSC—DKASE bajnoki mérkőzés, amely szintén érdekesnek igérkezik.

A MAGYAR BIRKOZÓK NAGY GYŐZELMET ARATTAK AZ ELSŐ MÉRKŐZÉSEN

Budapest, április 22. A finn-eszt és magyar birkozóverseny első napját szombaton este bonyolitották le. A magyar csapat meglepően nagy, 15:9 arányu győzelmet aratott az igen nagy nevekből összeállitott eszt csapat ellen.

Felvonultak először az összes résztvevő csapatok, mindhárom Himnuszt eljátszották, majd Pekár Gyula és Bán Aladár eszt és finn nyelven üdvözölték az idegen versenyzőket.

A magyar csapatban különösen jó volt Zombory, Ferenczy és a tartalék nehézsulyu Vargha, akik mindhárman tussal győztek.

Fábián Pál, a profiszövetség kapitánya Nádas szövetségi kapitány megbizásából végignézi a vasárnapi Bocskay—Somogy mérkőzést. Teleki, Markos és Engelhardt játékát figyeli meg az osztrák-magyarra való válogatás szempontjából.

Derbi az első ligában. A profi forduló kiemelkedő eseménye a Ferencváros—Hungária találkozó, amelynek favoritja a Ferencváros csapata, bár meglepetés is érheti. A debreceni mérkőzésen felül még Budapesten Kispest—Szeged mérkőzés is lesz. Az Ujpest Bécsben mérkőzik a Rapiddal, de P. Szabó helyén tartalékkal.

Amatőr-program: Nyiregyháza: NyKISE—DTE, NyTVE—MTSE, Kisvárda: KSE—DMTE, Püspökladány: PMÁV—DEAC, Karcag: K. MOVE—Textil.

BUDAI „11"—SOROKSÁR 4:2

Budapest, április 22. Budai „11"—Soroksár FC 4:2 (3:0). I. osztályu ligabajnoki mérkőzés. Sport uccai pálya. Biró Magyar. 1200 néző.

A MAGYAR-OLASZ TENNISZMÉRKŐZÉS

Budapest, április 22. A BLK pályáin szombaton a kedvezőtlen idő ellenére is nagyszámu közönség előtt folytatták a magyar-olasz tenniszmérkőzést. A bemutató mérkőzésen az olasz Mangold 6:3, 6:3 arányban verte Kiss Kálmánt. a magyar-olasz tenniszmérkőzésre számitó egyesben Drjetomszky 4:6, 6:2, 6:2, 6:3 arányban legyőzte az olasz Quintavallét. Az utolsó bemutató mérkőzés során a férfi párosban a Gabrovitz—gróf Zichy-pár 8:6, 6:4 arányban legyőzte a Fertorio — Bacigaluppio olasz párt.

Felkérem a DVSC alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap délután 2 órakor a Vasutas pályán jelenjenek meg: Barna, Pálinkás, Antal, Koza, Nyizsnyik, Weisenburger, Béres, Sipos, Szabó, Bihari, Osztroviczki. — Ugyancsak felkérem a következő játékosokat, hogy vasárnap délelőtt fél 10 órakor a vasutas pályán jelenjenek meg: Farkas, Borsi, Juhász, Bogdán, Szolárszki, Tóth, Szilágyi, Kántor, Ökrös, Szalontai, Juhász, Polaneczki, Fazekas.

Felhivás. A DKASE ezuton hivja fel az első csapat alábbi játékosait, hogy vasárnap délután fél 3 órakor a Vasutas pályán jelenjenek meg: Kónya, Hevesi, Biró, Böör I., Böör II., Karalyos, Urbin, Szilágyi, Magyar, Kemény, Gáll, Mocsáry, Ökrös, Hegedüs. Ugyancsak felhivja a DKASE alábbi II. csapatbeli játékosait, hogy az eredeti tervtől eltérően a DVSC Diószegi uti sporttelepén pontosan 10 órakor jelenjenek meg: Balogh, Jellinek, Tolnai, Sóvári, Szilágyi, Németh, Phillip, Hartmann, Gyarmati, Mátis, Szabó, Kovács, Dihen, Fekete, Hajdu. Intéző.

Felhivás. Felkérem a D. Vasas FC összes játékosait, hogy ma, vasárnap délután legkésőbb háromnegyed 2 órára a Villanygyár I-b. elleni bajnoki mérkőzésre a DKASE-pályán pontosan megjelenni sziveskedjenek. Intéző.

NYILT-TÉR*

Jakab Ignác ügynök a városban személyemmel kapcsolatosan többek előtt alaptalanul kompromittáló hireket terjesztett, amiért ellene a feljelentést megtettem.

Braun László,
Csapó u. 14.

*E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Debrecen szabad királyi város elsőfoku közigazgatási hatóságától.

4702—1933. B. szám.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város területén az 1887: XXII. t.-c.-kel elrendelt

VÉDHIMLŐOLTÁSOK

a f. évben április 23—30., május 7., 14., 21., 28. napjain, vasárnaponként fognak megtartatni. Az I. oltási körbe tartozók (a belváros, kertségek, telepek) a Kossuth ucca 20. sz. épület földszinti helyiségeiben (bejárat az Ujházi ucca első kapuján) oltatnak be a jelzett napokon, a II—XII. oltási körbe tartozók pedig (tanyák, puszták, erdőségek lakói) az illető tanyai iskolákban. Ezek az oltási körök a következők:

II. kör. Nagycsere: oltási helye és ideje április 23-án, vasárap, a nagycserei régi iskolában délelőtt 9 órakor, a szatai iskolában délelőtt 10 órakor, a lukaházi iskolában délután 2 órakor, a Haláp hármashegyi iskolában délután 4 órakor.

III. kör. Pac—Hosszupályi-ut—Mézeshegy: oltási helye és ideje április 23-án, vasárnap, a paci iskolában délelőtt 9 órakor, a Hosszupályi uti iskolában délelőtt 11 órakor, a mézeshegyi iskolában délután 1 órakor.

IV. kör. Haláp: oltás helye és ideje április 30-án, vasárnap a pipóhegyi iskolában délelőtt 9 órakor, az állóhegyi iskolában délelőtt 11 órakor, a régi iskolában délután 1 órakor.

V. kör. Pallag—Monostor—Dombostanya: oltás helye és ideje április 30-án, vasárnap a Gazdasági Akadémiai népiskolában délután 2 órakor, a Dombostanyai iskolában délután 4 órakor.

VI. kör. Köntösgát—Kis- és Nagymacs: oltás helye és ideje május 7-én, vasárnap, a köntösgáti iskolában délelőtt 9 órakor, a kismacsi iskolában déli 12 órakor, a nagymacsi iskolában délután 3 órakor.

VII. kör. Hegyes—Cuca: oltás helye és ideje május 7-én, vasárnap, a cucai iskolában délelőtt 9 órakor, a nagyhegyesi iskolában délelőtt 11 órakor, a régi hegyesi iskolában délután 3 órakor.

VIII. kör. Kösélyszeg—Elep: oltás helye é sideje május 14-én, vasárnap, a kösélyszegi iskolában délelőtt 11 órakor, az elepi iskolában délután 2 órakor.

IX. kör. Ondód: oltás helye és ideje május 14-én, vasárnap, a kádárdüllői iskolában délelőtt 10 órakor, a kunpálhalmi iskolában délután 1 órakor, a vedresdüllői iskolában délután 3 órakor.

X. kör. Bánk—Fancsika: oltás helye és ideje május 21-én, vasárnap, a diószegi uti iskolában délelőtt 9 órakor, a bánki régi iskolában délelőtt 11 órakor, a fancsikai iskolában délután 2 órakor.

XI. kör. Szepes—Ebes: oltás helye és ideje május 21-én, vasárnap, a szepesi iskolában délelőtt 9 órakor, az ebesi iskolában délelőtt 11 órakor.

XII. kör. Hortobágy—Ohat: oltás és ideje május 21-én, vasárnap, a telekházai iskolában délután 2 órakor.

A tanyai iskolákban ugyanezen időkben és helyen történik az ujraoltásra kötelezettek (8—12 évesek) beoltása is, mig az I-ső körzetben tartozók az illetékes kerületi tiszti orvos által iskoláikban oltatnak ujra. Az oltás alkalmával dijtalan oltásban részesül minden jelentkező felnőtt is. Akik az utóbbi ötéven belül ujraoltásban részesültek, vagy hólyagos himlőt állottak ki: ne jelentkezzenek, mert ilyeneknél külön ujraoltás nem szükséges.

Figyelmeztetem a város közönségét, hogy az 1887: XXII. t.-c. értelmében a szülők, gyámok s általában mindazok, akik gyermekeikről gondoskodni tartoznak, kötelesek a gyermekeket életüknek első évében beoltatni. Erre idézést is fognak kapni. Ha azonban idézést valamilyen okból nem kapnának: kötelesek gyeremekeiket idézés nélkül is a fent megjelölt időpontok valamelyikére oltásra behozni Aki ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, vagy a beoltott gyermeket az oltást követő nyolcadik napon, illetve a legközelebbi oltási napon az oltóbizottságnak bemutatni elmulasztja: az ellen kihágási feljelentés fog tétetni.

Aki gyermekét magánorvos által már beoltatta, az csak az oltást igazoló bizonyitványt mutassa be, a gyermeket magát behozni nem kell.

Az oltásra behozandók mindazok az idősebb gyermekek is, akik ezideig bármiféle okból belotva nem voltak; az ilyenek külön idézést nem kapnak.

Az oltásra a gyermekeket megmosdatva és tiszta fehérnemüben kell behozni.

Debrecen, 1933 április hó 27.

Debrecen sz. kir. város elsőfoku közigazgatási hatósága:

Dr. Vass Károly,
tb. főjegyző.

KÖZGAZDASÁG

LANYHUL A GABONATŐZSDE.

A készáruvásáron buza 15.—20 és rozs 10 fillérrel olcsóbb, zab és tengeri nem változott.

Határidőüzlet. Buza: május 13.40, 44, 35, 33, 32, 29, zárlat 13.29—30, julius 13.68, 66, október 12.34, 30, 25, 20, 15, zárlat 12.15—16. Rozs: május 6.75, 73, 76, 72, 66, 60, 67, zárlat 6.67—68, október 8.45, 40, 30, 22, zárlat 8.20—22. Tengeri: május 6.95, 7.04, 6.96, zárlat 6.94—95, julius 7.47, 49, 50, 51, 52, 53, 50, 44, augusztus 7.70.

Készáruüzlet. Buza: felsőtiszai, jászsági 77 kg. 13.75—13.90, 78 kg. 13.90—14.05, 79 kg. 14.05—14.20, 80 kg. 14.20—14.35. Rozs: pestv. 6.50—6.60, egyéb rozs 6.50—6.60, tak. árpa I. 8.60—8.80, tak. árpa II. 8.40—8.50, zab I. 8.50—8.70, zab II. 8.35—8.45, tiszai tengeri 6.80—6.90, egyéb tengeri 6.80—6.90, korpa 5.85—5.95.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város 6—8 drb. köztenyésztésre alkalmas fiatal, tenyészigazolvánnyal ellátott veres tarka bikát kiván vásárolni. Kiknek ilyen bikájuk van eladó, vezessék azokat folyó hó 25-én, kedden a Baromvásártérre, ahol a tenyészállatvizsgáló bizottság az alkalmasokat kiválasztja. A bika tenyészképességéért és használhatóságáért az eladó felelős.

Debrecen, 1933 április 22.

Gazdasági tanácsnok.

Laptulajdonos:
Debreceni Független Ujság Vállalat.
Nyomatott Nagy Károly és Társai körforgógépén, Debrecen, Piac ucca 49. sz.

A távfutó bicsérdista ügyvéd megnyerte perét a 12 kilométeres futásért kitüzött, de ki nem fizetett ezer pengős dij ügyében

A törvényszék megállapitotta, hogy itt nem fogadásról, hanem dij kitüzésről van szó s attól egyoldaluan visszalépni nem lehet

Interju Benesotzky István ügyvéddel, aki kanállal eszi a bort

Az elmult héten tárgyalta a debreceni törvényszék azt a bonyodalmas pert, melyet *Benesotzky* István dr. nádudvari ügyvéd inditott dr. *Domokos* Ferenc nádudvari orvos ellen. A per előzményei általánosan ismertek, hiszen az ujságok már hasábokat irtak arról a fogadásról, amelynek következtében *Benesótzky* István dr. 12 kilométert futott a DEAC sporttelepén, de a dijat kitüző Domokos dr. nem akarta megfizetni az ezer pengőt és a győztes a bíróság előtt kereste igazát, illetve a mai világban tekintélyesnek nevezhető summát. Harmadik éve folyik már a nagy per, amelyet a győztes távfutó az összes fórumokon fogerősen elvesztett, de ujrafelvétel folytán most mégis a bíróság elé került.

A főtárgyaláson megjelentek a fogadás és ritka sportesemény összes szemés fültanui, hogy elmondják a fogadás körülményeit és döntsenek az ezer pengő sorsa felől. A nádudvari különitmény csoportokra szakadva, izgatottan várta a tárgyalást, amelyre meglehetősen későn került sor. Még talán legnyugodtabb volt maga a főérdelt, Benesótzky István dr. ügyvéd, akinek ezer pengője függött a bíróság itéletétől.

Sokat irtak már a lapok a „maratóni futó" ügyvédről, de az érdekes embert eddig elfelejtették bemutatni, pedig joggal lehet rá kiváncsi a közönség.

A tárgyalás előtt, a törvényszéki folyosón sikerült megismernem. Nem volt nehéz munka, a nádudvariak között az ügyvéd látszott legkomolyabbnak, az öt X következményeit ugylátszik a bicsérdi táplálkozás sem tudja megakadályozni.

A társasághoz sodródtam és a beszélgetésbe avatkoztam. Benesótzky ügyvéd ur hamar felismerte bennem az ujságirót és mindjárt kéréssel kezdte:

— Nem tudom honnan vette valamelyik ujság, hogy én a 12 kilométer lefutása után lihegtem. Tessék megirni, hogy ez tévedés, mert pihenés nélkül már a célnál diskurálni kezdtem. Ez ritkaság. Erre nem mindenki képes.

A kocka el volt vetve, egyik kérdést a másik után szegeztem az ügyvéd ur mellének, de minden kérdést higgadt válasz követett.

— Hogyan merte vállalni az ügyvéd ur a 12 kilométer lefutását?

— Az nekem semmi. *Karcagon minden délben, amikor ráértem, a MOVE pályán -a legnagyobb forróságban is megfutottam ezt a távot. De futottam 25 kilométert is, ez sem fárasztott ki.*

— Sportolt már fiatalkorában is?

— Soha. Mikor 1925-ben Fogarason meglátogattam a mestert, (Bicsérdy mesterről van szó)' ő tanácsolta nekem, hogy próbáljak futkosni. Hazamentem és az első nap három részletben három kilométert, második nap egyhuzamban 3 kilométert, harmadik nap 6 kilométert, negyedik nap 12 kilométert futottam. Ettől kezdve rendszeresen futok, pedig már 51 éves vagyok. Futóruhám egy rövid alsónadrág, a felső testem csupasz. Nagyon egészséges dolog a futás, a beszivott sok friss levegő ruganyossá teszi a testet. Természetesen csak nyerskoszt evő birja a futást, mert mig ezt üditi, addig a husevőt kimeriti. Mikor Egerben leérettségiztem, nem birtam volna elfutni a pályaudvarig, ma *1000 pengőért örömmel futnék Egerből akár Füzesabonyig is. Ez 18 kilométernyi ut.*

— Mióta bicsérdista?

— Kilenc éve. Azelőtt 76 kiló voltam, most csak 64 kiló vagyok, de jobban érzem magam, mint 30 évvel ezelőtt. Nem dohányzom és napjában csak egyszer eszem: délután öt órakor.

— Ma például mi lesz a menü?

— Inyenc táplálékból állitottam össze mai ebédemet. *Két csomó, mintegy 25—30 deka idei hagyma naprafforgóolajjal, két tojás fehérje habbá verve és a sárgájával összekeverve. A hagymának a zöld részét is elfogyasztom. Ebéd után megeszem egy félliter bort . . .*

— Eszem?

— *Még pedig kanállal. Ha az ember issza a bort, nincs semmi tápereje, mert nincs ideje keveredni a nyállal.* Ezt csak ugy lehet elérni, ha kanállal eszi az ember, mint a levest vagy kávét.

— Sok tejet „eszik"?

— Semmit. *Az a borjut illeti meg, nem illik elvenni a táplálékát.* A gyümölcs meg a zöldség a fontos.

— Nős?

— *Nem, hála Istennek!* Legalább a kolonc nem keresztezi terveimet.

— Nagy tervei vannak?

— Nem akarok itt „megöregedni". Ha tehetem, délvidékre költözködöm, ahol az ember nyugodtan járhat ruha nélkül. *Az emberi test meztelenségre, ruhátlanságra van teremtve* és itt mégis kilenc hónapon keresztül télikabátban kell járni. Ez olyan, mint a kényszerzubbony, méghozzá egészségtelen is. Van ugyan otthon egy házi strandom és szabad időmben a kertben rövid nadrágban járkálok, de a nyár rövid, a tél hosszu.

— És mivel foglalkozna délen?

— Olaszországra vagy a Nilus partjára gondolok. Kisigényü vagyok, egy banánfa, meg egy szőlőtőke egész évi táplálékomat megtermi. Ruházatra nincs szükség, mert egész évben a szabadban kertészkedem, egy kis kunyhót csinálok magamnak és akár *500 évig élhetek nyugodtan.* Ha azonban nem mehetek a Nilus partjára, Mohácsra költözöm és itt fogok kertészkedni.

Mit remél ettől a pertől?

A válaszra már nincs idő, a tárgyalóteremben szólitják a két év óta huzódó per szereplőit és tanuit. A polgári fellebbviteli tanács elnöke *Almássy* László dr., szavalóbirák: *Demjanovich* Miklós dr. tanácselnök és *Tóth* Kálmán dr. tanácselnök.

A tanuk a fogadásról és a nagy futásról

Az elnök röviden ismerteti az ügy előzményeit, majd beszólitja az első tanut, *Törös* Károly tanitót, aki jelen volt a DEAC pályán, amikor *Benesótzky* István dr. a 12 kilométeres távot lefutotta. Törös Károly elmondja, hogy a futás alkalmával sokan voltak a pályán, többek között *Domokos* Ferenc dr. nádudvari orvos is, aki annakidején az ezer pengőt felajánlotta, ha Benesótzky lefutja a távot. Törös arra is emlékszik, hogy előzően a DVSC pályáján akarták lefutni a távot, de ezt a pályát füstösnek találták és igy mentek át a DEAC pályára. Az egyetemi sporttelep talaját Benesótzky dr. hepe-hupásnak találta és arra kérte Domokost, hogy menjenek át a simatalaju DTE pályára. Domokos azonban erre nem volt hajlandó és ragaszkodott ahoz, hogy Benesótzky a DEAC pályán fusson.

Bodnár Lajos már a járásbiróság előtt is tett vallomást, amelyet most megismételt. Annakidején jelen volt az ezerpengős fogadásnál, amely sörözés közben jött létre és a megállapodást irásba is foglalták. Mikor azonban Benesótzky arról értesitette Domokost, hogy 1931. év május 30 án Debrecenben tanuk jelenlétében lefutja a távot, Domokos kijelentette, hogy az ezer pengőt nem gondolta komolyan. Benesótzky ennek ellenére ragaszkodott a megállapodáshoz, mire Domokos tanukkal együtt bejött Debrecenbe és a pályán a futás előtt figyelmeztette Benesótzkyt, hogy visszalép a megálapodástól.

— *Ha akarsz, futhatsz* — mondotta Domokos —, *de csak a dicsőségedért, mert amegálapodást nem állom.*

Benesótzky erre azzal válaszolt, hogy ő viszont ragaszkodik a feltételekhez. A futás megtörtént, közben Domokos nem is volt a pályán és csak a futás után tünt fel ismét. *Benesótzky a távot szabályosan lefutotta, sőt még ráadást is adott 600 métert.*

Tóth Jenő nádudvari lakos Bodnárral együtt jelen volt a fogadásnál és a futásnál. Ugyanugy adja elő a történteket, mint az előző tanuk.

A FELEK VALLOMÁSA.

Az érdekelt feleket szólitja most az elnök maga elé. Először Benesótzky mondja el a megállapodás pontos történetét. Annyira komoly volt ez a megállapodás, hogy háromszor is irásba foglalták és még az ő kifejezett kivánságára utólag javitásokat is eszközöltek rajta. Hogy Domokos is mennyire komolyan vette a megállapodást, bizonyitja, hogy jelen volt a futásnál és nem engedte meg, hogy átmenjenek a DTE pályára, amelynek talaján sokkal könnyebben lehet futni. Az egyik tanunak Domokos nyomott órát a kezébe, hogy az időt mérje. Nem igaz az, hogy Domokos nem volt jelen a futásnál, hiszen mikor célba ért, odaszólt az orvoshoz:

— Akarod, hogy fussak 600 méter ráadást?

— Bánom is én, akármit csinálsz! — válaszolta dühösen Domokos.

Domokos Ferenc dr. kihallgatása következik. Elmondja, hogy csak viccről volt szó és egy percig sem vette komolyan a megállapodást. Mikor látta, hogy Benesótzky tényleg futni akar, figyelmeztette, hogy neki nincs ilyesmire ezer pengője és különben is a megállapodás szerint a pénzt előre kell letétbe helyezni. A fogadás történetét különben ugy adja elő, mint Bodnár Lajos és Tóth Lajos, a két nádudvari tanu.

FOGADÁS VAGY DIJKITÜZÉS?

A perbeszédek során Benesótzky István dr. ügyvéd, mint a felperes képviselője is a megállapodás lényegét fejtegeti jogilag. Tiltakozik az ellen, hogy itt fogadásról lenne szó, hiszen világosan kikötötte a megállapodásban, hogy amennyiben nem sikerülne a futás, ő nem köteles ezer pengőt fizetni, tehát itt tulajdonképen dijkitüzésről van szó, amelyet tanuk előtt foglaltak irásba, tehát ettől egyoldaluan visszalépni nem lehet. Lehet, hogy később Domokos megbánta a megállapodást, de ez olyan körülmények között jött létre, hogy ha a felperes visszalép, nevetségessé teszi magát. Ő már csak ezért is ragaszkodott a megállapodáshoz.

Domokos Ferenc dr. jogi képviselője a kereset elutasitását kéri.

NINCS BARÁTSÁGOS KIEGYEZÉS.

Mielőtt a bíróság itélethozatalra vonult vissza, Almássy elnök barátságos kiegyezésre szólitotta fel a feleket.

— Ilyen jó barátoknak barátságosan kell elintézni az ügyet. Próbáljanak itt megállapodni, igy legalább nem lesz harag.

Benesótzky dr. kijelenti, hogy már otthon is próbálkoztak barátságosan meg egyezni, de a perköltségekben megfeneklett a jóakarat. Domokos Ferenc dr. nagyon biztos a dolgában, mert saját kijelentése szerint eddig minden fokon ő győzött, tehát nem érdeke, hogy anyagi áldozat árán kiegyezzék.

Az elnök ujból figyelmezteti a feleket, hogy béküljenek, mert az itélet esetleg csalódást hozhat. Az elnöki jóindulat azonban nem használt és igy a bíróság itélethozatalra vonult vissza.

A TÁVFUTÓ ÜGYVÉD GYŐZÖTT.

Hosszu tanácskozás után hirdette ki Almássy elnök a bíróság itéletét. Eszerint a polgári fellebbviteli tanács helyt ad Benesótzky István dr. fellebbezésének és részére a megállapodásban kikötött ezer pengő dijat megitéli. Kötelezi Domokos Ferenc dr.-t az ezer pengő dijon felül kétszáz pengő perköltség megfizetésére is. Elutasitja azonban Benesótzky István dr. kérését az ezer pengő után járó kamatokat illetően.

Az itélet indokolása kimondja, hogy nem fogadásról, hanem dijkitüzésről volt szó, ettől pedig egyoldaluan visszalépni nem lehet. Mivel pedig Benesótzky István dr. a megállapodásban kikötött feltételek szerint a 12 kilométeres távot lefutotta, őt károsodás nem érheti és a kitüzött dijtól megfosztani nem lehet.

Az itélet a nádudvari különitmény körében nagy meglepetést keltett, de nagyon kellemetlenül érintette a furcsa megállapodás most már szenvedő hősét, dr. Domokos Ferencet, aki itélethozatal előtt nagyon biztos volt dolgában és nem fogadta el Almássy elnök jóindulatu békitési kisérletét.

Annál boldogabb volt azonban Benesótzky István dr., aki nemcsak bravuros sportteljesitményével, hanem kitünő jo-

gazdasági képességeivel is nagy sikert aratott és megérdemelten jutott az ezer pengőhöz.

Ha ítélet jogerős, fellebbezésnek helye nincs.

*

Az ezer pengő birtokában Benesótzky István dr. bizonyára megvalósitja régi álmát és elköltözik a banánfák hazájába, ahol a mester tanainak megfelelően szivar nadrágban, nyers gyümölccsel táplálkozva élheti majd szabadon világát.

KÖNYVESHAZ

TÉREY SANDOR uj regénye

Egy debreceni iró egészen kivételes sikeréről számoltunk be a mult hónapban: az egész fővárosi sajtó egyhangu véleménye szerint *Térey Sándor: „Föld lelke"* cimü könyve egyike a legszebb magyar regényeknek, melyek a magyar földdel, a magyar paraszt életével foglalkoznak. Vidéken élő iró könyvét rendszerint elhallgatják, vagy vállveregetően emlékeznek meg róla. *Térey Kuthy Sándor* 12 könyve már régen beérkezett a fővárosi irodalomba is, ez alkalommal azonban szokatlan melegséggel és elismeréssel fogadták az irodalmi folyóiratok is.

A *„Napkelet"*, Tormay Cecil folyóirata márciusi számában a következőket olvassuk az uj regényről:

Térey Sándor: A föld lelke. (Káldor kiadása, 1932.) A paraszti predesztináció könyve ez. Gyikó János élete: a föld lelkének egyetlen lehellete. Az a lehellet, amely az ősök ajkán ered és az idők végeztéig az utódok ajkán folytatódik. A tükör, melyet az iró e lehellet elé tart, megmutathatja az egész fajta eleve elrendelt élettörténetét.

Térey Sándor *nemesen metszett, tiszta és biztos fénytörésü tükrében* Gyikó János valóban a magyar paraszt sorsszerü életként jelenik meg. Az ut, amelyet az érdészlaktól, a földtől — gyilkosságon, börtönön, házasságon, Amerikán, oláh megszálláson keresztül — a visszaszerzett s halálával megpecsételt földig megtesz, valóban egy magyar paraszt elrendelt utja. Zavaros görbeségében, kegyetlen meredekein is egyetlen irányu, tántorgó, céltalan lépések alatt is célbafutó ut. *Ennek az utnak a leirása közben lesz a könyv a földszerelem himnusza.* Ennek a szerelemnek szorosabb lánca s mámoritóbb ölelése van az asszony szerelménél. A porhanyós, magvat áhitó föld érintése melegebb bizsergést ad Gyikó János kérges kezének, mint asszonya teste. Az asszonyszerelemben öntudatlanul is a földszerelem beteljesedésének mámorát keresi. Ezt a szenvedélyt, a föld lelkét leheli tovább gyermekébe is. S ha életében sokat botorkál, mulaszt és vétkezik, örökhagyásában az emberi felelősség magaslatára emelkedik.

Térey Sándor könyve a mindmáig megiratlan magyar parasztéposz egyik értékes kisérleteként üdvözölhető.

Biztos vonalvezetése, plasztikus emberábrázolása, népies izü, egyéni eredetü mondatszerkesztése, friss természetérzése, férfias poézise Roymont nagy müvének értékeit hozzák emlékezetünkbe.

Gróf Széchenyi György és *Balla Borisz* folyóirata, a *„Korunk szava"* januári számában ezt olvassuk a könyvről:

Térey könyve nem abból a fajtából melyben tenyeres-talpas népies- [illegible] történelmek mögé bujik a gondolatszegénység. Ez a regény — jó. Nem kell az embernek egy sereg hizelgő és csillogó jelzőn törni a fejét, csak azért, hogy ezt az egyet, a legegyszerübbet elkerülhesse. Jó.

Térey Sándor regényiró a szó irodalmi értelmében, aki azt irja, ami valóság.

De a regényt ez egyedül nem tenné jóvá. A valóság legvirtuózabb másolója is csak lelketlen anyaghalmazt ad, ha nincs meg benne az a bizonyos qualitás occulta, ami belső formát tud adni a szóépitménynek. Mint tudatalatti mélységekből felhatoló eszme, mint harmonikus organizmus lélekzik és dobog a külső váz alatt. Térey Sándor regényében van ebből a minőségből. És ezen a ponton Gyikó János kis élete Amerikában és jegyzőn és földreformon, meg csendőrön keresztül egy titáni absztrakcióvá nő és keseredik s felnyulik a csillagokig. Élet lesz belelőle. Nem egészen a nagybetüs Élet, de annak egy része. A magyar élet.

A könyv kapható az összes könyvkereskedésekben. A könyvből amatőr kiadás is készült G. Szabó Kálmán fametszeteivel és Kner Erzsébet müvészi kötésével.

ASSZONYOKNAK

Rovatvezető: H. FARKAS ILONA.

Az első tavaszi

napsütésre ugy megteltek a divatszalonok rendeléssel és munkával, hogy az szinte meglepő volt. Hogy honnan telik és hogy micsoda fantasztikus ügyeskedések, toporzékolás, bujnak meg a tavaszi kosztümök, ruhák és kabátok sejtelmes multjában arról csak a pénzt leszurkoló szegény apák, szomoru férjek tudnak: de soha nem az udvarlók és a női riválisok.

A tavaszi divat hiába a havazó hideg téli áprilisnak, ellenkezést nem türve bevonult és a kosztüm a hosszu kabáttal egyenértékben diadalmasan tör előre.

Az idei kosztümök bluzos szabásuak. Látunk szük ujjakkal hosszu sor gombolással. De ugyanigy a fantázia kosztümök, a széles kitömött vállakkal, rakott szoknyával nagyon divatosak. Kreppezett vagy bolyhos felületü szövet anyagokat látunk, esetleg két szinben tartva. Világosabb kabát sötétebb szoknya, vagy kockás szoknya, sima kabát. A bluzok, mintás selymekből vagy fehér mosóanyagokból készülnek. Gallérok, sálak, nyakmasnik, csipke és kézimunka disziti a pókhálóvékony, egészen átlátszó bluzokat. A kosztüm és a jumperes felsőrésszel szabott uccai szövet ruhák szinei a barna, drapp, szürke és kék.

A kabátok vagy háromnegyedesek vagy a ruha hosszát betakarják. A háromnegyedes kabát, vagy testhez simuló vonalu, vagy raglánszabásu és egészen laza; széles övvel. Kabátokon a laza, majdnem bő hátszabásokat látjuk, gallér vagy egyáltalán nincs, vagy a gallér helyett sál vagy egy óriási szövetmasni dekorálja a kabátot. Az idén nagy luxust fejtenek ki a divatszalonok, a gombok és klipsekkel. Ceruzavékonyságu nikkel gombok, rézgombok, fa és gyöngyházgombokat látunk, mint modern diszitéseket.

A délutáni ruhákat ezüstszürke, beige, kék, fekete ferdén csikozott, vagy apró-mintás imprimé selyemből és ribuldingból készitik. A ruhához szinben teljesen elütő rövid, háromnegyedes, vagy egészen hosszu kabát kötelező.

Az estélyi ruhák szines, mintás muszlinből, fekete zsorzsetből, flanizolból és szatinből készülnek. Rüssök, lehulló sálak, kis pelerinek; óriási szalag diszitéseket, uszályos öveket látunk a tavaszi estélyi ruhákon ,amelyek már a nyári szezonra készülnek.

❖❖❖

A modern testápolás

bőséges napozást, sok friss levegőt, vizet, helyes lélegzési és uj táplálkozási rendet parancsol. A sport minden ága, a weekend, sőt a tánc mint sport, mind azt a törekvést célozzák, hogy az elsatnyult, elromlott testü háboru utáni ember szebb, egészségesebb, életképesebb legyen, mint az elmult generációk. A napi tiz tizenötperces torna nemcsak az elhizott nők fogyokurás szenvedése, de épp ugy szokásává kell gyökereznie minden nőnek (akár háztartási, akár más dolgozó életet él), mint a szappan vagy a fogkefe mindennapi használata. A mindennapi torna olcsó és kényelmes sport és a legigazibb harcosa a XX. század legfontosabb esztétikai törvényének: a karcsuságnak. A kitornázott, karcsu, izmos testü nő nemcsak a divat és a modern esztétika követelményei szerint jelentős, de a kitornázott test könnyü szülést jelent, egészséges gyermeket és eredményes küzdelmet a tuberkolózis és más betegségek ellen.

❖❖❖

Csecsemőápolás dióhéjban

A csecsemőápolás legfontosabb tényezője az abszolute tisztaság. Ez viszont az anya vagy a dada személyére is vonatkozik. Tehát, aki gyermekkel bánik, gyakran fürödjön, gyakran váltson fehérnemüt és csak tiszta kötényben, rövidre vágott körmü, gondosan mosott kezekkel nyuljon a csecsemőhöz.

Az első esztendőben (lehetőleg később is) a gyermek fürdőkádja semmi más háztartási célt nem szolgálhat, csak a fürdetést. Előre tanácsos pontos sorrendben a tiszta kis holmit kikésziteni, hogy minden kéznél legyen. A levetkőztetett csecsemőt bal karunkra fektetve mártjuk a vizbe és a beszappanozott frottir kendővel gyöngéden végigdörzsöljük. A csecsemő fejét végül szappanos vizzel megmossuk. (Mindennap rendszeresen és nem hiszünk annak a szörnyü vidéki babonának, hogy a gyermek fejét nem szabad megmosni!) Ezután a kikészitett frottir kendőbe göngyöljük. A begöngyölt, párnára fektetett gyermek arcocskáját és szemét ezután meleg vizbe mártott vattával megmossuk.

Ezután a csecsemőt felöltöztetjük. Sima és eléggé bő batiszt ingecskét kap himzés és csipke nélkül, mert az csak dörzsölheti a csecsemő érzékeny bőrét és pelenkába, majd flanellba csavarjuk.

A modern higiénikus csecsemőápolás, a szoros pólyázást, tollpólyába való göngyölést teljesen helyteleniti, sőt el is tiltja. A csecsemő a lapos lószőr matracon, amelyet lepedővel teritünk le, fekszik, egészen szabadon mozgathatja ágyacskájában kezeit, lábait.

Az egészséges csecsemő az egész éjszakát és a nap legnagyobb részét átalussza. A rendszeres időben négy

A tavaszi kosztüm

nem nélkülözheti az uj párisi Princess füző és melltartó különlegességet a a GOLDSTEIN KAROLIN cégtől, Miklós ucca 5. Apolló mozi után.

óránként a szoptatáshoz, mint a pontos óra, magától jelentkezik.

A csecsemő oknélkül soha nem sir! Nem helyes hagyni sokáig sirni, azzal: „hadd sirjon, legalább tágul a tüdeje". Ha evés ideje nincs még itt, meg kell keresni a sirás vagy nyugtalanság okát. Talán rosszul fekszik, melege van, esetleg tisztán át kell pakolni.

Felnőttek ne játszadozzanak, ne foglalkozzanak a csecsemővel sokat. Idegen ne is menjen a csecsemő közelébe, csókolgatni pedig szigoruan tilos. Sokszor egy gyanutlan rálélegzés, ráhajlás a legnagyobb bajt okozhatja a gyermeknek, influenzát, vagy más betegséget kaphat el az udvariaskodó rokontól vagy ismerőstől, aki kesztyüs kézzel pacskolgatja az érzékeny, finom arcocskáját vagy a kezecskéit megfogja.

❖❖❖

Asszonyok rovat postaja

Ibolya. Hivja fel telefonon és egyszerüen kérdezze meg, mi volt a különös hangu válasznak az oka? Levelet ne irjon neki, mert az csak hangsulyozná az egész ügyet, pedig legjobb egész jelentéktelennek feltüntetni.

Menyasszony. 1. Esküvőig hivja a keresztnevén és tegye hozzá „néni", azután pedig ugyan olyan név és tisztelet illeti, mint az édes anyját. A közeli rokonságot pedig, különösen a nőket, azonnal tegezni kell, a férfiakat, ha ugy jobban szereti, tovább is magázhatja. 2. Nem ebédlő és háló, hanem két derüs, világos, vidám nappali szoba, ahol dolgozni, pihenni és vendéget fogadni is lehet. Fehér falak, sötét diófa butorok. Terveztesse iparmüvésszel és akkor olyan ügyes, célszerü, stilusos butorokat kap, ami teljesen megfelel az izlésének és az egyéniségének. A kérdezett folyóirat Darmstadtban jelenik meg, esetleg abból nézhet butorrajzokat és az után is lemásolja ügyes müasztalos.

Alakitás. Ha beáztatja a szövetet és vigyázva vasalja, eltünik a régi plisszirozás és ha az anyag hibátlan és nem ment össze, raglán villákkal, reverrel, de gallér nélkül (esetleg rever nélkül is) szabathatja, betüzött, szegőzött ujjakkal. Kalap egyszinben, keszty könyökön alul, gomb nélkül, de csak kevéssé elálló manzsettával.

Kulturdélutánt rendez a Szent László Kör

A debreceni katholikus egyetemi és főiskolai hallgatók egyesülete e hó 30-án, vasárnap délután 6 órakor a piarista reálgimnázium disztermében kulturdélutánt rendez olyan illusztris szereplőkkel, mint K. Voith Ilona operaénekesnő, Halassy Mariska szinmüvésznő, dr. Karl János piarista gimnáziumi igazgató és Szabó Emil zeneiskolai h. igazgató.

Különösen nagy érdeklődés előzi meg dr. Karl János szereplését. A piarista gimnázium tudós igazgatója ezuttal szabadelőadást tart.

A minden tekintetben magas nivóju kulturdélután müsorát a bölcsészhallgatók jól összetanult 30 tagu zenekara teszi teljessé.

A kulturdélutánra, amelyre belépti dij nincs, csak müsor, ezuton is meghivja az elnökség a Kör barátait és a közönséget.

Tiszántüli Közgazdaság

Megmondjuk őszintén, hogy

a szegedi iparosság fején találta a szeget, amikor elhatározta, hogy országos akciót kezdeményez: bojkottálja a magyar iparostársadalom a német árucikkeket mindaddig, amig a Hitler-rezsim kitiltva tartja a németországi piacokról a magyar mezőgazdasági termékeket. A szegedi iparosság egyhangulag hozta meg ezt a határozatát és ez bizonyitja, hogy a cél nem politikai jellegü. Mert gazdasági szempontból majdnem közömbös az, hogy vörös, barna vagy fekete a szine annak a rezsimnek, amely csapást mér a magyar exportra. Ha gazdasági kérdésről van szó: el kell csitulni a politikának ezt jól megértették a józanfejü és bátorszivü szegedi iparosok, pedig valószinüleg akadnak soraikban olyanok is, akik talán szimpatizálnak a hitlerista világnézettel. Hiába! Politika ide, politika oda, a szomoru tény az, hogy Hitlerék nagyon-nagyon sulyos csapást mértek a magyar exportra, mert máról-holnapra szinte teljesen lehetetlenné tették, hogy a gabonánk, a borunk, a gyümölcsünk a vajunk, a tojásunk, a mézünk, a zsirunk, a tollunk, a bőrünk, a zöldségünk, a vágómarhánk, a sertésünk és a baromfink vevőre találhasson náluk. Rettenetes kár ez egész Magyarországra és ezt a károsodást az iparosaink is alaposan megérzik. Mi hát a teendő? A szegedi iparosok nyiltan megfeleltek erre a kérdésre: ha Hitlerék gazdaságilag a husukba tépnek, hasonlóan kell visszafizetni. Szemet-szemért, fogat-fogért! Ha Hitlerréknek nem kell a magyar áru, akkor mi ne tömjük tovább a sok-sok millió pengőnket Hitlerék zsebébe a német iparcikkekért. Vásároljuk ezután a szükséges iparcikkeket, melyeket a magyar gyáripar előállitani nem tud, azokból az országokból, amelyek hajlandók tőlünk is vásárolni. Ne hajtsuk tovább is a vizet azoknak a malmára ,akik elnéznék, hogy a saját zsirunkba fuljunk.

A szegedi iparosok számvetése olyan világos, mint az, hogy kétszer kettő négy. Most már csak az volna a fontos, hogy a szegediek álláspontját a lehető leggyorsabban tegye magáévá az egész magyar gazdasági élet és a kormány is. Ezt a harcot nem mi provokáltuk, de az önvédelem nemcsak jogot ad hozzá, de kötelességünkké is teszi, hogy a legnagyobb eréllyel védjük meg az érdekeinket. Nem szabad, hogy Németország gazdasági gyarmatává sülyedjünk. A magyar nép és az egész magyar gazdasági élet az elmult évszázadokban épen eleget játszotta már a németekkel szemben a szenvedő balek szerepét. Nyiljon ki végre a szemünk és ha Németország mai urai ököllel csapnak a magyar gazdasági élet mezetlen testére, hát szedjük össze erőinket és csapjunk vissza ugy, hogy megtanulják a régi, bátor csatakiáltásunkat: ne bántsd a magyart!

Nógrádmegye területét és a Balaton környékét tartják a legalkalmasabbnak. Azt, hogy a kivánt célnak megfelelő fajták a Tiszántulon is termeszthetők, még pedig igen jó sikerrel, nem vették figyelembe. Ha ez igy van, akkor szükséges, hogy a város és maga a megye is sürgősen akcióba lépjen, nehogy Debrecen és környéke kikapcsoltassék a gyümölcstelepitési tervekből. Debrecent a Tiszántul gyümölcstermesztő központjává kell tenni. Erre az államsegélyes telepitési akció lehetne a legmegfelelőbb kezdő lépés s nagy mértékben elősegitené azt a munkát, melyet a sokat szenvedett mezőgazdaság segitésére már évekkel ezelőtt megkezdtek a Tiszántulon.

A földbérlők megmozdulása

Debrecen és a Tiszántuli Földbérlők érdekéért nehéz körülmények között több mint egy évtizede harcoló Debrecen, Hajdu- és Biharmegye földbérlők egyesülete vezetősége ujra szükségét látta annak, hogy hangot adjon a magyarföld ezen szorgalmas munkásainak a törekvéseiről. Igényeiről és szükségleteiről. A magyar nemzeti termelőtársadalom e fontos rétegeinek a gazdasági érdekeit a mezőgazdaság megsegitését célzó törekvések során a legkevésbbé vannak figyelembe véve s a maguk gazdasági és nemzetpolitikai jelentőségüknek megfelelően méltányolva. Pedig a mezőgazdasági termelés szempontjából egyáltalán nem elhanyagolandó tényező az a hatalmas társadalmi réteg, *mely közel három millió hold katasztrális földön végez a legmostohább gazdasági körülmények között termelő munkát.*

A magyar politikai élet mozgalmának ugyszólván tengelyévé lett és általánosan elfogadott tétele, hogy Csonkahazánk a mai sulyos gazdasági és államháztartási válságából csak a magyar mezőgazdasági termelés rentábilisá tételével szabadulhat meg. Ezirányban sokféle terv és törekvés került felszinre. Azonban ezek között a kellő sullyal és jelentőséggel *a magyar földbérlő társadalom speciális érdekei egyáltalában nem érvényesülnek sem a hitelellátás, sem az adósságok rendezésének, sem a bolettával kapcsolatos kérdéseknek a során.* Szükséges azért, hogy ez a hatalmas gazdasági réteg a maga igazságainak és követeléseinek a maga széles tömegei utján bátran hangot és kifejezést adjon. Azért az egyesület vezetősége elhatározta, hogy *a debreceni tiszántuli földbérlőket április hó 30-án délelőtt 9 órára Debrecenben a városháza tanácstermében megtartandó nagygyülésre hivja össze.* E gyülésen mindazok a kérdések tárgyalás alá kerülnek, amelyek a magyar földbérlő társadalmat létfentartásában legközelebbről érinti.

Rá kell eszmélni a magyar földbérlő társadalomnak arra a vezető gondolatra, hogy nem az erők szétforgácsolásában, hanem azok tömöritésében és egyesitésében várhatja és remélheti a maga helyzetének jobbrafordulását. Különösen akkor, amikor a vele szemben álló gazdasági tényezők nagy helyzeti előnnyel és erős szervezettséggel birnak.

Kéri azért az egyesület vezetősége, hogy ezen a gyülésen a debreceni Tiszántuli Földbérlő társadalom a maga teljes egységében vegyen részt.

A gyülés programmjának közelebbi részleteit később részletesen fogjuk közölni.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ARAK

Buza 15.00—14.00—13.50 és boletta, rozs 10.50—10.00 és boletta, árpa 8.20—7.80, zab 7.00—6.50, tengeri 6.00—5.80; lucerna 5.50—5.20—5.00, széna 4.00—3.50, bükköny 3.00—2.80, alomszalma 1.80—1.60, ágyszalma 2.00, cukorrépa 1.00—0.90, takarmányrépa 0.80—0.70.

Debrecen és környékén gyümölcstermesztő központot kell létesiteni államsegélyes telepités utján

A létfentartásért erős harcot viv a magyar mezőgazdaság. Igyekszik terményeit elhelyezni a világpiacon, de az elhelyezés igen nehéz, sőt a legtöbb esetben egyenesen lehetetlen. A Magyarországot környező államok ellenséges magatartása akadályozza meg. Igen nehéz helyzetbe került a magyar mezőgazdaság és tekintettel a nem enyhülő helyzetre, kevés kilátás van a javulásra. A csehek amerikai buzát őröltetnek, a magyar buza pedig eladatlanul várja a vevőt. A német piac is lezárul a magyar termények előtt, hiszen még a baromfi- és tojásbevitelt is lehetetlenné tették. Érthető, hogy ilyen viszonyok között a mezőgazdasági szakértők uj lehetőséget keresnek a mezőgazdasági termelés számára, hogy piacot biztositsanak terményeinknek. Igen alkalmas uj piac teremtésére a gyümölcstermelés, hiszen külföldről nagy összegekért hozunk be gyümölcsféléket és ha megfelelő telepitéssel elegendő mennyiségü és minőségü gyümölcsöt tudunk termelni, nem kell a drága külföldi árura költeni a pénzüket.

A földmivelésügyi minisztérium belátva a gyümölcstermelés óriási fontosságát, legutóbbi beruházási programjában 500 ezer pengőt szánt 2000 hold gyümölcsös létesitésére. A kormány számol azzal, hogy a kiváló zamatáról ismert magyar gyümölcsök minőségének javulása még kiviteli mérlegünket is kedvezően befolyásolja. Hir szerint már kidolgozták a tervet, amelynek alapján a gyümölcstelepitést végrehajtják. E terv alapján osztják fel a telepitők közt a költségvetésbe állitott 500 ezer pengőt.

Debrecent ez a hir igen közelről érinti, nemcsak azokat, akik gyümölcsöst akarnak létesiteni, hanem a várost is, hiszen földjeit jobban értékesitheti, ha a kormány pénzzel és más kedvezménnyel támogatja a gyümölcstelepitést. A földmivelésügyi minisztérium azonban — értesülésünk szerint — Debrecent kikapcsolja a telepitési tervekből. A kormány illetékesek véleménye szerint főként az a l m a i m p o r t o t akarja feleslegessé tenni és ezért inkább az almafélék ültetését segiti elő, erre pedig Gömör-,

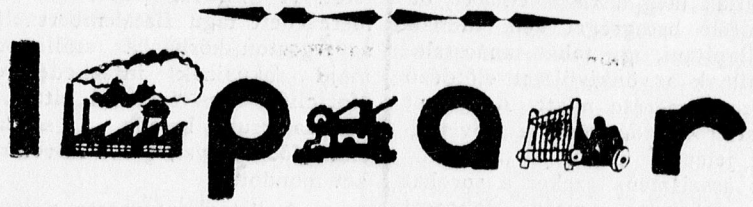

Válságos helyzetbe került a híres debreceni hentesipar

Irta: **Imre János,**
a hentesszakosztály elnöke.

A nagyhirü, bátran mondhatjuk, hogy világhirü debreceni hentesipar válságos helyzetbe került és alig tudja magát fentartani. Sokan a hires nagy cégek közül már becsukták üzletüket, vagy másnak adták át, mert nem birak megküzdeni azokkal a terhekkel, melyek nyomják az ipart. Az adózásnál a hentesiparnál még mindig az 1927-es alapot veszik, pedig azt már mindenki láthatja, hogy sem árakban, sem pedig forgalomban megsem közeliti az 1933. év az 1927-es év forgalmát. Abban az időben egy közepes hentesüzlet megcsinálta a maga napi 250—300 pengős forgalmát és ma örül, ha ötven pengővel zárhatja naponként a pénztárt. Van olyan hentes, akinek nem kerül 8—10 pengőjénél több a fiókjába. Debrecen 90 hentesüzletében a gazda mellett állandóan ott van a gond, hogy mi lesz, ha ez igy halad tovább? Valamikor egyikmásik üzletből társzekerekkel szállitották el a külföldre irányitott árut. A világ minden részébe szállitották a debreceni hentesárukat, melyeknek elsőrangu márkája volt. A márkája ma is meg van, ma is kitünő és utánczhatatlan a debreceni hentesáru, de sajnos már nem szállitunk külföldre, csupán néhány csomagot, amelyet pedig igazán nem lehet forgalomnak számitani. Egy-két cég még megkisérelte az utóbbi időkben a külföldi piacot, de nagyon szomoruan tapasztalták a külföldi piac teljes romlását.

A rossz gazdasági helyzet, a nép pénztelensége és az abnormisen magas adók egyformán sujtják a hentesipart. Egy disznó után a mai nehéz helyzetben is négy pengő nyolc fillért kell fizetni fogyasztási adóba, ugyanannyit a vágatási adóba. Fizetni kell a forgalmi adót, amely minden befizetett összeg után 6 és fél %. Hozzászámitva

az üzleti költséget s különösen tél multával a jégtáblákat, melyeknek ára igen nagy, alig lehetséges fentartani az üzemet. Közepes hestesüzletben szükséges napi 5 tábla jég, ami két pengő kiadást jelent. Ilyen terhek mellett még küzdeni kell a kontárvágókkal is, akik egyik legveszélyesebb ellenségei a hentesiparnak, mert nem fizetik a sulyos adókat és igy jóval olcsóbban dobhatják piacra a hust, mint a hentes. Tisztességtelen konkurencia ez, mely egy 1931-es rendelet alapján virágzik, ugyanis az ősermelőknek megengedték akkor, hogy vághassanak le a jószágaikból és értékesithessék. Ez ma már annyira veszélyessé vált a sulyosan adózó hentesiparosokra, hogy például a husvéti sonkáik nagy százalékát nem tudták értékesiteni, mert a közönség kontárvágók jóvoltából jutott hozzá azokhoz. A kontárvágót nem terhelik az adók, nem terheli az üzletbér és egész serege a terheknek. Természetes, hogy nem lehet velük felvenni a versenyt és egymásután zárnak be, vagy zsugorodnak össze a hajdan virágzó debreceni hentesüzletek.

Kereskedelem

Legyenek, vagy ne legyenek országos vásárok?

Hozzászólás dr. Ratkóczy János „A vásárok leépitése" cimü cikkéhez.

Az országos vásárok fejlődésének és hanyatlásának kronologikus felsorolása és annak indokolása teljesen fedi a való életet. Ámde az országos vásárok visszafejlődésének egyik bizonyos korszaka még csak most kezdődött el. De a hirtelen leépités szerintem csak veszélyt jelentene egyenlőre rengeteg egzisztencia részére. Ez ugy festene, mintha egy több meletes házat először tulméretezve felépitenek a maga idejének megfelelően, azonban a mai modern követelményeknek már nem felelnek meg, mielőtt a benne lakók elhelyezkedéséről gondoskodnánk, egy gránáttal felrobbantanánk az egészet, a benne lakókra bizva: meneküljön mindenki, ahogyan tud. Mert az, hogy ma valaki elhelyezkedjék, csak hiu ábránd. Felsorolhatnám, hogy mik az előnyei és mik a hátrányai az országos vásároknak, de abban teljesen egyet értek, hogy ezt a most jó rossz intézményt meg kell szüntetni. Azonban az én illusztris kortársam pont a módokat felejtette el elmondani, elirni, hogy milyen módon lehetséges ez a leépités a mai rettenetes gazdasági állapotok között. Az ő értékes és tanulságos közgazdasági okfejtését kivánom most én tovább folytatni az életből meritett tapasztalataim alapján és a leépités módozatait kivánom alább a köztudatba vinni.

Az országos vásárok, mint ilyenek, ami a kereskedelmet és ipart illeti, már régen csak a nevükben élik ki magukat, mert ki jön ide még csak a Dunántulról, vagy csak Pestmegyéből és ipari cikkel kirakodni? és ha jönne is hát kifizetődik-e éppen a költségek drágasága miatt is? Igy magától adódik a leépités vagyis nem akarunk kárt sem kereskedőnek, sem iparosnak, ha országos vásárok helyett megyei vásárok lennének. Ez persze állat- és terményvásárra nem vonatkoznék. E kirakodások megyei iparigazolványok alapján lennének lehetségesek, ami által a vásári kereskedő és iparos meg lenne kimélve intézményesen a rettenetes költségektől és ugyancsak nagy fáradságtól, továbbá az illegális versenytől. (Amelynek alapja kelt többször csalást.) Adva lenne igy a kereskedők és iparosok számára, hogy tovább élhessenek, sőt nyugodtabban élhessenek anélkül, hogy uj kenyérkereset után kellene nézniök. A szük területen való müködés szorosabbá tenné az eladó és vevő között a kapcsolatot és igy a csalások is megszünnének és a netaláni reklamációknak is meg lenne a helye. Gyenge tőkéju kereskedő is élhetne önálló életet, mert nincs reá szoritva, hogy drága berendezéssel és ugyancsak drága bérrel, valamint ezzel járó rezsivel rendelkező üzletet nyisson és csak igy folytathasson kereskedői tevékenységet .Az állami élet érdeke is, hogy minél több önálló adóalany legyen és kis területen való müködés esetén könnyebben hozzáférhetővé válik adó behajtás szempontjából. Ez volna azután az egészséges hetivásárok kiépitésének alapja is és amely szintén igen sok kisegzisztencia megélhetését segitené elő, mert nem csak az erősek, hanem a gyengék érdekét is szem előtt kell a köznek tartani. Minden más megoldást egyelőre veszélyesnek találnék Ezt nem azért irom, hogy a zavarosban halászó vásári kereskedők, akik a nép naivságából élnek, megijedjenek, mert egy utópiából igen soká lesz még csak rendelettervezet is, hát még rendelet, azonban vásárok leépitése mégis csak igy lesz lehtséges, majd idővel. Kérésem van a főtitkár urhoz, hogy csak harcoljon tovább ezért, de meg más igazságtalan kereskedelemellenes dolgok ellen is. Igy kiragadom rövidáruk, harisnyák, kötöttáruk és textiláruk vasárnap füszerüzletben való árusitását, a zsibogón teljesen uj áruk tömeges eladását. Bár tudatában vagyunk annak, hogy még sok fontos ügy lenne elintézendő, ha az érdekeltek tömörülve kelnének védelmére érdekeiknek, de addig is kitartás sok erős kereskedelmi érzék, kell, hogy azt főtitkár ur mozditsa előre a siker reményében, ami eddig hiányzott az illetékes érdekképviseleteknél.

Azonban fiatalos erővel és alapos tudással, nagy felkészültséggel lehet eredményt elérni. Igy az ön munkája nem lesz hiábavaló munka, mert a fiatal magyar értékeket összegyüjteni, azokat megvédeni szerintem a legnagyobb hazafias és emberi munka, amit ön csak vállalhat. És ezt tegye továbbra is, mert lelkiekben ön mellett állunk ilyen alapon.

Kartársi buzditással
Steuer József.

Telefonszámunk:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
32—12.

A VÖRÖS FOLT

Irta: **H. WILLIAM PEARY** (54) Vécsey Leó forditása

A leghiresebb orvosprofesszorok vizsgálták meg a fiatal embert, de semmiféle betegséget nem tudnak megállapitani, igy tehát tanácstalanul állnak az önkivületet előidéző ok nem ismerése miatt. Az eset részleteiről tudósitónk a következőket jelenti:

Az asszisztens ezeket a sorokat csak átfutotta, majd fokozott figyelemmel olvasta:

Csütörtökön este Jimmy Roget báró teljesen egészségesen és vidáman jelent meg a Cumberland Hotel halljában ,ahol barátaival együtt szórakozott. Az előkelő szálló öt órai teája után még látták a korzón sétálni, majd a Cambridge étteremben vacsorázott, ahol hosszabb ideig maradt. Éjfél is elmult, amikor a báró elhagyta az éttermet és valószinüen gyalogsétára indult. Lehetséges, hogy ebben az időben már rosszul érezte magát, mert csak igy magyarázható meg, hogy miért ment gyalog a kültelki Violet street sarkáig. Éjjel két óra tájban ugyanis ezen a ponton szólitott meg egy soffört és megbizta, hogy vigye Magasliget egyik uccájába. Minden valószinüség szerint muló rosszullétnek vélte eddig ismeretlen betegségét és azért hajtott a város határába, hogy az éjszakai friss levegőben felüdüljön. A gépkocsi meg is érkezett a magasligeti Concordia streetre, de a soffőr a beteg báróval a mentők székházába hajtott, ahol az orvosok megállapitották, hogy Jim Roget ismeretlen okból elvesztette eszméletét. A magával tehetetlen, megmerevedett tagu fiatalembert előbb az Ágoston kórházba szállitották, majd roknainak intézkedésére a Nortcliffe-szanatóriumba vitték. — Munkatársunk beszélt a szanatórium főorvosával, aki a következőket mondotta:

— A beteg szervezete a legkülönbözőbb injekciókra sem reagál s ezideig nem tudjuk, hogy mi idézte elő az önkivületi állapotot. — Annyi bizonyos, hogy valami idegrendszerbeli zavar állott elő s most ezen az alapon kisérelünk meg mindent, ami csak lehetséges. Ha tudnánk, hogy mi az oka az ájulásnak, akkor sokkal gyorsabban érnénk el eredményt, de bizom abban, hogy rövidesen meggógyul betegünk.

A cikk végén több neves tanár semmitmondó nyilatkozata volt, de ezeket Teddy Goodman éppen csak átfutotta. Megkönnyebülten tette le az ujságot. Örült, hogy semmi olyan, ami terveit keresztezhetné, nem került a lapba.

— Mit szól ehhez? Nem érdekes probléma? — kérdezte a docens.

Az asszisztens elgondolkodva felelt:

— Csak azért érdekes, mert nem tudják az állapot okát.

— Éppen ez az, ami érdemessé teszi a kérdést arra, hogy foglalkozzanak vele. Nincs kedve hozzá?

— Nekem?

— Az olyan fiatal orvosnak, mint ön, nagyon hálás téma is. Képzelje el, ha ön találná meg a szükséges gyógymódot... Kész karriert jelent ez...

— Eddig nem foglalkoztam ilyen kérdésekkel. A törvényszéki orvostan az, ami eddig lefoglalt és most belekontárkodjam ebbe a dologba? Nem is lenne összeegyeztethető a helyzetemmel.

— Pedig alkalmas az eset arra, hogy feltünjön. Én az ön helyébe megtenném. Szivesen foglalkoznék vele magam is, van is teoriám a diagnózisra vonatkozólag, de eddig nem folytattam gyakorlatot, tehát különös lenne, ha most próbálkoznék.

— A tanár urnak van teoriája?

— Igen... Feltételezem, hogy az a fiatalember hipnotikus állapotban van. Ezen az alapon kellene valamit csinálni. Próbálja meg.

— Szólni kellene az orvosának.

— Ön nem kisérletez vele?

— Nem... Felesleges személy lennék... Az orvosi etika...

Edward Kotsinszki dr. egy ideig a fiatal orvosra nézett, majd dörmögve ment az ajtó felé.

— Igaza van, szólok az orvosának — mondta. Pedig kár volt elszalasztani az alkalmat. Csengő aranyat érne ez önnek.

Teddy Goodman a docens szavaira gondolt: „Csengő aranyat érne ez önnek". Mit értett ez alatt? Ha meggyógyitaná a bárót, hiressé válna? Jómenetelü orvosi prakszisa lenne? Csak ezt érthette... De felhagyjon eddig tanulmányaival és idegorvossá legyen? És ilyen áron? Egykor még azt mondhatná a docens, hogy az ötletét lopta el és azzal csinált karriert. Nem... Bizonyára azt hinné, pedig... Jobb ez igy. A docens szól a szanatóriumi főorvosnak és neki nem is kell figyelmeztetni. A lehető legjobban történt. Ha gyanakszik a mágus és kutat, az ő személye a háttérben marad. A docens megemliti az ötletét és ezen az alapon kezelik... Helyes... Ez a kérdés magától megoldódik. Jimmy Roget ügye tehát elintéződött...

A fiatal báró betegsége és az, hogy ő, aki legtöbbet tudott róla, nem jelentkezhetett nyiltan, mindezideig aggasztotta, ez a nem várt fordulat azonban örömmel töltötte el. „Az istenek mellém szegődtek" — gondolta és éppen olyan vidáman, mint a docens látogatása előtt, munkaasztalához ült. Egy ideig még dolgozott, figyelmesen rajzolta a mikroszkopon keresztül látott szövetrészecskéket, aztán elrakott mindent, hogy távozzék. Az órája félegyet mutatott, amikor magára öltötte a télikabátját és mégegyszer végigtekintett a laboratóriumán. Bizakodva indult el és átvillant az agyán:

— Amikor ide visszatérek, már sokkal többet tudok majd.

2.

A találkozás

Ted Goodman előbb ért az étterembe, mint ahogy Hastingsnak igérte, de a festőt mégis ott találta.

— Szervusz — fogadta James Hastings már messziről az orvost és vidáman integetett feléje. — Olvastad? Ugy-e jó? A mi malmunkra hajtja a vizet.

— Ártani nem árt — felelte az asszisztens és helyet foglalt.

Fontos gyümölcsészeti tanácsok a mult századból azoknak, akik hisznek bennük

Valahonnan, hogy honnan, már nem jut eszembe, kezembe került egy könyv, vaskos, megsárgult papirosu, régimódi könyv. A kiállitása is furcsa volt, mindenféle ábrák rajta, de a tartalma még furcsább. Tele volt a magyar nép babonás mondásaival és szokásaival s volt egy fejezet benne, ezzel a felirással: „A debreceni földmives okos és hasznos tanácsai".

„A debreceni földmives hasznos és okos tanácsai", amelyeket nem tudom, hogy valaha is megfogadott-e valaki, ha nem is hasznosak és okosak voltak, de mindenesetre érdekesek és arra legalább is méltók, hogy alább közöljük valemennyit.

*

Az első tanács elárulja, hogy a facsemete tulajdonságai nem azonosak a többi csemete sajátosságaival és nem szereti az édességet. Ime:

„Ha a facsemete gyökerére tejet öntünk, édes gyümölcsöt hoz, de a fatörzs mellé szórt cukortól a fa elpusztul".

A második tanács előirja, hogy a faültető csakis jóllakott ember lehet:

„Éhgyomorral nem szabad fát ültetni, mert nem terem".

A diógyökérnek is vannak követelményei:

„Diógyökér alá követ vagy téglát kell tennünk, mert hamarább terem".

Megtudjuk azt is, hogy még a jégverést is el lehet riasztani:

„A gyümölcsöst elkeriili a jégverés, ha egy kapát nyelével a földbe szurunk".

Figyelmeztetést kapunk arra, hogy ne menjünk közel olyan fához, amelybe belecsapott a mennykő:

„Amely fába belecsapott a mennykő, abban gonosz szellem tanyáz. Jó tőle távol lenni".

A jegenyenyárfa és a gyümölcsös között örökös viszálykodás lappang:

„Jegenyenyárfa ne álljon a gyümölcsben vagy közelében, mert szerencsétlenséget hoz".

Még a fára is szerencsétlenséget hoz a péntek:

„Pénteken ültetett fa feltétlenül kiszárad".

A sánta lótól is óvakodnunk kell:

„Sánta lóval szállitott fa görbén nő".

Viszont kiderül az is, hogy nem is olyan nagyon ártalmas az a sánta ló:

„Görbe fa minden körülmények között bővebben terem, mint az egyenes".

Még a döglött fekete macska is lehet kellemetlen:

„Amelyik fa alatt döglött fekete macskát találunk, feltétlenül kivágandó, mert nagy szerencsétlenséget hoz".

Örök vita tárgya marad, hogy hasznos állat-e a gyöngytyuk vagy sem:

„Amelyik fa alatt gyöngytyuk tojik, bő termő, annak ellenére, hogy a gyöngytyuk tartása szerencsétlenséget hoz".

Némelykor nem illik udvariaskodni:

„Ajándékba kapott fát vagy oltógallyat nem szabad megköszönni, mert nem fogamzik".

Mégis csak haszontalan állat az a meddő tehén:

„Ha a fához meddő tehén dörgölődzik, terméketlenné válik".

Némely esetben még lopni is szabad:

„Más által kiválasztott, még el nem vitt fát jó magocskani (ahol vágnak

ni, akár ellopni) mert bizonyosan megfogamzik".

Ne vegyünk fát, csak olyant, amilyent szivesen adnak:

„Nem szivesen eladott fával nem lesz szerencséje a vevőnek".

Van eset, amikor a szalonnát csak késsel lehet enni:

„Az oltás megkezdése előtt tanácsos előbb késsel szalonnát enni, mert bizonyosabb a fogamzás".

A kést pediglen ajánlatos mástól lopni:

„Uj késsel végzett oltás nem fogamzik, kivéve, ha a kést loptuk, mert ilyennel minden oltás sikerül!".

*

A debreceni földmives hasznos és okos tanácsai itt állanak tehát most szabadon, bárki rendelkezésére. Tessék megpróbálni, hátha beválnak...

R. Gy.

Amerika mindig rokonszenvezett a szerencsétlen nemzetekkel és azokon segiteni törekedett

— irja szenzációs memoárjában Bandholtz tábornok, az antant hadseregek volt budapesti főmegbizottja

A Független Ujság most már befejező közleményként ismerteti Bandholtz tábornoknak, a bolsevizmus után az antant legfőbb tanácsa budapesti főmegbizottjának halála után kiadott naplójegyzeteit. Bandholtz tábornok, aki az Egyesült Államokat képviselte a budapesti katonai misszióban, idegenkedéssel jött hozzánk, de rövid idő alatt megszerette a kiraboltatását s megaláztatását is büszke fenséggel viselő magyar nemzetet, leglelkesebb védelmezője lett s naplóját is azzal a megállapitással kezdi, hogy a kultura elleni bün Magyarország feldarabolása. A napló Amerikában, angol nyelven jelent meg, olvasóink közül azokat, akik eredeti példányt akarnának megvásárolni, szivesen hozzásegitjuk ehez a megrendelés közvetitésével. A könyv, amelyből mi csak szemelvényeket közlünk, méltán tarthat számot nemcsak a közönség, hanem a magyar történelemtudomány érdeklődésére is, mert elsőrangu forrásmunka.

Amerikát csak az igazság érdekli

November 7, 1919. — Tegnap adtuk a nagy vacsorát a Főherceg és a fia tiszteletére. Ott voltak még Andrássy gróf Edelsheim gróf és báró Than. A Főherceg ugy nézett ki, mint egy feldiszitett karácsonyfa. Jó vacsorát adtunk és mivel a vendégek éjfélig maradtak, azt kell következtetnünk, hogy mindenki jól érezte magát.

A ma reggeli gyülésen én elnököltem. Mombelli generális arról értesitett, hogy Mardarescu generális szerint a románok kivonulása Diamandi keddi távozásával veszi kezdetét. Szerdán a főhadiszállás vonul ki, csütörtökön drága barátunk, Mosoiu, csütörtökön este és pénteken reggel a román csapatok hagyják el Budapestet.

Arról is hiradást kaptunk, hogy a csehszlovákok november 11-én délben kiüritik Salgótarjánt. Elhatároztuk, hogy mindezekről értesitjük a magyar kormányt és táviratot küldünk a legfelsőbb tanácsnak.

Délelőtt 11 órakor Somssich gróf kiséretében megjelent Friedrich miniszterelnök és kihallgatást kért. Másfél óra hosszat megvitattuk az általános politikai helyzetet. Friedrich azt állitotta, hogy

az egész ország benne bizik; hogy Magyarország lakosságának 80—90 százaléka az ő pártjához tartozik, hogy feltétlenül biznak benne és igy ahoz ragaszkodott, hogy neki kell a kormány élén állania.

Kjielentette azt is, hogy ő egyénileg hajlandó leköszönni, de ez esetben teljes káosz következnék utána. Erre a következőket mondottam neki:

„Értse meg, hogy Amerika nem akar sem hadikárpótlást, sem területeket; hogy

Amerikát csak az igazság érdekli és az, hogy az Egyesült Államok és Magyarország között mielőbb béke legyen és az ország sorsát egy jól megszervezett kormány irányitsa.

Éppen ezért nyiltan akarok vele beszélni, mint ahogy egy intelligens uriember beszél egy másik intelligens uriemberrel. Hallgasson tehát ide:

Nem óhajtom megvédelmezni sem a szövetséges országok bármelyikének érzéseit ,sőt megengedem azt is, hogy egyiküknek sincs igazuk, de viszont ne felejtse el, hogy a világ két nagy demokráciája,

Amerika és Anglia nem látja szivesen a kormánynak olyaténképen való ujjászervezését, hogy abban a Habsburg befolyás érvényesüljön

és hasonlóképen ellenzi azt Franciaország és Olaszország. Mivel egy megadott helyzettel és nem egy elmélettel állunk szemben, minden hazafias magyarnak áldozatot kell tudni hozni. A magyarokon mulik, hogy amily gyorsan csak lehet, oly kormányt szervezzenek, amelyet az ántánt elfogad. Ily alapon kell az ujjászervezést megoldani, a választásokat megtartani és az egész országot ujjászervezni. Ha ez megtörtént, nem lesz fontos, hogy melyik párt lesz uralmon.

Azt tanácsoltam tehát Friedrichnek, hogy a miniszterelnökségről mondjon le. Amikor eltávozott, megjegyezte, hogy fölkeresi Sir George Clerket és a helyzetett vele is megbeszéli.

Bevonul a magyar hadsereg — az angol megbizott félrevezető táviratai

November 10, 1919. — A misszió mai gyülésén Gorton generális elnökölt, hosszasan tárgyaltunk a románok képviselőjével, aki elmagyarázta a tervezett kivonulás részleteit. Eszerint a románok kivonulása november 13-án veszi kezdetét, amikor is Budáról átmennek a Duna pesti oldalára. Este 8 órakor a magyar csapatok jönnek Budára. A szövetséges csapatok este 10 óráig őrzik a hidakat. A románok még 10 óra előtt végleg otthagyják Pestet, amikor is a magyarok bevonulnak a városba és azt elfoglalják. Ettől kezdve a románok kivonulása naponta folytatódik, amig el nem érnek a Tiszához.

November 16, 1919. — Ma nagy nap van.

Horthy admirális hadseregének bevonulása.

Már korán kezdtek zugni a harangok, jelezve a seregek megérkezését. Nemzetközi bonyodalmak miatt nem nézhettük végig a bevonulást. Este ünnepi előadás volt az operában, amit az előbb emlitett okoknál fogva szintén nem nézhettünk meg.

November 18, 1919. — Sir George Clerk, attól való féltében, hogy missiójának nem tud megfelelni, ijesztő és félrevezető táviratokat küldött Párisba, amelyek azt a benyomást keltették, hogy Horthy admirális és Friedrich minden politikai ellenfelüket letartóztatják. Tény ezzel szemben, hogy a letartóztatások száma jelentéktelen és indokolatlanul senkit se tartóztattak le. Ily körülmények között kénytelen voltam mindezt az amerikai missiónak megtáviratozni, ezenkivül Loree ezredes Párisba utazott, hogy személyesen megmagyarázza a helyzetet.

November 19, 1919. — Ma délben Horthy admirális látogatott meg. Vagy másfél órát beszélgettünk.

Kitünő megjelenésü, intelligens kinézésü tiszt, azt hiszem, őszintén arra törekszik, hogy az adott helyzetben a legjobbat tegye.

Fájlalja Friedrich makacsságát és azt hiszem attól fél, hogy előbb-utóbb erőszakkal kell állásából eltávolitani. Az admirális megigérte, hogy állandó, komoly törekvése oda fog irányulni, hogy minden tulzást, kilengést megakadályozzon.

November 27. 1919. — A magyarok valahogyan megtudták, hogy Hálaadás Napja (a pilgrim atyák terméstbetakaritásának emlékünnepe) van és névjegyekkel ellátott virágcsokrokat kaptam a főhercegtől, Csernoch hercegprimástól, a miniszterelnöktől, miniszterektől, Horthy admirálistól, Soós tábornoktól, a budapesti polgármestertől, a városi tanácstól és másoktól. Dél felé meglátogatott a hercegprimás egy csomó gróffal, báróval, grófnővel és bárónővel és egész rendes kis ünnepélyünk volt. A miniszterelnök is eljött, nemcsak azért, hogy a nemzeti ünnep alkalmából szerencsekivánatait kifejezze, hanem, hogy köszönetet mondjon az amerikai missiónak, hogy

kezdettől fogva igazságosan és őszintén müködött és oly nagy érdeklődést tanusitott szerencsétlen Magyarország iránt.

Én közöltem a miniszterelnökkel, hogy az én országom nem óhajtott előnyökre szert tenni, hogy mi csak igazságot akartunk és hogy

Amerika mindig rokonszenvezett szerencsétlen nemzetekkel és népekkel és azokon segiteni törekedett.

Ha sikerült őket erről a felfogásukról meggyőzni, hivatásomnak eleget tettem. Azt is kijelentettem, hogy az illetékes magyar tényezők köszönetét és elismerését olybá veszem, hogy azok nem az én személyemnek, hanem a hazámnak szólanak.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Házasság

Nősülne
48 éves önálló iparos, özvegy, gyermektelen. Ajánlatokat a kiadóhivatalban „Iparos" jeligén. 3638

Intelligens
26 éves árva leány férjhez menne nyugdijképes hivatalnok emberhez, kinek nem hozomány, hanem jó feleség kell. Egy pici gyermek nem akadály. „Fehér rózsa" jeligére a kiadóhivatalba. 854

Levelezés

Intelligens
csinos fiatal urileány levelezne jókedélyü urifiuval. „Egyetemi hallgató kizárva" jeligére. 3666

Betöltendő állás

Intelligens
hölgyek sok pénzt kereshetnek könnyü akciós munkával. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal, Piac 49.

Jóalaku
próbakisasszonyok divatrevühöz felvétetnek. Jelentkezés vasárnap 2—4-ig. Kozmetika, Piac u. 44. 790

Üzletvezetőt
azonnal felveszünk éves szerződéssel fatelepünkre kaucióval. Fix, jutalék, lakást kap. Hitelszövetkezet, Szent Anna tiz. 785

Intelligens
hölgy vagy ur helybeli nagy ismeretséggel könnyü akciós munkával sok pénzt kereshet. Érdeklődő leveleket „Akció" jeligére kiadóhivatalba Piac ucca 49. kérek. 3618

Jól főző
takaritásban perfekt leányt — hosszu bizonyitvánnyal 1-re felveszek. Dr. Békésné, Batthyány ucca 17. félemelet 4. 3648

Bejárónő
délelőttre május 1-től felvétetik Révész, Piac 58. 3646

Vidékre
keresek perfekt női ruhavarrónőt, ki a szabásba is jártas. — Ajánlkozók adják cimüket a kiadóba „Perfekt" jeligére. 3636

Gyakorlott
segédleány felvétetik Széchenyi ucca 7. I. em. női divatszalon. 3644

Kifutófiut
kinek saját kerékpárja van elsejére keresek. Eszterházy, — Piac 30. 3612

Festősegéd
nagy gyakorlattal felvétetik Gebauer koporsógyár, Hid ucca 10. 3604

Pégsegédet
felveszek Klór Gázgyár ucca 4. 3632

Mindenes
szakácsnőt (szobaleány van) hosszu bizonyitványokkal uri házaktól keresek május elsejére Piac ucca 34. III. 11.

Intelligens
fiatal főző mindenest keresek május 1-re. Varga u. 36. sz. 841

Péksegédet,
fiatalt, állandó munkára keresek. Kraszula sütöde, Kassai ut. 845

Cipészmunkás
felvétetik és ragasztó. Dregán, Arany János u. 1. 3652

Alkalmazást
kap lakással, fix-szel munkás férfi, idősebb nő. 600—1000 P készpénzesek cimét kérem Független kiadóba. 3676

Ezerhatszáz
pengővel biztos álláshoz juthat. Cim kiadóban. 858

Megbizható
családos konvenciós kocsis kerestetik. Széchenyi ucca 31. Szilágyinál.

Rendszerető,
tisztességes leány vagy fiatal asszony szerény háztartás vezetésére elsejére felvétetik. Értekezni lehet déli 1 órától 4-ig. Domb ucca 17. 852

Állást keresők

Szoptatós
dadának 1 hónapos gyermekkel elmennék. Cim a kiadóban. 3649

Varrónő
házakhoz ajánlkozik ruha és fehérnemü varráshoz. Széchenyi ucca 32. 3633

Intelligens
megbizható urileány elmenne gyermekek vagy idős urinő mellé gondozónak. Cim a kiadóban. 839

Ügyes,
megbizható leány főzéshez is ért, május 1-re, esetleg azonnalra ,uri háztartásba bejárónőnek ajánlkozik. Érdeklődők cimeit a kiadóba kéri. 805

200 pengő
kaucióval elárusitónő ajánlkozik Cim a kiadóhivatalban. 811

Középkoru
nő baromfihoz értő, gazdasszonynak elmenne. Cime a kiadóban. 3664

Gazdasszonynak
megyek bárhová, — ugyanott gyermeket nevelésre elfogadok. Vendég u. 29., 2. ajtó. P

Feltétlen megbizható
mindenes főzőnő hosszabb bizonyitvánnyal felvétetik. Cim a kiadóban. 815

Cipésztanulónak
jó családból való fiu fölvétetik. Varga I., Mester u. 39. 3672

Üzletek

Kiadó
egy üzlethelyiség Bádogos ucca 2., Alföldi palota. 732

Üzlethelyiség
május elsejére kiadó. Piac ucca 42. szám. 3636

Bolthelyiség
lakással, József k. herceg uccán, ugyanott 2 szobás uccai lakás mellékhelyiséggel julius elsejére kiadó. Értekezhetni Kleinnál — Hunyady ucca 15. 3625

Hölgyfodrászüzlet
illatszertárral, modernül berendezve, berendezéssel, felszereléssel, áruval 1500 pengőért azonnal eladó. Klein, Karcag, Halász ház. 3626

Füszerüzlet
negyvenéve fentáll, berendezve kiadó. Hadházi u. 21. 3605

Jóforgalmu
vendéglő nagykerthelyiséggel — házza legyütt eladó. Cim a kiadóban. 3607

Csapó ucca 9.
szám alatti hentesüzlet átadó minden elfogadható árért. 803

Italméréshez
forgalmas helyen jutányos helyiséget keresek. Italmérőpult olcsón eladó. Cim a kiadóban. 816

Nagyobb
üzlethelyiség Piac ucca 56. sz. kiadó. 814

Uccai
üzlethelyiségek kiadók. Hunyadi 17. 848

Püspöki
palotában udvari üzlethelyiségek kiadók. Értekezni g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 3654

Sütőde,
lakás, üzlet és műhellyel május 1-re berendezéssel kiadó. Vár u. 6. sz. 387

Üzlethelyiség
főuccán modern portáléval kiadó. Értekezni Rosenberg Emilnél, Piac 52. 3673

Füszerüzlet
lakással, áruval, berendezéssel, italméréssel átadó. Szoba, konyha, speiz kiadó. Kiadóban. 3678

Üzlethelyiség
Sas ucca 3. szám alatt kiadó. Értekezés dr. Erdős Imre ügyvéddel, Ferenc József ut 87. 853

Üzlethelyiségek
azonnal, modern kétszobás lakás augusztusra kiadó. Árpádtér 24. P

Kiadó
egy üzlethelyiség. Böszörményi ut 23. P

Üzlethelyiség
május egyre kiadó. Csapó ucca 10. (Jelenleg férfiruhaüzlet.) Értekezni az udvari lakásban.

Üzemben levő
sütőde kedvező feltételek mellett, házigazdától május 1-re vagy azonnal bérbevehető. Teleky u. 88. 10038

Forgalmas helyen
egy hentesüzlet berendezéssel együtt kiadó. Ugyanott egy jó kutszivattyu eladó. Cegléd ucca 4. 10037

Kiadó lakás

Kiadó
háromszobás, fürdőszobás komfortos lakás május 1-re. Bercsényi u. 95. szám, 70 pengőért. Homok u. 86. 822

Háromszobás
lakás külön udvarban kiadó. — Nemzetőr ucca 1. Értekezni dr. Széll Kálmán, Svetits-palota, I. em. 3675

2—3
szobás lakás verandával virágos parkban kiadó. Tiszatviselőtelep, Bornemissza 12. 857

Egy
szoba, konyha, terrasszos lakás azonnalra kiadó. Zöldfa ucca 4. 855

Kiadó
ötszobás modern parkettes lakás baloldalon. Egyrnalom 3. 862

4 szobás
parkettes, komfortos földszinti uccai lakás május elsejére kiadó. Széchenyi ucca 40. 856

Kiadó
szép 6 méteres szoba, konyha, speiz. Vargakert ucca 8. Bejárat Szoboszlai ut 4. 865

Két
szoba, konyha, speiz kiadó. Pereces ucca 18. 858

Kiadó
négyszobás lakás májusra mellékhelyiségekkel, fürdőszobával. József királyi herceg 38.

Püspöki
palotában 2 és 5 szobás lakások kiadók májusra. Értekezni: g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 863

Modern
5 szobás uccai és egy 2 szobás uccai májusra, egy 5 szobás uccai és egy 2 szobás udvari lakás augusztusra kiadó. Szent Anna és Varga ucca sarok. 851

Szoba,
konyha terrasszal, jószágtartással, fél kerttel vagy anélkül május elsejére olcsón kiadó. Méhes u. 3. P

Kiadó
szoba, konyha, speiz, uccai szoba butorral vagy üresen. Erzsébet ucca 83. P

Kiadó
két szoba, konyhás lakás. — Bethlen u. 53. P

Kiadó
egy szoba, konyha, kamara. — Boldogkert, Csónak u. 3. P

Egy udvari
kétszobás lakás május 1-re kiadó. Garai ucca 15. 3643

Kiadó
uccai két szoba, istállóval és több mellékhelyiségekkel. Teleki 49. sz. 3610

II. emeleti
5 szobás, komfortos lakás május 1-től kiadó. Értekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1721

3—4
szobás lakások kiadók novemberre. Cim a kiadóban. 663

Májusra
kiadó négyszobás alkóvos és ötszobás első emeleti modern uccai uri lakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 761

Két szobás lakás
május 1-re kiadó. Külsővásártér 9. Értekezhetni Papp László Ferenc József ut 16. 720

Kiadó lakások:
Ferenc József ut 34. számu házban 3-ik emeleti uccai, 2-ik és 3-ik emeleti udvari teljesen modern 4—4 szoba, hall és minden mellékhelyiségből álló lakás valamennyi központi fütéssel és melegvizszolgáltatással, kedvező feltételek mellett kiadó.

Háromszobás
komfortos uccai lakás központi fütéssel a Bika-bérházban májusra kiadó. 737

Kossuth
ucca 3. szám alatt, I. em. kétszobás udvari irodahelyiség kiadó. 506

Kiadó
emeleten 3 szobás lakás Széchenyi ucca 7. május egyre. Érdeklődni házmesternél. 3595

Különbejáratu
butorozott szoba kiadó kóser ebéddel, vacsorákkal diákoknak. Rothermere 7. 3600

Egy
szoba, konyhás lakás kiadó. Pereces ucca 18. 746

Kiadó
2 szobás, konyhás lakás olcsó áron Meszena ucca 2. szám alatt. Értekezni dr. Papp ügyvédnél, Batthyány u. 14. alatt. 791

Iparkamarában
kétszobás uccai lakás május 1-re kiadó. Értekezhetni Ulrich, Első Takarékpénztár. 792

Havi 10.—
pengőért kiadó egy szoba, konyha, kamrából álló sestakerti lakás. Kert esetleg bérletre átadatik. Értekezés Piac ucca 16. III. em. 1. alatt. 3616

Kiadó
keresztépületi urilakás 2 szoba, nagy előszoba, konyha, speiz májusra. Kandia 5. 3619

Butorozott
szoba különbejáratu fürdőhasználattal kiadó. Iparkamara III. em. 5. 3621

Udvari
modern egy kis szoba kiadó. Szappanos u. 18. 3645

Kiadó
műhelyhelyiség Csapó 17. alatt Értekezni lehet Kut 110. 3637

Elegánsan
butorozott uccai szoba kertes udvarban kiadó. Verbőczy ucca 6. szám. 3639

Nyári
hónapokra két szoba, előszoba butorozva, esetleg ellátással két boldas, fásitott kertben (tennisz) uri családnak bérbeadó. Széchenyi ut (kert) 9. 3624

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Egy
nagy szoba, konyha mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Simonffy 39. 3671

Kétszobás
lokás, gazdasági épületek, egész udvar kiadó, bőtejü kisborjas tehán eladó. Pereces u. 20. Nagy üzlethelyiség lakással hentesnek, korcsmárosnak kiadó. Többféle fajgalamb eladó. Hatvan u. 55. 846

Ötszobás
elsőemeleti uccai lakás olcsón kiadó. Hunyadi 17. 847

KIADÓ
Csillag u. 82. sz. családi ház. Értekezni: Ispotály u. 13. szám alatt. 851

Különbejáratu
csinosan butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. — Arany János ucca 14. szám, emelet. 3658

Szoba,
előszobával Piac uccára kiadó üresen. Miklós u. 1. sz. 850

Kiadó
Hungária-palotában 4 szobás komfortos emeleti és földszinti lakások május elsejére. 3660

Olcsón
kiadó különbejáratu tiszta butorozott szoba Piac ucca 30., emeleten. 3662

Szabó Kálmán
51. alatt szoba, konyhás lakás azonnalra kiadó. Értekezni: dr. Miklós ügyvédnél, Piac 28. alatt. 3663

Püspöki
palotában 2 és 3 szobás lakások kiadók májusra. Értekezni: g. gondnoknál, Kálvin-tér 17. 3655

Kettő.
és egyszobás lakás kerttel és disznótartással fütőházzal szemben, Délisor 25., kiadó. 823

Kiadó
telepen egy kétszobás lakás. — Értekezhetni Gazdák Bankjában, Kossuth uccán. 826

Kiadó
egyszobás, konyhás lakás gyermektelen házaspárnak. Homok u. 86. 817

Kiadó
két és egy szoba, konyha, speizos lakások mellékhelyiséggel. Késes ucca 50. 824

Három
szoba fürdőszobával kiadó május 1-re. Vár ucca 8. 828

Egy
szoba, konyha kiadó. Csonka ucca 18. szám. 833

Egy
szoba, konyhás egyszerübb nagy isza lakás kiadó. Villany, viz a lakásban és egy udvari szép szoba magánosnak. Loránffy 42. 778

Butorozott
szoba különbejárattal májusra kiadó. Szent Anna u. 22. 715

3 szobás
uccai lakás kiadó. Teleki 7. sz. 3615

Uccai
lakások egy-két szobásak ujonnan festve azonnalra is jutányosan kiadók. Patai ucca tizennyolc. 804

Raktárnak
vagy mühelynek pincehelyiség lakással kiadó. Szent Anna 52. 783

Kiadó
modern két szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel magas földszinten Domokos Lajos ucca 26. Vénkert. 636

Kiadó
egy szoba, konyhás lakás Méliusztér 10. 788

4 szobás
modern lakás, 2 előszobával augusztusra kiadó. Orvosoknak különösen alkalmas. Csapó 22. 806

4 szobás
uccai lakás, valamint nagy pince kiadó. Péterfia 61. sz. a. 801

Három szoba,
előszoba, konyha, kamara májustól kiadó. Kétmalom ucca 3. szám. 800

Simonffy u. 48.
szám alatt 2 szoba,, mellékhelyiségekből álló lakás kiadó. Értekezhetni dr. Árvay zárgondnoknál Debreceni Első Takarékpénztár. 812

Irodának,
orvosi rendelőnek, lakásnak 3 szobás, fürdőszobás, valamint egy 2 szobás udvari lakás kiadó Piac 56. 813

Udvari
ujonnan festett nagy szoba, — konyha, üveges verandával kiadó. Varga u. 29. 810

Háromszobás
udvari lakás, két bejárattal, irodának vagy rendelőnek is alkalmas, május 1-re kiadó. Ferenc József ut 87. 808

Lakónélküli
udvarban teljesen különbejáratu uccai csinosan butorozott szoba kiadó. Boldogfalva 24. 3667

Udvarranyiló
szép szoba sertéstartással májusra kiadó. Kishegyesi ut 38. Szücs. 3629 P

Egy szoba,
konyha, fáskamara és egy udvari kisszoba májusra kiadó — Kar 22. 100036

Egy
kicsi szoba, konyha, fáskamara kis családnak kiadó. Kölcsey 18. 838

Egy
uccai kisszoba május 1-re kiadó. Teleky u. 16. 3628

Lakást keresők

Különbejáratu
butorozatlan uccai szobát fővonalon keresek. Király, Rákóczi ucca 11. 843

Szoba,
konyha, istállót keresek. Ajánlatot Rakovszky 26, I. ajtó. 836

Keresek
junius, augusztus hónapokra egészséges kettő szoba, konyhás lakást Nagyerdőn. Ajánlatok Sas ucca bőrkereskedés. 3640

Különbejáratu
butorozott szobát keres angol, német nyelvtanárnő, tanitás fejében Progress nyelviskola Piac ucca 49. 3611

Nagyerdő
közvetlen közelében nagy butorozott szobát keresek. — Dr. Grósz, Népház. Telefon 16-39. 3651

Külön udvarban
kis családi házat május 1-re bérbe keresek. Értekezni: Kinizsi u. 13. sz.

Kisebb
üzemnek 2—3 pincehelységet keresek. „Május" jeligére kiadóba. 3677

Eladás

Méray-motorkerékpár,
350 kbc., elsőrangu állapotban, majdnem uj gumikkal, hátsó üléssel, Bosch-világitással 550 pengő készpénzért eladó. Cim: Piac 49., nyomda.

Kocsik
ujak és javitottak állandóan raktáron, Riesz kocsigyár Debrecen. 3960

Sürgős
elköltözés miatt nagyon olcsón eladó: 1 rococo paraván (spanyol fal) dus aranyozással, ágy sodrony lábakkal, matraccal jó állapotban. Nagy, masszív ládák, lakattal zárható, — költözködéshez, utazásra nagyon alkalmas. Hajnal uccai bérház A. lépcső, I. em. 8. 654

Műbutorokat
jótállással készit és raktáron tart Csapó u. 67., Bálint József. 697

Egy
6 személyes zárt, jókarban lévő Mágosix autó kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cim a kiadóhivatalban. 723

Tégla,
száraz, legjutányosabb árban bármily mennyiségben Balogh és Vértessy téglagyárban. Telefon 23-18. 1395

Sárga kerti kavics
Debreceni Műkőgyárnál, Fürdő u. 2. kapható. 773

Fajgalamb
tulszaporodás miatt eladó. — Apaffy ucca 20. 661

Szállodai butor
olcsón kapható. Elegáns komplett szobák. Ullmann Részvénytársaság, Piac ucca 69. 3590

Álló
gázfürdőkályha, keveset használt, eladó. Varga u. 23. 3680

Eladó
tengerimorzsoló, szekér, hámok, láncok, Csapó ucca 9. Tóth hentes. 802

Prága alfa
tipusu 5 üléses kitünő karban lévő kis autó eladó. Havi utadója 10 pengő. Megtekinthető Bosch service, Széchenyi ucca 24. 789

Május
1-ére kiadó kétszobás, konyhás lakás mellékhelyiségekkel. Vörösmarty u. 32. sz. 795

Eladó
sötét polituros háló szoba butor. Pereces ucca 18. sz. 752

Magánjáróhoz
fogaskerekek, Hoffher törekrázó, dobtengely, golyós csapágyak, eladók. Károly Ferenc József ut 22. 809

Használt
kőrisháló, két gyermekvaságy eladó. Batthyány uccai bérpalota, III. em. 4. 3668

Egy
alig használt legmodernebb gyermekkocsi eladó. Cim a kiadóban. 3670

Szőlővessző,
gyökeres és gyümölcsfák még kapható Unghvárynál, Bethlen u. 14. 3573

Ötszázas
Harley, majdnem uj, eladó oldalkocsival, vagy nélküle. Rothermere u. 23., keresztépület. 3665

Dália
tövek, évelő virágok, gyönyörü bokorrózsák, virágföld olcsón kapható. Simonyi ut 9. Török. 849

Eladó
olcsón barna szekrény, oválasztal, konyhaasztal, szék. Loránffy u. 17. 840

Zsibárusoknak is!!!
paplanok, lószőrmatracok, afrik matracok, takarók, dunyhahaj, párnahaj, lepedők eladók. Csapó 19., keresztépület. 3656

Elköltözés
miatt sürgősen nagyon olcsón eladó hálózati rádió, drótsodrony és madracok. Hajnal u. városi bérház A. I. 8. 830

Butorok,
ágy-, ruha- és fehérnemüek, edények, üvegek, ékszerek eladatnak hétfőn délelőtt 10 órakor Kossuth u. 3. sz., I. emeleten. 3653

Jókai
összes müvei, nemzeti diszkiadás, piros vászonkötésben, Merekovszky összes művei, — csaknem uj, eladók. Értekezhetni: Cipőüzlet, Szent Anna uccai városi bérpalota. 834

Eladó
egy jókarban lévő vetőgép, 17 soros jutányosan. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 827

Kétszárnyu
ajtó eladó. Burgundia 15.

Elköltözés
miatt garnitura, ágy, szekrény, mosdó olcsón eladó. Csapó u. 40-B. keresztépület 860

MÁV
cséplőgarnitura, — golyóscsapágyas, eladó. Ajtó ucca 4. P

Eladó!
mindenféle betongyártáshoz szükséges komplett gépek (cserép, hid és kutcsövek stb.) azonnal elad. Megtekinthető a Balmazujvárosi Takarékpénztár udvarán. Bővebb felvilágositás Groszmann Dávid eladónál. 3620

Gyermekkocsi
jó állapotban olcsón eladó. Debreceni Mükogyar, Fürdő ucca 2. 3622

Ágytoll
finom, uj és használt, keményfa ház, kis Singergép, ruhaszekrény, edények stb. eladók. Jókai 22. 3647

Eladó
uj paplanok, két gyönyörü kép aranykeretben olcsón. Kétmalom 13. 3641

Elköltözés
miatt háló, ebédlő, konyhaberendezés, háztartási cikkek eladók. Király u. 7. II. 1. 3642

Rozs
van eladó, Diószegi ut 20. Vágóhid mellett. 3614

Minerva autó
6 személyes nyitott teljesen üzemképes nagyon olcsó árban eladó. Debreceni Mükőgyárnál Fürdő ucca 2. 3623

27 és 7 méter
hosszu 3 éves fenyő cserepes górék igen olcsón eladók. Gáll Jánosnál Hajduszoboszlón. 3627

Törpetyuk
család és tenyesztojásai eladó. Kishegyesi ut 38. Szücs. 3630 P

Eladó
egy ekhós féderes talyiga. Hatvan ucca 22. 3606

Féregmentes
kihuzhatós fotelágy eladó. — Kandia u. 3. 798

350 Méray
uj állapotban, komplett, potomért eladó. Hajdubőszörmény — Kálvin tér 11. 797

Vasbetonkripta
eladó. Felvilágositás Dankó temetkezési vállalatnál. 690

Vaskerités
terméskő alapon, 15 méter, eladó. Arany János ucca 33. 820

Könnyü
egy- és kétlovas kocsik olcsón eladók. Erzsébet 28. 3674

Egy
biedermayer asztal eladó Késes u. 64. sz. 714

APRŐHIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

Vastag betüvel szedett szavak duplán számitanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágositással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Zongora,
kereszthuros, Ös„er, alkalmi vétel. Pianino, hárfa pedálos eladó. Vár ucca 1. Hermel 37. 861

Uriszoba,
ebédlő garnitura és többféle butorok eladók. Piac 44., III. ajtó.

Butorok
beraktározását vállalom. Uj butorok olcsón árusittatnak. Piac 83., udvarban.

Négy
mázsa cirokszakál eladó. Ajtó ucca 4. P

Vétel

Zálogcédulát
használt férfiruhákat, használt butorokat veszek; levelezőlaphivásra házhoz megyek. Áruközvetitő, Csapó 14. 3772

Perszaszőnyeg
ebédlőbe keleti vagy magyar megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 3585

Gazdálkodók figyelmébe!
Csikóbőröket legmagasabb árban veszek Adler szücs, Batthyány ucca 2. 3654

Buzaaljat,
repcealjat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apafiy ucca 20. 656

Ikerablakot,
hármast, 120—130 magasat megvételre keresek. Ispotály u. 13. sz. 1369

Szivónyomó
kutat vennék magánkézből, jókarban levőt Várady, városi adóhivatal 12. 786

Motorkerékpárt,
jókarban lévőt, „Ariel", vagy „Puch"-ot veszek készpénzzel. Molnár füszeres, Csapó 98. 10039

Használt
és rossz cipőket veszek, laphivásra házhoz megyek. Mező Sándor, Csonka ucca 6. 829

Gyermekkocsit
angol, jókarban lévőt veszek. Grósz, Hatvan ucca 29.

Rádió

Rádió!
3+1 hálózati készülék eladó. — Böszörményi u. 4. 3657

Ingatlan

Adómentes
uj ház kétrendbeli lakással eladó. Ára 8000 pengő. Felét, mint saját pénzem rajta hagyom egyezség szerint. Értekezni a helyszinen: Kingyeshegy u. 18. vagy Piac u. 49. sz. a nyomdában Lehotaival.

A város
legszebb helyén, a központi egyetem előtti téren villatelek olcsón eladó. Értekezni: dr. Szabó, Első Takarék. 646

Szent Anna
64. és Nap ucca 23. ház eladó. Hitelszövetkezet, Szent Anna tiz. 784

Adómentes
két és három szobás belvárosi családi ház eladók. Apafiy u. 113. 3617

Házvevők!
Minden elfogadható árért részletre is eladó a Dévai u. 11. számu szoba, konyhából álló uj ház Értekezni Csóka Pál u. 23. sz. 3609

Házhelyek
Kerekes telepen, Szávay ucca 2. szám alatt olcsón eladók. 807

Földet vennék
12—15 holdast fekete földön, tanyával. Értekezni Szappanos ucca 22. a délutáni órákban. 799

Kiadó
Kardoss ucca 4. alatt két szoba, konyha, 2 kishold földdel, igen közel a városhoz, rendőrnek, állami altiszteknek kiválóan alkalmas. Érdeklődni Kossuth ucca 26., házfelügyelőnél. 842

44 hold
föld feles munkára kiadó. — Arany János ucca 33. 819

Eladó
több adómentes kis ház telepen, részletfizetéssel is. Értekezhetni: Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 825

Eladó
a Nyilastelep, Malvin ucca 5. sz. ház, mely áll 3 szoba, konyhás lakásból, 3 fáskamara és kut. 1500 P-vel átvehető. A többi kamatmentes havi részletekben fizethető. Bővebbet Léai ut 20. sz. 3613

Eladó
több lakásos ház a Bozzai telepen részletre is. Értekezni Árpádtér 3. sz. 3608

SAMU JÁNOS
OFB engedélyes hirdetései: Eladó házak! Zöldfa ucca 3. sz. ház nagy telekkel, Boldogfalva ucca 24., Varga ucca 10., Károly Ferenc József ut 9., Aczél ucca 9. sz. több lakással, 2000 öl területtel, Kut ucca 136., Eötvös 88., Márton Kálmán ucca 42., Borz ucca 19., Sárosi ucca 4., Gyepüsor 43., Honti ucca 23., Nagy József ucca 3., Hadházi ucca 21., Kincseshegy ucca 24., Kemény Zsigmond ucca 9., Sámsoni ut 12. sz. szép adómentes ház. — Földek Ondódon 14, 10, 11, 35, 3. Ebesen 16 hold 680 P-ért. Kondorosnál 35, 13, 65. Vágóhid mellett 16 hold tanyával, 6 hold szőlővel, gyümölcsössel. Szabolcsban 720 hold prima birtok olcsó árban és fele teherrel. Megbizott: **Samu János,** Hunyadi ucca 24. 866

Föld
Tócóskertben, 1123 öl, eladó. Kigyó ucca 16. P

Eladó
jókarban lévő családi ház, nagy Singer-varrógép, tájképek. — Csóka u. 3. P

Eladó
ház, Jánosi u. 7. sz., egy szoba, konyha, előszoba, kamara. Palatetős villanyvilágitással. 25 évig adómentes. Jutányosan. P

Ebesen
nyolc hold föld eladó. Értekezni Miklós u. 40. alatt. 832

Bocskay-kertben
1 hold termő szőlő gyümölcsössel olcsón eladó. Értekezni: Rákóczi 67. 821

Oktatás

Naményi
gyorsiró- és gépiróiskolában szakszerü, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Államérvényes bizonyitvány. — Batthyány u. 9.

Pénz

Hosszulejáratu
(amortizációs) kölcsönt ajánlok tehermentes földre. Cim a kiadóban. 831

Különféle

Ondolálás
50, manikür 30 fillér Irén hölgyfodrásznál, Varga ucca 1. sz. 3679

Társat
keresek kettő hentes-, mészárosüzlethez és egy téglagyári munkások részére szállitandó áruhoz 2500—3000 P készpénzzel. Értekezni Székely u. 20. Koncz. P

3 hétig
női kalapok átalakitása eredeti modellek után 98 fillér, uj kalapok már 2.50-től. Aszódy Erzsébet, Bika-bérház, Vig-mozi bejárat, volt Biró-helyiség. — Tanulólcány felvétetik. 1411

Sodronyágybetétek
sodronydrótkeritések, vaságyak, mosdók, kerti vasbutorok olcsón készülnek Ottónál, Rákóczi 13. P 9

Amerikai
hölgyfodrászat, Piac ucca öt, félemelet, legolcsóbb árai: Vasondolálás 50 fillér, vizondolálás 50 fillér, manikür 30 fillér, hajvágás 40 fillér, hajmosás 50 fillér. Speciális hennázás legolcsóbban. Diákoknak, egyetemi hallgatóknak árengedmény. Olcsó bérletrendszer. Tanulóleányok felvétetnek. 3421

Husfüstölés
olcsón, kifogástalanul Zöldfa ucca 3. szám alatt.

350 pengő
havi fix jövedelmet biztositok, ki 10.000 pengővel, közremüködéssel betársul vállalatomba. — Érdeklődők irjanak kiadóba: „Fix fizetés" jeligére. 756

Egy
szegény leány elvesztett egy pénztárcát 3 pengő 80 fillérrel, nyugtákkal és aktatáska kulcscsal a Mester uccai Fekete kenyérüzlettől a Cserepes u. 18. számig. Kéri a becsületes megtalálót, hogy, ha a pénzt meg is tartja magának, legalább az erszényt a nyugtákkal és kulcscsal, mivel a megtaláló számára értéktelen, hozza be a Független Ujság kiadóhivatalába, Piac u. 49. 3581

Elveszett
20-án Ajtó-, Nyil- és Péterfia uccákon Molnár névre szóló kenyérkönyv. Jutalom ellenében kérem megtalálót Csemete u. 19. kenyérüzletb leadni. 3591

Kerékpár,
varrógép, irógép, gramofon, rádió szakszerü javitása Molnár Ernő müszerésznél, Csapó u. 30. 3445

Minden
igénynek megfelelően a legdivatosabb fazont elsőrendü munkával mélyen leszállitott árban készíti Kun József uridivatszabó, Piac 44. 793

Kertberendezéseket,
sirok beülltetését, szobanövények átültetését jutányosan vállalom. Farkas József mükertész Piac u. 14. virágüzlet. 3631

Malacot
fele tartásra elfogadok. Bihari telep, Keresztesi u. 30. 3669

Kisgyermeknek,
kisbabának szeretetteljes ellátását, gondozását elvállalja gyermekszerető család olcsón. Pacsirta u. 37. 3661

350 pengő
havi fix jövedelmet biztositok, ki 10.000 pengővel közremüködéssel betársul vállalatomba. — Érdeklődők irjanak kiadóba „Fix fizetés" jeligére. 852

Poloskairtást
cyángázzal és lakások vizsgálását felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányszer kapható. Kossuth ucca 47. Nánássy. 3659

Uj
a bőrüzlet, Degenfeld tér 8. Legolcsóbb bőráruk beszerzési forrása. 3650

Legelőre
sámsoni dombokra mérsékelt dijazásért szarvasmarhák előjegyezhetők Hadházy ucca 31. alatt. 818

50 fillérért
három napilapban
közöljük 10 szavas
apróhirdetését
hétköznap, vasárnap 70 fillérért.

Három napilap sokezer olvasója
olvassa nálunk feladott apróhirdetését naponta, emiatt
a nálunk feladott apróhirdetés biztos eredményt hoz.

Debreceni Független Ujság
Debreceni Ujság
Debreceni Polgár